

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Finanční analýza Komerční banky, a. s.

Vypracovala: Bc. Jana Markytánová
Vedoucí práce: Ing. Robert Zeman, Ph.D.

České Budějovice 2019

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana MARKYTÁNOVÁ**
Osobní číslo: **E16707**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Finanční analýza Komerční banky, a. s.**
Zadávající katedra: **Katedra ekonomiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je provést finanční analýzu vybrané banky a zjistit její kapitálovou přiměřenost. Analýzu provést v časovém úseku minimálně 3 roky s návrhem na zlepšení situace.

Osnova

Teoretická část:

- vymezení terminologických pojmů
- bankovní trh v ČR

Praktická část:

- vertikální analýza
- horizontální analýza
- analýza poměrových ukazatelů
- analýza kapitálové přiměřenosti

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Reveda, Z. a kol. (2014). Peněžní ekonomie a bankovníctví. Praha: Management Press.

Medveď, J. a kol. (2012). Banky - Teória a prax. Sprint dva.

Reveda, Z. a kol. (2011). Centrální bankovníctví. Praha: Management Press.

Mejstřík, M. a kol. (2015). Bankovníctví v teorii a praxi. Praha: Karolinum.

Kalabis, Z. a kol. (2012). Bankovní obchody, služby, operace a rizika. Brno: BIZBOOKS.

Brealey, A. R. a kol (2014). Teorie a praxe firemních financí. Brno: BIZBOOKS.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Robert Zeman, Ph.D.

Katedra ekonomiky

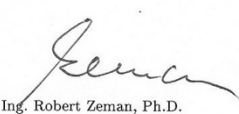
Datum zadání diplomové práce: 20. ledna 2017

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2018

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Smetanův nábřeží 13 (26)
370 05 České Budějovice

Ing. Robert Zeman, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Dále prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce – a to v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 12. dubna 2019

.....

Bc. Jana Markytánová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu své diplomové práce panu Ing. Robertu Zemanovi, Ph.D. za zadání a vedení práce.

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	4
2.1 CHARAKTERISTIKA A CÍLE FINANČNÍ ANALÝZY	4
2.1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	5
2.1.3 Uživatelé finanční analýzy.....	7
2.1.4 Metody a členění finanční analýzy	9
2.2 SPECIFIKA BANKY JAKO SUBJEKTU PRO FINANČNÍ ANALÝZU	11
2.2.1 Bankovní systém	11
2.2.2 Charakteristika bankovních subjektů	12
2.2.3 Finanční výkazy banky	13
2.2.4 Bilance banky.....	14
2.2.5 Výkaz zisků a ztrát banky	16
2.3 UKAZATELE POUŽÍVANÉ PŘI FINANČNÍ ANALÝZE BANKY	17
2.3.1 Ukazatele struktury bilance.....	18
2.3.2 Ukazatele rentability	19
2.3.3 Ukazatele likvidity	20
2.3.4 Ukazatele produktivity a nákladovosti.....	21
2.3.5 Ukazatele kapitálové přiměřenosti.....	21
2.4 REGULACE A DOHLED NA BANKOVNÍM TRHU	22
2.5 KONCEPT BASEL III.....	24
3. METODIKA.....	28
4. ŘEŠENÍ A VÝSLEDKY	29
4.1 ANALÝZA ODVĚTVÍ	29
4.1.1 Struktura bankovního trhu	29
4.1.2 Současná situace a vývoj bankovního trhu	31
4.2 PROFIL KOMERČNÍ BANKY A. S.....	33
4.2.1 Identifikační údaje.....	34
4.2.2 Vlastnická a organizační struktura	35
4.3 KONKURENČNÍ BANKY	37
4.3.1 Česká spořitelna, a. s.....	38
4.3.2 Československá obchodní banka, a. s.	38

4. 3. 3 UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.....	39
4. 4 FINANČNÍ ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	40
4. 4. 1 Horizontální a vertikální analýza rozvahových aktiv	40
4. 4. 2 Horizontální a vertikální analýza rozvahových pasiv	55
4. 4. 3 Analýza výkazu zisku a ztráty	65
4. 5 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	76
4. 5. 1 Ukazatele rentability	76
4. 5. 2 Ukazatele likvidity	80
4. 5. 3 Ukazatele produktivity a nákladovosti.....	83
4. 5. 4 Ukazatele kapitálové přiměřenosti.....	86
5. ZÁVĚR	91
I. SUMMARY AND KEYWORDS	93
II. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	96
III. SEZNAM TABULEK	100
IV. SEZNAM GRAFŮ	102

1. Úvod

Pod pojmem „finanční analýza“ si lze představit celou řadu různých dílčích činností, které slouží ke komplexnímu vyhodnocení finanční situace celého podniku. Finanční analýza pomáhá zjišťovat, jak si podnik vedl v minulém období, upozorňuje na odchylky od stanovených cílů a přispívá k odvození predikce o budoucím vývoji podniku. Z této definice je zřejmé, že každý podnik založený za účelem zisku, potřebuje alespoň do určité míry znát svou finanční situaci pro své další fungování. Především pro rozhodování o budoucím vývoji a konkurenceschopnosti svého podnikání. U banky, jakožto specifického tržního subjektu, pak toto tvrzení platí dvojnásob. Vyplývá to již z podstaty její podnikatelské činnosti, spočívající na rozdíl od ostatních výrobních či obchodních podniků, v přijímání depozit od klientů a poskytování úvěrů. Tato činnost je však spojena se značnou odpovědností a nemalými podnikatelskými riziky, proto jsou banky povinny splňovat celou řadu požadavků stanovených orgány dohledu (na území České republiky je tímto orgánem Česká národní banka) a pravidelně zveřejňovat na svých internetových stránkách údaje o sobě, své vlastnické struktuře, své činnosti a finanční situaci, které jsou zachyceny zejména ve výročních a pololetních zprávách bank. Některé požadavky stanovené ČNB pak mohou být dále upravovány i v závislosti na velikosti bank a výši rizika spojeného s případným nepříznivým vývojem jejich ekonomické situace.

Jednou z takovýchto systémově významných bank je i Komerční banka, a. s., působící na českém bankovním trhu již několik desetiletí a v současné době obsluhující téměř 1,7 milionů klientů. Z tohoto důvodu si pak diplomová práce klade za cíl provést finanční analýzu a posoudit kapitálovou přiměřenost právě této banky. Vzhledem k příznivému vývoji ekonomiky v posledních letech a velikosti a významnosti Komerční banky však lze více než předpokládat, že banka splňuje veškeré povinně stanovené požadavky, nejen díky dohledu ČNB, ale i z důvodu, že je ve vlastním zájmu banky hlídat vývoj svých finančních ukazatelů. To je potřebné zejména pro zajištění dalšího úspěšného fungování a dosažení co nevyšší ziskovosti, potažmo konkurenceschopnosti na trhu.

Proto diplomová práce posuzuje finanční situaci banky spíše z hlediska její důvěryhodnosti a stability z pohledu vnějšího uživatele finanční analýzy, např. potenciálního klienta. Pro naplnění tohoto cíle je finanční analýza provedena s důrazem na trendy vývoje jednotlivých ukazatelů v pětiletém časovém horizontu a zjištěné hodnoty jsou dále porovnávány s vybranými konkurenčními bankami v bankovním sektoru a s hodnotami, které jsou vykazovány celým bankovním sektorem.

2. Přehled řešené problematiky

2.1 Charakteristika a cíle finanční analýzy

„Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.“ (Růčková, 2015)

Finanční analýzu lze také označit jako formalizovanou metodu, která je významnou součástí strategického řízení podniku. Poukazuje na silné a slabé stránky podniku a zároveň pomáhá odhalovat případné odchylky a nedostatky ve finančním hospodaření firmy tím, že mezi sebou navzájem poměruje získané údaje a rozlišuje jejich vypovídací schopnost. (Kovář & Hrazdilová Bočková, 2016)

Finanční analýza se skládá z kvantitativních a kvalitativních aspektů měření relativního finančního postavení podniku mezi ostatními a mezi odvětvími. Analýza může být zpracována rozdílnými způsoby, v závislosti na typu firmy nebo odvětví a na specifických potřebách jejího uživatele. Finanční analýza daného subjektu má vyšší validitu při porovnávání výsledků s průměrnými výsledky odvětví a s výsledky konkurence. (Gibson, 2012)

Podle Jakúbka & Guzoňové (2013) je finanční analýza procesem vyšetřování a vyvozování závěrů z výsledků hospodaření určitého podnikatelského subjektu z minulých nebo budoucích období, včetně zjišťování jeho silných a slabých stránek, testování jednotlivých finančních parametrů a ověřování jejich skutečné vypovídací schopnosti.

Myer (1969) vysvětluje pojem „analýza finančních výkazů“ jako studii vztahu mezi různými finančními faktory v podniku, která je vedena v jednom souboru výkazů a studiem trendů těchto faktorů, které je vedeno v sérii výkazů.

Metcalf & Titard (1976) definují finanční analýzu obdobně jako proces vyhodnocování vztahu mezi jednotlivými částmi finančního výkazu k získání lepšího porozumění firemní pozice a jejího výkonu.

V neposlední řadě lze rovněž finanční analýzu chápat jako analýzu účetní závěrky. Je to proces posuzování vztahů mezi složkami účetní závěrky k dosažení lepšího pochopení pozice a výkonnosti podniku. Pojem „pozice“ znamená finanční pozici podniku,

„výkonnost“ ukazuje operativní výkony společnosti a pojem „analýza“ znamená metodologickou klasifikaci dat získaných z účetní závěrky. (Rao, 2011)

Hlavním smyslem finanční analýzy je připravit základní podklady pro správné a kvalitní rozhodování o fungování podniku. Do jisté míry přesné hodnoty peněžních údajů firmy předkládá i účetnictví, avšak tyto údaje jsou pouze k jednomu časovému okamžiku a jsou víceméně izolované, tudíž je pro využití účetních dat k hodnocení finančního zdraví podniku nezbytné rozebrat tato data prostřednictvím finanční analýzy. (Růčková, 2015)

Blaha & Jindřichovská (2006) vidí účel finanční analýzy v její snaze poskytnout hodnotnější informaci než primární údaje. Rovněž zdůrazňují nezbytnost vybrat takový analytický nástroj, který je vhodný k posuzování dané situace. Důležité je rozlišit řízení zásob, pohledávek či peněžních prostředků a rozhodnout, zda bude finanční analýza sestavována na základě disponibilní datové báze či např. nebude pro oceňování zásob použita hodnota uvedena v rozvaze, nebo nebude toto hodnocení upraveno podle současné situace na trhu.

Rao (2011) pak uvádí následující cíle finanční analýzy:

1. Posouzení současné a budoucí ziskovosti firmy
2. Posouzení provozní efektivnosti firmy
3. Posouzení krátkodobé solventnosti organizace
4. Posouzení dlouhodobé solventnosti organizace
5. Vytvoření porovnatelné studie mezi podniky
6. Vytvoření porovnatelné studie mezi odděleními
7. Vývoj a příprava rozpočtů
8. Tvorba finančních předpovědí
9. Identifikace finančních silných a slabých stránek
10. Posouzení firemního finančního zdraví a výkonu
11. Pomoc při rozhodovacích procesech vnějších investorů
12. Vyhodnocení minulých výkonů a finanční pozice a předpověď budoucích výkonů

2. 1. 2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Úspěšnost finanční analýzy závisí na použitých vstupních informacích, které do značné míry podmiňují i její kvalitu. Vstupní informace by měly být nejen kvalitní, ale i komplexní, proto je nezbytné podchytit všechna data, která by mohla jakýmkoliv způsobem ovlivnit a zkreslit výsledky hodnocení finančního zdraví podniku. (Růčková, 2015)

Základními daty pro sestavení finanční analýzy a plánování jsou účetní informace, tržní informace a základní souhrn ekonomických dat. Pro dosažení finančních plánů a prognóz jsou nezbytnými nástroji statistické metody, regresní analýza, operativní výzkum programovacích technik a znalost počítačového programování. Při provádění finanční analýzy a plánování je velmi důležité vědět jak používat vhodné nástroje k analýze relevantních dat. (Lee, Lee, & Lee, 2009)

Dle Růčkové (2015) jsou základní data pro finanční analýzu nejčastěji čerpána z účetních výkazů, které poskytují informace celé řadě uživatelů. Výkazy je možno rozčlenit na:

- Finanční účetní výkazy – jsou externími výkazy, poskytují informace především externím uživatelům o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí, tvorbě a užití hospodářského výsledku a o peněžních tocích. Tyto výkazy lze označit za základ všech informací potřebných pro firemní finanční analýzu i přesto, že se jedná o veřejně dostupné informace.
- Vnitropodnikové účetní výkazy – tyto výkazy nemají žádnou právně závaznou podobu a vycházejí z odlišných potřeb každého podniku. Využití vnitropodnikových účetních výkazů vede k eliminaci odchylek a zpřesnění výsledků finanční analýzy, neboť jsou sestavovány v častější frekvenci a vytvářejí podrobnější časové řady.

Pro úspěšné zpracování finanční analýzy jsou nejdůležitější zejména následující základní účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow). (Růčková, 2015)

Podle Grünwalda & Holečkové (2007) jsou základními zdroji dat pro finanční analýzu:

- Finanční informace – např. účetní výkazy, výroční zprávy, burzovní zpravodajství a vnitropodnikové účetní výkazy.
- Kvantifikovatelné nefinanční informace – např. firemní statistika, prospekty, interní směrnice a oficiální ekonomická statistika.
- Nekvantifikovatelné nefinanční informace – např. zprávy auditorů, komentáře manažerů a odborného tisku, nebo prognózy finančních a odborných institucí.

Zdrojem údajů pro finanční analýzu tedy nejsou jen interní finanční výkazy (např. rozvaha, výkaz zisků a ztrát a výkaz o cash flow), výroční zprávy, různé statistické údaje, údaje manažerského účetnictví a jiné, ale i externí informace o jiných podnicích (např. údaje ze Statistické ročenky ČSÚ, z Obchodního věstníku, Prospektu emitenta cenných papírů SCP apod.), které slouží především pro srovnávání s ostatními, zejména konkurenčními podniky. (Synek & Kislingerová, 2010)

2. 1. 3 Uživatelé finanční analýzy

Informace o situaci podniku zajímá mnoho subjektů, mezi ně patří např.:

- Investoři – investoři jsou primárními uživateli finančně-účetních informací, které jsou obsažené ve finančních výkazech.
- Manažeři – pro manažery jsou informace poskytnuté finanční analýzou nezbytné pro dlouhodobé i operativní řízení podniku.
- Obchodní partneři – obchodní partneři (zákazníci i dodavatelé) se zajímají především o platební schopnost podniku, tedy zda bude schopen hradit své splatné závazky.
- Zaměstnanci – zaměstnanci mají přirozený zájem na prosperitě a hospodářské a finanční stabilitě podniku a bývají motivováni hospodářským výsledkem
- Banky a jiní věřitelé – banky potřebují co nejvíce informací o finanční situaci podniku pro rozhodnutí např. o poskytnutí úvěru, jeho výše a podmínek pro jeho poskytnutí. (Grünwald & Holečková, 2007)

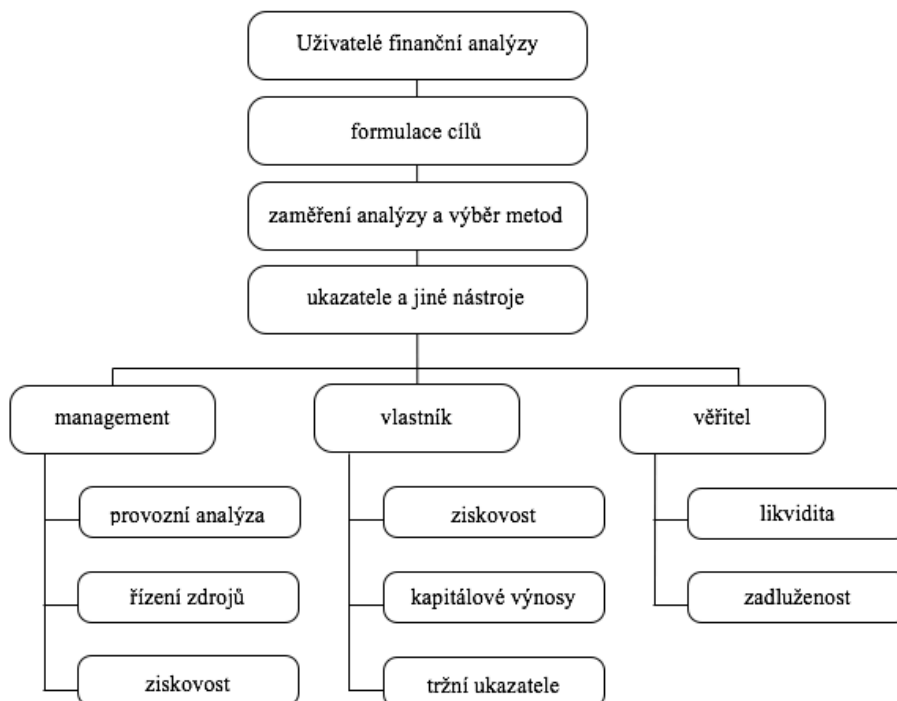
Uživatelé finanční analýzy musí ještě před jejím zpracováním formulovat cíl, ke kterému chtějí vypracováním analýzy dospět. Na základě těchto cílů je poté volena taková metoda, aby byla vhodná jak z hlediska časové náročnosti, tak z hlediska finanční náročnosti, tedy z pohledu nákladů na její vypracování. V tento moment se postup odlišuje podle cílové skupiny uživatelů, pro kterou se finanční analýza zpracovává. Tuto cílovou skupinu tvoří především management, vlastník, nebo vlastníci a věřitelé. (Růčková, 2015)

Management v krátkém časovém horizontu sleduje primárně platební schopnost podniku, provozní analýzou zkoumá zejména strukturu zdrojů a finanční nezávislost podniku. Další velmi důležitou položkou této finanční analýzy je i ziskovost, protože se management musí ze svého jednání zodpovídat vlastníkům společnosti. Management také sleduje likviditu, která mu umožňuje rozhodovat o obchodně-úvěrové politice ve vztahu jak k věřitelům, tak i dodavatelům. (Růčková, 2015)

Naproti tomu vlastníci, nebo také investoři si finanční analýzou ověřují, zda jsou jimi investované prostředky do podniku řádně využívány a náležitě zhodnocovány. Z tohoto důvodu je pro ně základním cílem maximalizace tržní hodnoty vlastního kapitálu společnosti a jsou orientováni především na vývoj tržních ukazatelů, ukazatelů ziskovosti a na vývoj vztahu peněžních toků k dlouhodobým závazkům. (Růčková, 2015)

Z pohledu věřitelů lze na finanční analýzu nahlížet dvojím způsobem. Pokud je věřitelem banka je nejdůležitější sledování dlouhodobé likvidity a hodnocení ziskovosti v dlouhodobém časovém horizontu, dále schopnost tvorby finančních prostředků a stabilita jejich toků. Pokud se jedná o krátkodobé věřitele je nutné uvažovat o možnosti ověření schopnosti a reálnosti plnění uzavřených smluv, tedy uvažujeme o platební schopnosti, struktuře oběžných aktiv a krátkodobých závazků, a nepochybně také o průběhu cash flow. Pro jakékoli věřitele platí obecný fakt, že budou vyžadovat vrácení vložených finančních prostředků a i oni musí brát na zřetel riziko nesplacení finančních prostředků. Toto riziko se odráží v ceně poskytnutých finančních prostředků, zpravidla úroku. (Růčková, 2015)

Schéma 1: Uživatelé finanční analýzy a její zaměření

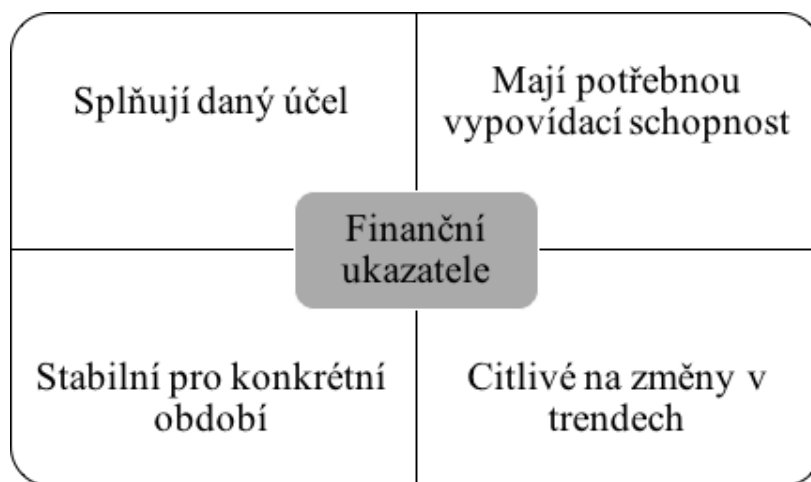
Zdroj: vlastní zpracování dle Růčkové (2015)

2. 1. 4 Metody a členění finanční analýzy

Z předchozí kapitoly je zřejmé, že důležitým aspektem pro volbu metody finanční analýzy je kromě jiných také cílová skupina, pro kterou se výsledky analýzy zpracovávají. Běžně v praxi se tedy nezpracovává celková finanční analýza, ale využívají se pouze vybrané finanční ukazatele, které jsou sledovány v delším časovém horizontu pro lepší vypovídací schopnost. (Růčková, 2015)

Finanční analýzu je také možné rozčlenit na celou řadu způsobů, proto je při volbě metody finanční analýzy vždy nutné dbát na to, aby byla „účelná, spolehlivá a v neposlední řadě, aby byla přiměřená z hlediska nákladů.“ (Růčková, 2015)

Schéma 2: Kritéria hodnocení metody finanční analýzy

Zdroj: vlastní zpracování dle Růčkové & Roubíčkové (2012)

Zjištěné hodnoty různých metod finanční analýzy je potřebné dále vyhodnocovat několika způsoby:

- srovnání v čase – jedná se o porovnání zjištěných hodnot ukazatelů s hodnotami totožných ukazatelů, které byly zjištěny v minulosti, tento způsob umožní posoudit vývoj a trend hospodaření podniku,
- srovnání v prostoru – zde se jedná o porovnání výsledných hodnot ukazatelů vybraného podniku s hodnotami totožných ukazatelů, zjištěných u podniků ve stejném oboru, odvětví, či v příslušné konkurenci. U tohoto způsobu musí být naplněna podmínka srovnatelnosti účetních metod a charakteru daných podniků,
- srovnání s plánem – v tomto případě je porovnáván plán a dosažená skutečnost ve výsledcích hospodaření v rámci jednotlivých ukazatelů,

- srovnání na základě expertních zkušeností – tento způsob srovnání se opírá o představy zkušeného analytika, které jsou subjektivní, je zde hledána odpověď na otázku „co je optimální“. (Růčková & Roubíčková, 2012)

V současnosti je v odborné literatuře preferováno základní rozdělení metod finanční analýzy na:

- **Fundamentální finanční analýzu** – ta je soustředěna především na vyhodnocení kvalitativních údajů o podniku a její základní metodou je odborný odhad založený na teoretických i empirických zkušenostech analytika.
- **Technickou finanční analýzu** – zde se na rozdíl od předchozí metody finanční analýzy jedná o kvantitativní zpracování ekonomických dat s využitím matematických, matematicko-statistických a dalších algoritmizovaných metod. Výsledky vzniklé touto analýzou jsou opět kvantitativně, ale i kvalitativně vyhodnocovány. Technickou finanční analýzu je možné dále rozčlenit do dvou skupin na:
 - **Metody vyšší finanční analýzy**
 - **Metody elementární technické analýzy.** (Růčková & Roubíčková, 2012)

Metody vyšší finanční analýzy

Metody vyšší finanční analýzy jsou používány méně, protože jejich použití vyžaduje vyšší matematické znalosti a využití příslušného softwaru pro práci s těmito metodami. Vyšší metody lze členit na dvě základní skupiny:

- matematicko-statistické metody – mezi nimi např. bodové odhady, statistické testy odlehlých dat a empirické funkce,
- nestatistické metody – např. metody založené na teorii matných množin, metody založené na alternativní teorii množin, metody formální matematické logiky a další. (Hobza, Hobza, Schwartzhoffová, Univerzita Palackého v Olomouci, & Fakulta tělesné kultury, 2016)

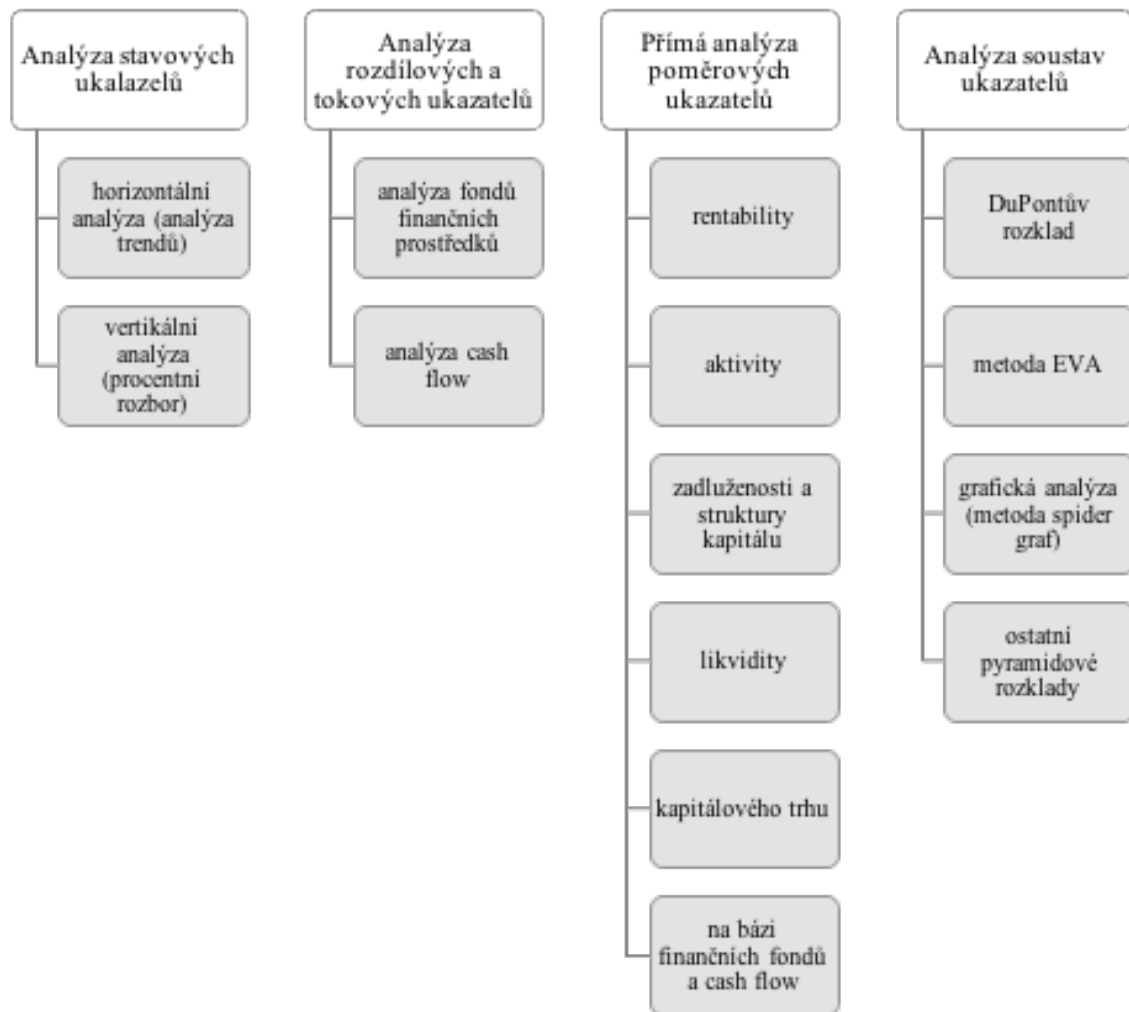
Růčková & Roubíčková (2012) dodávají, že metody vyšší finanční analýzy nejsou ve firemní praxi běžně používány, především z důvodu jejich závislosti na dostupnosti údajů a tím i naplňování modelů požadovanými daty. Jako velký problém se může jevit i nutnost velmi dlouhé časové řady. Z těchto důvodů se výše zmíněnými metodami zabývají zpravidla specializované firmy.

Metody elementární finanční analýzy

Elementární metody jsou základem finanční analýzy a zahrnují všechny běžně používané postupy v podnikatelské praxi. (Růčková & Roubíčková, 2012)

Metody elementární finanční analýzy lze rozdělit do čtyř základních skupin viz schéma č. 3.

Schéma 3: Metody elementární finanční analýzy

Zdroj: vlastní zpracování na základě Vávrové (2014)

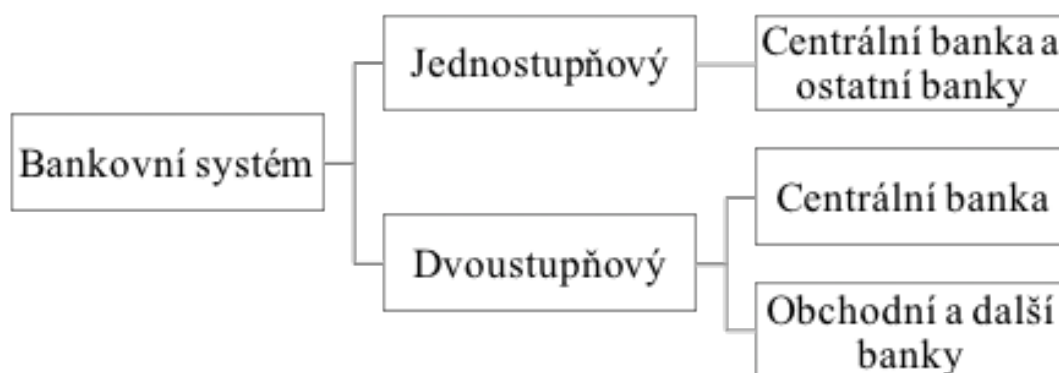
2. 2 Specifika banky jako subjektu pro finanční analýzu

2. 2. 1 Bankovní systém

„Bankovní systém představuje souhrn všech bankovních institucí v daném státě a uspořádání vztahů mezi nimi.“ (Revenda, 2011)

Z tohoto hlediska má tedy bankovní systém dvě vzájemně propojené složky – institucionální a funkční. Institucionální složka bankovního systému zahrnuje jednotlivé banky, členěné do několika druhů podle hlavní náplně činnosti např. obchodní banky, investiční banky, spořitelny, hypoteční banky a další. Funkční složka bankovního systému představuje uspořádání vztahů mezi bankovními institucemi v dané ekonomice, v tomto ohledu jsou rozlišovány zejména dva bankovní systémy viz následující schéma. (Revenda, 2011)

Schéma 4: Bankovní systém

Zdroj: vlastní zpracování dle Revendy (2011)

2. 2. 2 Charakteristika bankovních subjektů

Banka je subjekt, který podniká na daném území na základě bankovní licence, nebo tzv. jednotné bankovní licence, která dává držiteli právo vykonávat činnost vedle svého „domovského státu“, ve kterém licenci obdržel i na území jiného členského státu Evropské unie. (Kalabis, 2012)

Banky lze označit také jako „*finanční instituce, které přijímají depozita a poskytují úvěry.*“ (Polouček, 2006)

Tyto instituce jsou začleňovány do skupiny finančních zprostředkovatelů, kteří „*na ziskovém principu realizují tok finančních prostředků mezi ekonomickými subjekty.*“ Zprostředkování je uskutečňováno ve formě přijímání vkladů od ekonomických subjektů

a alokace zmíněných vkladů ve formě bankovních úvěrů. Bankovní podnikání je založeno na principu návratnosti, tedy na nákupu peněz a jejich prodeji prostřednictvím bankovních úvěrů a na principu ziskovosti, který je předpokladem pro existenci banky na bankovním trhu z dlouhodobého hlediska. (Kašparovská, 2006)

V bankovní teorii je funkce bank vymezena do čtyř oblastí:

- nabídka přístupu k platebnímu a zúčtovacímu mechanismu,
- transformace (alokace) úspor v investice,
- řízení rizika,
- zpracování informací a monitorování dlužníků. (Polouček, 2006)

Speciální funkci v bankovním systému má také centrální banka, jejíž činnost rozděluje Medved' & kol. (2012) na makroekonomickou – vrcholný subjekt měnové politiky, emitent peněz, funkce správce devizových rezerv státu, a mikroekonomickou, která charakterizuje centrální banku jako banku bank, banku státu, vrcholného reprezentanta státu a regulátora a zajišťovatele dohledu nad bankovním trhem.

Z uvedeného výčtu funkcí vyplývá, že se banky svou činností výrazně odlišují od jiných podnikatelských subjektů na trhu, což se odráží i v jejich finančních výkazech.

2. 2. 3 Finanční výkazy banky

Česká národní banka stanoví vyhláškou č. 300/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 346/2013 Sb., o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, ve znění vyhlášky č. 216/2014 Sb. bankám podle § 41 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění zákona č. 227/2013 Sb. povinnost předkládat předepsané výkazy s měsíční, čtvrtletní, nebo roční periodicitou.

Výkazy jsou zasílány České národní bance v elektronické podobě jako datové zprávy s výjimkou výkazu podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 346/2013 Sb. (Vyhláška č. 300/2015 Sb.)

K poslednímu dni každého kalendářního měsíce je banka a pobočka zahraniční banky povinna sestavovat např. tyto výkazy: „*Měsíční bilance aktiv a pasiv banky/pobočky zahraniční banky*“, „*Měsíční výkaz banky/pobočky zahraniční banky o odpisech úvěrů a jiných pohledávek*“, „*Měsíční výkaz banky/pobočky zahraniční banky o úrokových sazbách nově přijatých vkladů a úvěrů*“, „*Rozvaha a podrozvaha*“, „*Výkaz zisku nebo ztráty*“, „*Doplňkové informace k rozvaze*“, „*Doplňkové informace k výkazu zisku*“

nebo ztráty“ a další. (Vyhláška č. 346/2013 Sb. o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, b.r.)

K poslednímu dni každého kalendářního čtvrtletí, k němuž se vztahuje výkaz, sestavuje banka a pobočka zahraniční banky např. „*Hlášení o organizační struktuře a kvalifikovaných úcastech banky/pobočky zahraniční banky*“, „*Čtvrtletní výkaz o úrokových nákladech a výnosech banky/pobočky zahraniční banky*“, „*Hlášení o angažovanosti banky/pobočky zahraniční banky vůči jednotlivým zemím*“ a další. (Vyhláška č. 346/2013 Sb. o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, b.r.)

Za každý kalendářní rok sestavuje banka a pobočka zahraniční banky „*Roční výkaz banky/pobočky zahraniční banky o počtech zpracovaných bankovek a mincí*“, „*Roční výkaz o platebním styku banky/pobočky zahraniční banky*“, „*Roční výkaz o pokladní činnosti bank/poboček zahraničních bank*“, „*Roční výkaz rozdělení zisku banky/pobočky zahraniční banky*“ a „*Výkaz o úplném výsledku hospodaření*“. (Vyhláška č. 346/2013 Sb. o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, b.r.)

Specifika výkazů banky a pobočky banky z jiného než členského státu a výkazů banky na konsolidovaném základě jsou upraveny v § 6 a § 7 vyhlášky č. 346/2013 Sb., upravené vyhláškou č. 300/2015 Sb.

Základními podklady pro sestavování finanční analýzy banky jsou stejně jako u ostatních podnikatelských subjektů výkazy obsažené v účetní závěrce, tedy bilance banky, výkaz zisků a ztrát a výkaz cash flow. Kromě zmíněných výkazů, je pro banky dalším základním výkazem i výkaz o změně vlastního kapitálu. Finanční výkazy bank se také odlišují od standardních podnikových výkazů svou strukturou (Mejstřík, Pečená, Teplý, & Univerzita Karlova, 2014)

2. 2. 4 Bilance banky

Každá bilance, a nejen bilance banky, udává na jedné straně informace o struktuře majetku daného podniku a na druhé straně udává přehled o zdrojích financování tohoto majetku. (Revenda, 2014)

Na rozdíl od nefinančních společností začíná rozvaha banky od nejvíce likvidních aktiv a končí nejméně likvidními aktivy. Na druhé straně struktura pasiv začíná od depozit vkladatelů a končí položkami vlastního kapitálu. (Mejstřík et al., 2014)

Tabulka 1: Znázornění struktury bankovní bilance

Aktiva	Pasiva
1. Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	1. Závazky vůči bankám a družstevním záložnám
2. Státní bezkupónové dluhopisy a ostatní CP přijímané centrální bankou k refinancování	2. Závazky vůči klientům
3. Pohledávky za bankami a družstevními záložnami	3. Závazky z dluhových CP
4. Pohledávky za klienty	4. Ostatní pasiva
5. Dluhové cenné papíry	5. Výnosy a výdaje příštích období
6. Akcie, podílové listy a ostatní podíly	6. Rezervy
7. Účasti s podstatným vlivem	7. Podřízené závazky
8. Účasti s rozhodujícím vlivem	8. Základní kapitál
9. Dlouhodobý nehmotný majetek	9. Emisní ážio
10. Dlouhodobý hmotný majetek	10. Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku
11. Ostatní aktiva	11. Rezervní fond na nové ocenění
12. Pohledávky za upsaný základní kapitál	12. Kapitálové fondy
13. Náklady a příjmy příštích období	13. Oceňovací rozdíly
	14. Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období
	15. Zisk nebo ztráta za účetní období
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Zdroj: vlastní zpracování na základě Dvořáka (2005)

Kromě rozvahových položek patří k bilanci banky i podrozvahové položky, které nejsou součástí rozvahy, ale měly by být obsaženy v příloze k finančním výkazům. Podrozvahové položky představují jiné jisté či podmíněné závazky a pohledávky, především závazky a pohledávky z finančních derivátů a úvěrové přísliby a záruky. Na rozdíl od rozvahových položek se podrozvahová aktiva nemusejí rovnat podrozvahovým pasivům, protože se nejedná o užití peněz proti jejich zdrojům. (Dvořák, 2005)

Tabulka 2: Znázornění struktury podrozvahových položek

Podrozvahová aktiva	Podrozvahová pasiva
1. Poskytnuté přísliby a záruky	1. Přijaté přísliby a záruky
2. Poskytnuté zástavy	2. Přijaté zástavy
3. Pohledávky ze spotových operací	3. Závazky ze spotových operací
4. Pohledávky z pevných termínových operací	4. Závazky z pevných termínových operací
5. Pohledávky z opcí	5. Závazky z opcí
6. Odepsané pohledávky	6. Hodnoty převzaté do úschovy, do správy a k uložení
7. Hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení	7. Hodnoty převzaté k obhospodařování
8. Hodnoty předané k obhospodařování	
Podrozvahová aktiva celkem	Podrozvahová pasiva celkem

Zdroj: vlastní zpracování na základě Dvořáka (2005)

2. 2. 5 Výkaz zisků a ztrát banky

„Výkaz zisku a ztráty ukazuje výsledky hospodaření banky za dané období.“

(Revenda, 2014)

Výkaz zisků a ztrát je jednotlivými bankami zveřejňován ve vertikálním uspořádání, viz tabulka č. 3. (Dvořák, 2005)

Tabulka 3: Znázornění struktury výkazu zisků a ztrát

1. Výnosy z úroků a podobné výnosy
2. Náklady na úroky a podobné náklady
3. Výnosy z akcií a podílů
4. Výnosy z poplatků a provizí
5. Náklady na poplatky a provize
6. Zisk nebo ztráta z finančních operací
7. Ostatní provozní výnosy
8. Ostatní provozní náklady
9. Správní náklady

10. Rozpuštění rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku
11. Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku
12. Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek
13. Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám
14. Rozpuštění opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem
15. Ztráty z převodu účastí s rozhodujícím a podstatným vlivem, tvorba a použití opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem
16. Rozpuštění ostatních rezerv
17. Tvorba a použití ostatních rezerv
18. Podíl na ziscích nebo ztrátách účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem
19. Zisk nebo ztráta za účetní období z běžné činnosti před zdaněním
20. Mimořádné výnosy
21. Mimořádné náklady
22. Zisk nebo ztráta za účetní období z mimořádné činnosti před zdaněním
23. Daň z příjmů
24. Zisk nebo ztráta za účetní období po zdanění

Zdroj: vlastní zpracování na základě Dvořáka (2005)

2. 3 Ukazatele používané při finanční analýze banky

Finanční analýza banky je založena na využití systému předem definovaných poměrových ukazatelů, jejichž cílem je diagnostikovat případné problémy ve finanční situaci banky a podrobit je detailnější analýze pro odhalení příčin těchto problémů, nebo naopak identifikovat silné stránky a využít je pro budoucí finanční plánování. (Kašparovská, 2006)

Při využití poměrových ukazatelů používaných při finanční analýze je potřeba dbát i na určitá omezení finanční analýzy spočívající např. ve skutečnosti, že jsou ukazatele tvořeny na základě účetních výkazů, které se vždy vztahují k minulosti. Dalším omezením může být i vedení výkazů v účetních cenách, které i přes odpisy a opravné položky neberou v potaz aktuální tržní ceny, jako např. zvýšení ceny dlouhodobého majetku.

V účetnictví také nejsou zahrnuty zdroje, které mají výrazný vliv na efektivnost podnikání, za tyto zdroje lze považovat zejména kvalifikaci a zkušenosti zaměstnanců banky, kvalitu obchodně provozních procesů, kvalitu manažerských informačních systémů a další. Posledním omezením, které je nutné brát v potaz při sestavování finanční analýzy a interpretaci jejich ukazatelů je současný nárůst mimobilančních položek, které jsou spjaty s tvorbou nákladů a výnosů banky a které nejsou ve finančních analýzách pracujících s bilančními údaji zachycovány. (Kašparovská, 2006)

2. 3. 1 Ukazatele struktury bilance

Ze struktury bilance vychází první rámcový obraz o bilanční rovnováze a podnikatelském zaměření banky, proto by měla být analýza struktury bilance zařazena do první fáze finanční analýzy. Analýza struktury bilance také umožňuje odhalit případné riziko z koncentrace, tím, že umožňuje zjistit míru koncentrace bankovního portfolia. (Kašparovská, 2006)

Mezi používané ukazatele struktury bilance patří např.:

$$S_{\acute{u}} = \frac{\textit{Pohledávky ke klientům}}{\textit{Celková aktiva}} \times 100.$$

Uvedený ukazatel vypovídá o podílu úvěrových pohledávek na jednotlivých aktivech banky. Tento ukazatel lze dále specifikovat na dílčí ukazatele podle časového charakteru úvěrových pohledávek, nebo podle typu klientů či odvětví. (Kašparovská, 2006)

Jak již bylo uvedeno, zmíněný ukazatel slouží i jako indikátor rizika, které plyne z koncentrace investic, přičemž platí, že pokud má vysokou hodnotu např. 80% a více je zde zvýšené riziko plynoucí z koncentrace. (Kašparovská, 2006)

Kromě pohledávek ke klientům lze obdobným způsobem využít i další skupiny bankovních aktiv a rozšířit spektrum ukazatelů struktury bilance. (Kašparovská, 2006)

Podobně lze postupovat i na straně pasiv:

$$S_z = \frac{\textit{Závazky ke klientům}}{\textit{Celková pasiva}} \times 100.$$

Ukazatel vyjadřuje podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech. Stejně jako u předchozího ukazatele i ukazatel struktury pasiv lze dále specifikovat z hlediska charakteru závazků a jejich časovosti, typu klientů či odvětví s analogickou vypovídací schopností. (Kašparovská, 2006)

Ukazatele struktury jsou ukazatele založené na poměrování jednotlivých typů úvěrových pohledávek k celkovým úvěrovým pohledávkám banky, nebo typů závazků k celkovým cizím zdrojům. (Kašparovská, 2006)

2. 3. 2 Ukazatele rentability

Ukazatele ziskovosti neposkytují pouze informace o hospodaření podniku, ale ukazují kombinaci vlivu likvidity, řízení aktiv a řízení dluhu na výsledku hospodaření. (Blaha & Jindřichovská, 2006)

Jinými slovy ukazatele rentability vyjadřují míru zhodnocení prostředků vložených od akcionářů banky (vlastní zdroje), nebo reflektují schopnost managementu banky zhodnotit svěřené zdroje (celková aktiva). (Kašparovská, 2006)

Třemi základními ukazateli jsou výnosnost kapitálu (ROC), výnosnost vlastního kapitálu (ROE) a výnosnost aktiv (ROA). (Brealey et al., 2014)

Rentabilita kapitálu lze vyjádřit jako úrok po zdanění s čistým ziskem ku celkovému kapitálu. V případě tohoto ukazatele existují i různé alternativy např. pokud společnost vydává během roku nové akcie a investuje výnos emise, upravuje se celkový kapitál na průměrný. (Brealey et al., 2014)

$$ROC = \frac{\text{Úrok po zdanění} + \text{čistý zisk}}{\text{Průměrný celkový kapitál}} \times 100.$$

Rentabilita vlastního kapitálu je dána poměrem čistého zisku po zdanění ku průměrnému vlastnímu kapitálu banky.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk po zdanění}}{\text{Průměrný vlastní kapitál}} \times 100.$$

Při interpretaci ukazatele ROE je důležité dbát na určitá omezení, protože jeho hodnota vychází z ročního zisku a tudíž nepostihuje finanční dopady rozhodnutí, uskutečněných ve více obdobích. ROE také nezachycuje rizika, která banky podstupují. (Kašparovská, 2006)

Rentabilita aktiv je dle Kašparovské (2006) tvořena poměrem čistého zisku po zdanění ku průměrnému stavu aktiv.

$$ROA = \frac{\text{Čistý zisk po zdanění}}{\text{Průměrný stav aktiv}} \times 100.$$

2. 3. 3 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity „odpovídají na otázku, zda je podnik schopen včas splatit své krátkodobé závazky. Zabývají se nejlikvidnější částí majetku společnosti ve vztahu k závazkům společnosti s nejkratší dobou splatnosti.“ (Blaha & Jindřichovská, 2006)

Míra platební schopnosti banky je nejčastěji posuzována na základě ukazatelů okamžité a běžné likvidity. (Kašparovská, 2006)

Okamžitá likvidita vyjadřuje poměr mezi vysoce likvidními aktivy a okamžitě splatnými závazky.

$$L_o = \frac{\text{Vysoce likvidní aktiva}}{\text{Okamžitě splatné závazky}} \times 100.$$

Vysoce likvidní aktiva zahrnují:

- pokladní hotovost banky,
- vklady u centrální banky (povinné minimální rezervy a dobrovolné rezervy),
- netermínované vklady u jiných bank. (Kašparovská, 2006)

Mezi okamžitě splatné závazky patří:

- netermínované primární vklady klientů,
- okamžitě splatné závazky k jiným bankám. (Kašparovská, 2006)

Pro větší objektivitu ukazatele okamžité likvidity u bank je žádoucí brát v potaz i výši vkladové sedliny, která podstatně ovlivňuje skutečný objem okamžitě splatných závazků a banka jí má v běžné situaci dlouhodobě k dispozici. (Kašparovská, 2006)

Ukazatel běžné likvidity „vyjadřuje, do jaké míry existuje rovnováha mezi likvidními aktivy a krátkodobými závazky banky.“ (Kašparovská, 2006)

$$L_b = \frac{\text{Likvidní aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \times 100.$$

Likvidní aktiva obsahují:

- vysoce likvidní aktiva,
- vysoce likvidní cenné papíry typu pokladničních poukázek, nebo vysoce likvidních dluhopisů. (Kašparovská, 2006)

Mezi krátkodobé závazky patří všechny závazky banky, které jsou splatné v krátkodobém časovém horizontu, zpravidla se hovoří o horizontu jednoho roku, ale není to podmínkou. (Kašparovská, 2006)

2. 3. 4 Ukazatele produktivity a nákladovosti

Ukazatele produktivity jsou významnou skupinou ukazatelů zejména proto, že odrážejí kvalitu manažerského řízení banky. (Kašparovská, 2006)

Mezi základní ukazatele produktivity banky patří ukazatele celkové produktivity:

$$P_c = \frac{\text{Čistý zisk po zdanění}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100.$$

Celkovou produktivitu lze vyjádřit také jako:

$$P_a = \frac{\text{Aktiva}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100.$$

Kromě hodnotových ukazatelů je využíváno také objemových ukazatelů produktivity, jako např. objem úvěrů či depozit na jednoho zaměstnance banky (Kašparovská, 2006):

$$P_{zú} = \frac{\text{Objem prodaných úvěrů}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100.$$

$$P_{zd} = \frac{\text{Objem nakoupených depozit}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100.$$

Při posuzování uvedených objemových ukazatelů je dle Kašparovské (2006) účelné zaměřit se i na stav a vývoj ukazatelů nákladové intenzity, které jsou obvykle vyjádřeny v průměrné výši mzdových, nebo celkových nákladů na jednoho zaměstnance banky viz následující:

$$N_p = \frac{\text{Personální náklady}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100.$$

$$N_c = \frac{\text{Celkové náklady}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100.$$

2. 3. 5 Ukazatele kapitálové přiměřenosti

„Kapitál je považován za nejvhodnější zdroj ochrany banky před nesolventností.“
(Reveda, 2014)

„Kapitálová přiměřenost představuje pro banky povinnost udržovat určitou minimální výši kapitálu vzhledem k objemu a rizikovosti svých aktiv.“ (Kašparovská, 2006)

Nejvýznamnějším ukazatelem kapitálové přiměřenosti je podle Revendy (2014) poměr kapitálu ku rizikově váženým aktivům (RVA), úvěrovým ekvivalentům podrozvahových položek (EPP), tržnímu riziku (TR) a operačnímu riziku (OR) viz následující vzorec:

$$\text{Přiměřenost kapitálu} = \frac{\text{Tier 1} + \text{Tier 2} + \text{Tier 3}}{\text{RVA} + \text{EPP} + \text{TR} + \text{OR}} \geq 0,08.$$

Mejstřík et al. (2014) uvádí pro výpočet kapitálové přiměřenosti podle Basel III následující vzorec:

$$\text{CAD} = \frac{\text{Basel_III_CAP}}{\text{RWA}} \geq 10,5 \%$$

Přičemž CAD značí kapitálovou přiměřenost, RWA je zkratkou pro rizikově vážená aktiva dle úvěrového, tržního a operačního rizika podle všech Basel I, Basel II, Basel II. 5 a Basel III a Basel_III_CAP představuje kmenový kapitál Tier 1 + dodatečný kapitál Tier 1 + kapitál Tier 2 + konzervační polštář.

2. 4 Regulace a dohled na bankovním trhu

Bankovní sektor je jedním z nejregulovanějších odvětví a jednotlivá regulatorní opatření mají významný vliv na výkonnost bank. (Mejstřík et al., 2014)

Bankovní regulací se rozumí „stanovení pravidel a podmínek pro založení a činnost obchodních bank“, zatímco bankovní dohled lze definovat jako kontrolu „dodržování těchto pravidel obchodními bankami, jakož i přijímání opatření k nápravě v případě jejich nedodržování.“ (Rejnuš & Fio banka, 2014)

Mezi hlavní tři důvody pro regulaci bank dle Mejstříka et al. (2014) patří:

1. Informační asymetrie – např. ve vztahu věřitele a dlužníka, vkladatele a banky, nebo ústředí a poboček banky. Z tohoto důvodu jsou banky vystaveny rizikům negativního výběru a morálního hazardu. Riziko negativního výběru vzniká před uzavřením transakce např. před poskytnutím úvěru, kdy se o úvěr budou nejčastěji a s největším úsilím ucházet subjekty představující největší úvěrové riziko. Problém morálního hazardu přichází po uzavření kontraktu kdy např. při uzavření úvěrové smlouvy mohou mít někteří dlužníci zájem na chování, které je v rozporu se zájmy věřitele.

2. Vysoká zadluženost banky – banky se vyznačují nízkým podílem vlastního kapitálu na celkových pasivech banky, což prohlubuje riziko nesolventnosti a nelikvidnosti.
3. Systémové riziko – představuje pravděpodobnost kolapsu finančního systému jako celku.

Strukturu bankovní regulace lze rozdělit dle Ptatschekové & Dittrichové (2013) do čtyř oblastí:

1. regulace vstupu do bankovní sféry,
2. stanovení a prověřování základních pravidel činnosti bank,
3. povinné pojištění vkladů fyzických osob,
4. působení centrální banky jako věřitele poslední instance.

Za regulující a dohlížející instituci lze zpravidla označit centrální banku, nebo úřad, založený speciálně k tomuto účelu. (Mejstřík et al., 2014)

Základní pravidla pro činnost bank doporučujícího charakteru jsou stanovena Basilejským výborem pro bankovní dohled (BCBS), který je součástí Banky pro mezinárodní platby (BIS). Basilejská pravidla jsou transformována do podoby směrnic v rámci Evropské unie a dále přebírána jednotlivými členskými zeměmi včetně České republiky. Současně platná bankovní regulace je známá pod názvem Basel III. (Mejstřík et al., 2014)

Pravidla Basel III jsou v EU implementována pomocí dvou norem označovaných jako „CRR“ a „CRD IV“ (Capital Requirements Regulation a Capital Requirements Directive). (Mejstřík et al., 2014)

V České republice jsou pravidla definována zákonem o bankách č. 21/1992 v platném znění a hlavní cíle regulace formulovány v zákoně č. 6/1993 o České národní bance ve znění pozdějších předpisů. Dle zákona 57/2006 dále Česká národní banka vykonává dohled nad celým českým finančním trhem. (Mejstřík et al., 2014)

Mezi ostatní nástroje regulace patří dle Mejstříka et al. (2014):

- základní sazby ČNB - 2T repo sazba, diskontní sazba a lombardní sazba,
- povinné minimální rezervy (PMR) – tvořené 2% z primárních závazků vůči všem osobám kromě bank, jejichž splatnost je vyšší než dva roky a jsou úročeny repo sazbou,
- devizový trh,

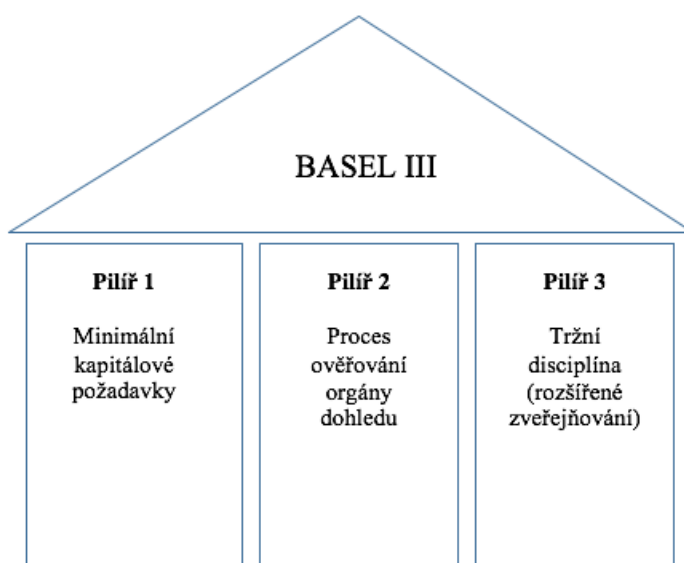
- referenční úrokové sazby – tyto sazby jsou určovány trhem, ale počítány a vyhlášovány ČNB (PRIBID/PRIBOR – Prague Interbank Bid/Offer Rate),
- operace na volném trhu – repo operace většinou formou americké aukce (repo-stahování likvidity) a reverzní repo (dodání likvidity), obchody s cennými papíry prováděné ČNB a přijímání depozit.

2. 5 Koncept Basel III

Basel III je mezinárodně uznávaný soubor pravidel vypracovaný Basilejským výborem pro bankovní dohled v reakci na finanční krizi v letech 2007 – 2009. Cílem tohoto opatření je posílit regulaci, dohled a řízení rizik bank. („Basel III", 2017)

Basel III je rozšířením stávajícího rámce Basel II a stejně jako předchozí verze Basilejských pravidel stojí i tato nová úprava na třech základních pilířích:

Schéma 5: Struktura Basel III

Zdroj: vlastní zpracování dle IBM Knowledge Center - Basel III summary (b.r.)

Pro potřeby diplomové práce je nejvýznamnějším zejména první pilíř – minimální kapitálové požadavky.

Minimální kapitálové požadavky

Základními prvky kapitálu jsou Tier 1 a Tier 2, přičemž Tier 1 se dále rozděluje na Kmenový kapitál Tier 1 (CET1) a na Vedlejší kapitál Tier 1. (Basel Committee on Banking Supervision, 2011)

Kmenový kapitál Tier 1 (CET1) tvoří především kmenové akcie, emisní ážio, pocházející z emise nástrojů zahrnutých do CET1, nerozdělený zisk, akumulovaný zisk a ostatní vykázané rezervy a další kapitál specifikovaný v globálním regulačním rámci Basel III. Vedlejší kapitál Tier 1 je tvořen zejména nástroji, „*kteře jsou podřízeně spojené s plně diskrečními nekumulativními dividendami nebo kupóny a nemají stanoveny ani datum splatnosti, ani pobídku ke zpětnému odkupu*“. Méně kvalitní Tier 2 pak tvoří např. nadbytečný kapitál nebo rezervy na ztráty. (Basel Committee on Banking Supervision, 2011), (*Bankovní regulace - Trendy a dopady*, 2015)

Minimální kapitálové požadavky dle Basel III jsou následující:

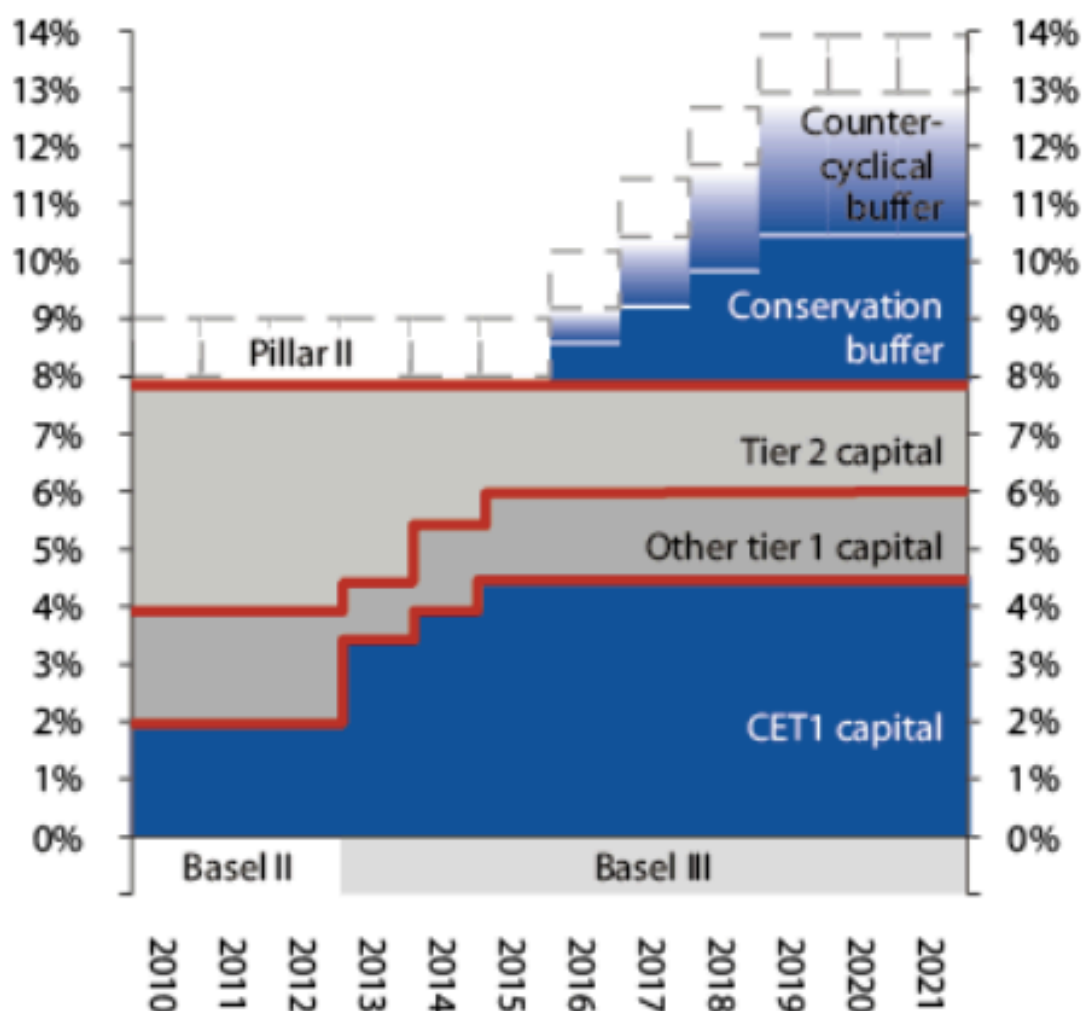
Tabulka 4: Minimální kapitálové požadavky dle Basel III vyjádřené procentuálně jako podíl druhu kapitálu ku rizikově váženým aktivům

Druh kapitálu	Minimální hodnota kapitálového ukazatele
Tier 1	6% (min. 4, 5 % CET1)
Tier 2	Není stanoven, musí být dodržen celkový minimální kapitálový požadavek
Celkový minimální kapitálový požadavek (Tier 1 + Tier 2)	8 %
Rezerva na zachování kapitálu (CET1) (Konzervační polštář)	2,5 %
Proticyklická rezerva (CET1) (Proticyklický polštář)	0 – 2,5 % (dle uvážení)
Rezerva G-SIB (CET1)	0 – 2,5 % (dle uvážení)
* nejsou zahrnuty rezervy, které mohou být stanoveny diskrečně v rámci druhého pilíře	

Zdroj: vlastní zpracování dle „Bankovní regulace - Trendy a dopady“ (2015)

V grafickém vyjádření je stanovení kapitálových požadavků včetně let, kdy došlo k jejich implementaci následující:

Schéma 6: Vývoj kapitálových požadavků v čase dle Basel II a Basel III v % ku rizikově váženým aktivům

Zdroj: Finance (2012)

Minimální kapitálové požadavky jsou vymáhány prostřednictvím omezení distribuce kapitálu, tzn., že v případě vyčerpání rezervy musí banka zajistit její opětovné vytvoření např. pomocí snížení rozdělování výnosů, nebo pomocí soukromého sektoru, nikoli však na náklady věřitelů, či daňových poplatníků. Pokud klesne rezerva na zachování kapitálu pod požadovaných 2,5 %, respektive hodnota CET1 klesne pod 7 % (4,5 % je minimální výše CET1 a 2,5 % konzervační polštář), je proti bance uplatněno omezení na distribuci kapitálu ve stanoveném poměru. (*Bankovní regulace - Trendy a dopady*, 2015)

Dohody Basel III také v prvním pilíři zavádějí požadavky na likviditu a pákový ukazatel viz následující tabulka.

Tabulka 5: Standardy pákového poměru a likvidity

Standard	Vzorec	Regulatorní minimum k 1. 1. 2019
Pákový ukazatel	$\frac{\text{Kapitál Tier 1}}{\text{Celkové riziko (non RWA*)}}$	$\geq 0,03$
LCR	$\frac{\text{Zásoba vysoce kvalitních likvidních aktiv}}{\text{Čisté peněžní odtoky za 30 dní}}$	$\geq 1,00$
NSFR	$\frac{\text{Disponibilní částka stabilního financování}}{\text{Požadovaná částka stabilního financování}}$	$\geq 1,00$
* non RWA jsou chápána jako rizikově nevážená aktiva uvedená v odstavci 157 – 164 Basel III		

Zdroj: vlastní zpracování dle „Bankovní regulace - Trendy a dopady“ (2015) a Basel Committee on Banking Supervision (2011)

Standardy pákového ukazatele a likvidity dosud postrádaly regulaci a byly zavedeny jako reakce na krizi, kdy jako jeden z jejích základních rysů byl identifikován „*nárůst nadměrného rozvahového a podrozvahového pákového ukazatele v bankovním systému*“. Pákový efekt na jednu stranu pomáhá k růstu ziskovosti bank, ale zároveň je vystavuje velkému systémovému riziku, protože i drobná odchylka v hodnotě aktiv jim může zničit kapitálovou základnu. (*Bankovní regulace - Trendy a dopady*, 2015)

K regulaci likvidity slouží dva nástroje – ukazatel krytí likvidity (LCR – Liquidity Coverage Ratio), který by měl zajišťovat krátkodobou likviditu banky a ukazatel čistého stabilního financování (NSFR – Net Stable Funding Ratio), který je zaměřen na střednědobý horizont až na dobu jednoho roku. (*Bankovní regulace - Trendy a dopady*, 2015)

3. Metodika

S ohledem na cíl práce, definovaný v úvodu, je diplomová práce rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část poskytuje přehled o řešené problematice finanční analýzy s přihlédnutím ke specifčnosti zmíněného druhu analýzy pro bankovní subjekty. V rámci této části je charakterizován smysl a cíl finanční analýzy banky, včetně metod a jejího členění. Dále jsou charakterizována specifika bankovního systému, vymezeny rozdíly bankovních výkazů oproti jiným obchodním korporacím a stanoveny významné poměrové ukazatele, používané při finanční analýze banky. V závěru první části diplomové práce jsou definovány i základní podmínky, které musí banky v rámci své činnosti dodržovat vzhledem k platným regulatorním požadavkům dohlížejícího orgánu. Hlavním smyslem teoretické části je sumarizace dostupných poznatků o finanční analýze bankovních subjektů a poskytnutí základního teoretického rámce, ze kterého bude vycházeno v praktické části. Tato část byla zpracována s použitím české i zahraniční odborné literatury a dostupných elektronických zdrojů, zabývajících se danou problematikou.

Praktická část vychází z výše vymezených teoretických předpokladů a je orientována na jejich faktické provedení v praxi. Před samotnou realizací finanční analýzy Komerční banky, a. s. byla nejprve provedena analýza odvětví, která vycházela zejména z nejaktuálnějších zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem a zpráv o finanční stabilitě, zveřejňovaných Českou národní bankou. V neposlední řadě pak byly identifikovány konkurenční banky v odvětví. Po všech těchto krocích bylo přistoupeno k samotné finanční analýze Komerční banky, dle postupů a vzorců popsanych v teoretické části práce. Finanční analýza byla provedena v časovém rozmezí pěti let a jednotlivé analyzované položky byly porovnávány s předem identifikovanými konkurenčními bankami. Jako konkurenční banky byly vyhodnoceny Česká spořitelna, a. s., Československá obchodní banka, a. s. a UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. Kromě srovnání s konkurenčními bankami byly výsledky finanční analýzy porovnány i s hodnotami, které vykázal celý bankovní sektor. Základem pro zpracování praktické části byly veřejné nekonsolidované údaje povinně zveřejňované bankami ve svých výročních zprávách vždy k 31. 12. v příslušných letech a zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem opět v letech 2013 – 2017. Výsledky provedené finanční analýzy jsou zhodnoceny v závěrečné části diplomové práce spolu s návrhy na zlepšující opatření.

4. Řešení a výsledky

4. 1 Analýza odvětví

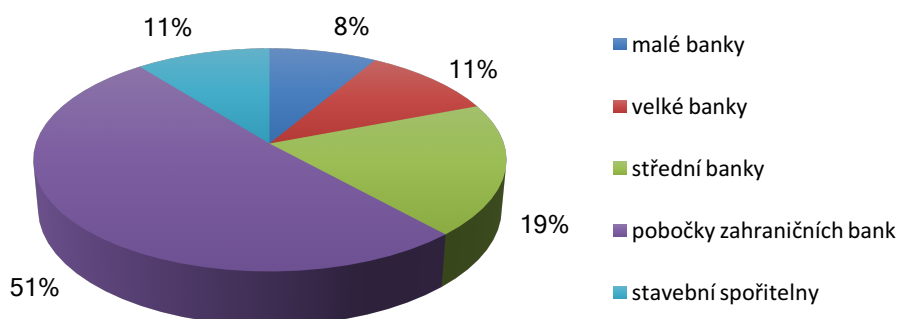
4. 1. 1 Struktura bankovního trhu

Český bankovní systém je založen na dvoustupňovém systému univerzálního bankovníctví. Základní složku tohoto systému tvoří univerzální banky. Kromě univerzálních bank na českém trhu působí i specializované bankovní instituce, jako např. stavební spořitelny, hypoteční banky a další. („5. Český bankovní systém", 2008)

Bankovní sektor České republiky tvořilo ke konci roku 2017 celkem 47 bankovních subjektů, tedy o dva subjekty více než v roce předchozím. V roce 2017 rovněž vstoupily na český bankovní trh dvě pobočky zahraničních bank domicilovaných v EU. Dvě pobočky svou činnost v České republice naopak ukončily. (*Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017*, 2018)

Bankovní subjekty na českém trhu lze rozdělit do následujících skupin – banky, pobočky zahraničních bank a stavební spořitelny. Banky můžeme dále dělit dle velikosti do 3 skupin na velké malé a střední, přičemž jsou od roku 2016 za velké banky považovány banky, jejichž bilanční suma je větší než 10 % celkového objemu bilanční sumy bankovního sektoru, za střední jsou považovány banky s bilanční sumou od 2 do 10 % a malé banky nemají bilanční sumu vyšší než 2 % bankovního sektoru. (*Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017*, 2018)

Graf 1: Rozložení bankovních subjektů na českém bankovním trhu v % podílu k 31. 12. 2017

Zdroj: vlastní zpracování dle Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017 (2018)

Ke konci roku 2017 byl český bankovní sektor tvořen čtyřmi velkými bankami, mezi nimiž je zařazena kromě České spořitelny, a. s., Československé obchodní banky, a. s. a UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., i Komerční banka, a. s. Dále pěti středně velkými bankami, devíti malými bankami, dvaceti-čtyřmi pobočkami zahraničních bank a pěti stavebními spořitelny, viz následující tabulka. (*Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017*, 2018)

Tabulka 4: Vývoj počtu subjektů českého bankovního sektoru

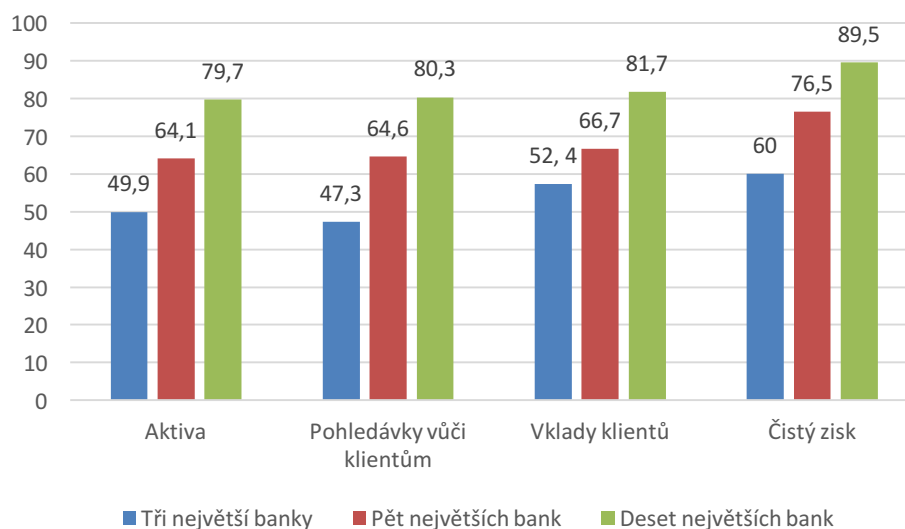
	2014	2015	2016	2017
Bankovní sektor celkem	45	46	45	47
z toho:				
banky	18	18	17	18
pobočky zahraničních bank	22	23	23	24
stavební spořitelny	5	5	5	5

Zdroj: vlastní zpracování dle Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem 2016 (2017) a Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017 (2018)

Z pohledu vlastnické struktury bankovního sektoru podle podílu na základním kapitálu lze říci, že v roce 2017 drželi zahraniční vlastníci celkem 71, 1 % základního kapitálu, z čehož 66, 3 % tvořil kapitál bankovních subjektů pocházejících z členských zemí EU a 4, 8 % kapitál zahraničních vlastníků domicilovaných mimo EU. („Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017", 2018)

Důležitým ukazatelem bankovního trhu je i míra nasycení sektoru. Z hlediska aktiv, pohledávek vůči klientům, vkladů klientům a čistého zisku, byla koncentrace bankovního sektoru ke konci roku 2017 následující:

Graf 2: Koncentrace bankovního sektoru k 31. 12. 2017 v %

Zdroj: vlastní zpracování dle Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017 (2018)

Co se týká meziročního srovnání koncentrace bankovního sektoru, je možné jej na základě podílu aktiv tří, pěti a deseti největších bank pokládat v posledních deseti letech za relativně stabilní. Naproti tomu koncentrace na trhu klientských úvěrů se od roku 2010 neustále zvyšovala, přestože na konci roku 2017 dosahovala míra koncentrace vyjádřená podílem tří bank s největším objemem klientských úvěrů stejné úroveň jako v předchozím roce. Rovněž v případě koncentrace klientských vkladů nedocházelo v poslední dekádě k výrazným změnám. („Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2017", 2018)

4. 1. 2 Současná situace a vývoj bankovního trhu

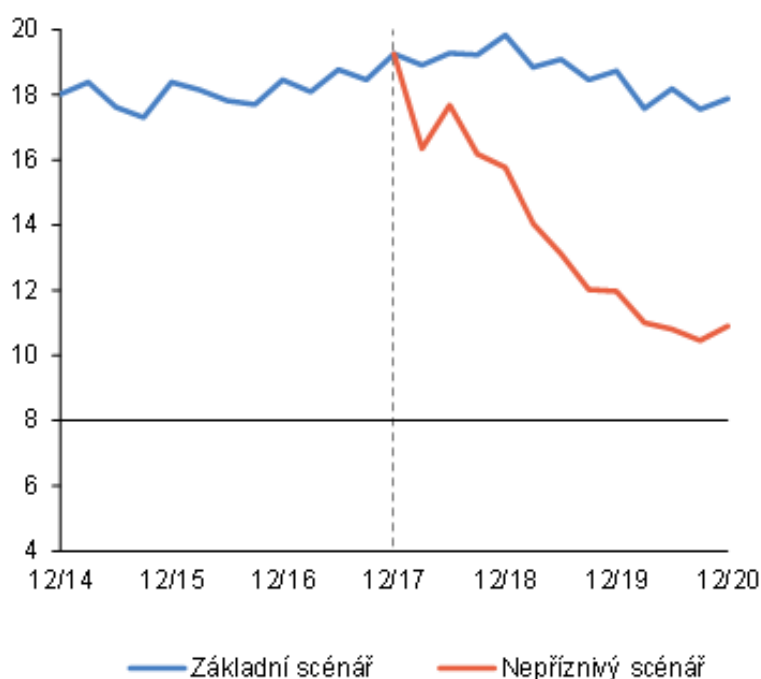
Vývoj finančního sektoru v České republice se v roce 2017, stejně jako v posledních letech, jeví jako velmi příznivý. Bankovní sektor v tomto období dosahoval historicky nejvyšší úroveň kapitálové vybavenosti, ziskovosti a likvidity a blížil se k historicky nejnižším hodnotám podílu úvěrů se selháním na celkových úvěrech. V růstu nadále pokračuje i pojišťovací sektor a díky zvyšování reálných příjmů přetrvává i rozvoj penzijních a investičních fondů. („Zpráva o finanční stabilitě 2017/2018", b.r.)

Dle ČNB (2017) je domácí bankovní sektor stabilní a ziskový. V mezinárodním srovnání je dobře kapitalizovaný a výrazně překračuje hranici pro minimální úroveň ukazatele kapitálového poměru. Přebytek kapitálu nad regulačním minimem, tvořícím 8% dosahuje přibližně 283 miliard Kč.

Možná rizika pro finanční sektor z hlediska jeho provázanosti s celkovou ekonomickou situací na českém trhu i nadále představuje pokles ekonomické aktivity, který doprovází růst tržního a úvěrového rizika. („Zpráva o finanční stabilitě 2017/2018", b.r.)

Avšak na základě zátěžových testů ČNB z června 2018, by se agregovaný kapitálový poměr sektoru udržel nad regulačním minimem 8% i v případě velmi nepříznivého domácího i zahraničního ekonomického vývoje, charakterizovaného výrazným poklesem ekonomické aktivity v tříletém horizontu, viz následující graf.

Graf 3: Dopad alternativních scénářů na kapitálovou přiměřenost bankovního sektoru (v %)

Zdroj: ČNB (2017)

Z grafu je patrné, že hodnota agregovaného kapitálového poměru je dostatečně vysoko nad 8% hranicí i v případě nepříznivé ekonomické situace, přestože při detailním rozboru klesl dvanácti bankám, reprezentujícím 16 % trhu kapitálový poměr pod toto minimum a banky by byly nuceny kapitál doplnit. Vzhledem k velikosti bankovního sektoru se však nejedná o tak významný pokles, aby byla ovlivněna jeho stabilita. („ČNB", 2017)

Co se týká budoucího vývoje bankovního sektoru, je možné na něj nahlížet z hlediska budoucího vývoje ekonomické situace v České republice, zejména díky jeho výše zmíněné provázanosti celkovou ekonomickou situací.

Makroekonomická prognóza ČBA z července 2017 předpokládá příznivý ekonomický výhled, podpořený růstem reálného HDP pro rok 2018 o 3,3 % a pro rok 2019 o 2,9 %. Dalšími předpoklady pro rok 2019 jsou mírné zpomalování růstu HDP, postupné ochlazování ekonomického výkonu, pokračování dosavadní růstové tendence spotřeby domácností a mírnější vývoj investic firem po výrazném růstu v roce 2018. („MAKROEKONOMICKÁ PROGNÓZA ČBA: Ekonomický výhled je příznivý, hlásí bankéři. Obzor však potemněl brexitovými mračny | Czech-ba", b.r.)

Prognóza dále předpokládá pro rok 2018 i 2019 nízkou míru inflace a mírné posílení koruny, související s předpokladem dalšího zpříšňování měnové politiky ČNB, zejména zvýšením základní sazby do roku 2019 v souhrnu až o jeden procentní bod. („MAKROEKONOMICKÁ PROGNÓZA ČBA: Ekonomický výhled je příznivý, hlásí bankéři. Obzor však potemněl brexitovými mračny | Czech-ba", b.r.)

Jako rizika pro českou ekonomiku shledává ČBA silnější externí šok, ve smyslu možného „tvrdého Brexitu“, či uvalení cla na evropské automobily v USA a vývoj veřejných financí v případě, že dojde k naplnění vnějších šoků. („MAKROEKONOMICKÁ PROGNÓZA ČBA: Ekonomický výhled je příznivý, hlásí bankéři. Obzor však potemněl brexitovými mračny | Czech-ba", b.r.)

4. 2 Profil Komerční banky a. s.

Komerční banka patří mezi přední bankovní instituce jak v České republice, tak i v regionu střední a východní Evropy. Na českém trhu působí již od roku 1990, kdy byla založena jako státní instituce a později v roce 1992 byla transformována na akciovou společnost, jejíž akcie jsou obchodovány na Burze cenných papírů Praha a v RM-Systému.

Je mateřskou společností Skupiny KB a od října 2001 je důležitou součástí finanční skupiny Societé Générale, která obsluhuje 31 milionů klientů po celém světě a se 147 000 zaměstnanci působí v 67 zemích. („Výroční zpráva 2017 Komerční banka, a. s.", 2018)

Jako univerzální banka poskytuje širokou nabídku služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví. Její skupiny nabízejí i další specializované služby jako např. penzijní připojištění, stavební spoření, spotřebitelské úvěry, factoring a

jiné. Tyto služby jsou dostupné prostřednictvím přímého bankovníctví, sítě poboček Komerční banky a vlastních distribučních sítí příslušných společností. („Výroční zpráva 2017 Komerční banka, a. s.", 2018)

4. 2. 1 Identifikační údaje

Obchodní firma:	Komerční banka, a. s.
Sídlo:	Praha 1, Na Příkopě 33, čp. 969, PSČ 11407
Datum vzniku a zápisu:	5. března 1992
Identifikační číslo:	453 17 054
Právní forma:	Akciová společnost

Předmět podnikání vyplývající z ustanovení zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů:

„I. a) přijímání vkladů od veřejnosti, b) poskytování úvěrů, c) investování do cenných papírů na vlastní účet, d) finanční pronájem (finanční leasing), e) platební styk a zúčtování, f) vydávání a správa platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků, g) poskytování záruk, h) otevírání akreditivů, i) obstarávání inkasa, j) poskytování investičních služeb, k) obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem, l) finanční makléřství, m) směnářská činnost (nákup devizových prostředků), n) výkon funkce depozitáře, o) poskytování bankovních informací, p) pronájem bezpečnostních schránek, q) vydávání hypotečních zástavních listů, r) činnosti, které přímo souvisejí s činnostmi uvedeným v písmenech a) až q)

II. Činnosti vykonávané pro jiného, pokud souvisejí se zajištěním provozu banky a provozu jí ovládaných jiných bank, spořitelních a úvěrních družstev, obchodníků s cennými papíry, pojišťoven, zajišťoven, finančních institucí a podniků pomocných bankovních služeb v tomto rozsahu: a) činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence b) zprostředkování obchodu a služeb, c) poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků, d) realitní činnost, správa a údržba nemovitostí, e) mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti, f) poskytování software, poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti a webové portály, g) služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy.“ („Veřejný rejstřík a Sběrka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky", b.r.-a)

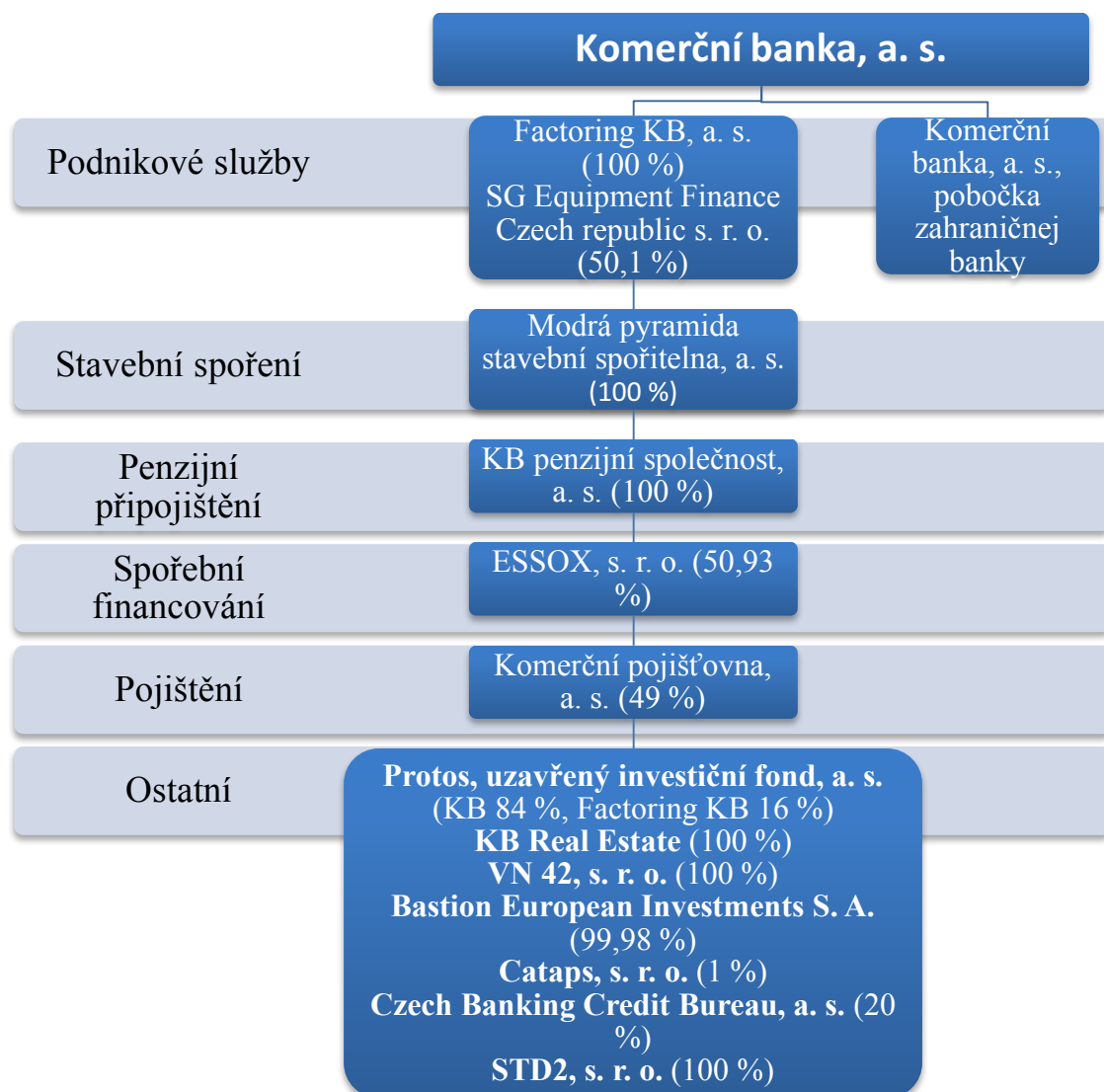
Akcie:	190 049 260 ks kmenové akcie na majitele v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 100 Kč
Základní kapitál:	190 004 926 000, splaceno 100%
Odštěpné závody:	Komerční banka, a. s., pobočka zahraničnej banky Bratislava, Hodžovo nám. 1A, PSČ 81106, Slovenská republika.

((„Veřejný rejstřík a Sběrka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky", b.r.-a),
(„Výroční zpráva 2017 Komerční banka, a. s.", 2018))

4. 2. 2 Vlastnická a organizační struktura

Jak již bylo uvedeno výše, Komerční banka, a. s. je mateřskou společností Skupiny KB, která zahrnuje 11 dceřiných společností a 1 přidruženou společnost, ve které drží Komerční banka a. s., 49% podíl, viz následující schéma. („Komerční banka, a. s. - Fakta a výsledky, základní informace", b.r.)

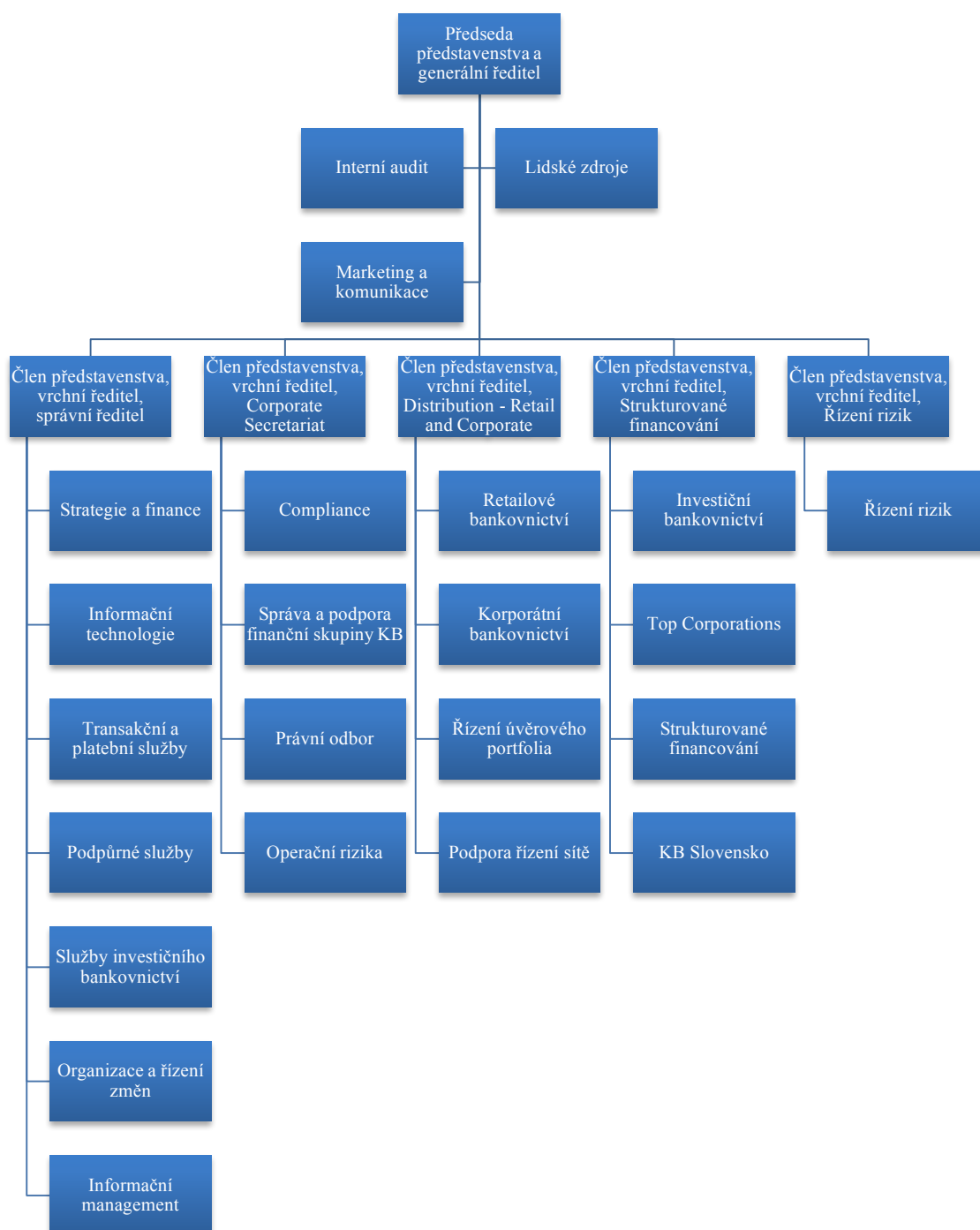
Schéma 7: Přehled dceřiných a přidružených společností skupiny Komerční banky, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování dle „Komerční banka, a. s. - Fakta a výsledky, základní informace" (b.r.)

Na vrcholu organizační struktury Komerční banky, a. s. se nachází představenstvo, které je statutárním orgánem a řídí činnost banky, včetně obchodního vedení a zajištění řádného vedení účetnictví. Představenstvo dále tvoří jednotlivé výbory, na které jsou delegovány pravomoci za účelem rozhodování v jednotlivých oblastech, které jsou jim přiděleny. Celá organizační struktura je patrná dále, viz Schéma č. 8. („Výroční zpráva 2017 Komerční banka, a. s.", 2018)

Schéma 8: Organizační struktura Komerční banky, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování dle „Výroční zpráva 2017 Komerční banka, a. s.“ (2018)

4. 3 Konkurenční banky

Z hlediska velikosti bilanční sumy lze za největší konkurenty Komerční banky považovat Českou spořitelnu, ČSOB a UniCredit Bank, které spolu s Komerční bankou tvoří skupinu čtyř největších bank na českém trhu.

4. 3. 1 Česká spořitelna, a. s.

Česká spořitelna, která je od roku 2000 součástí nadnárodní finanční skupiny Erste Group Bank je bankou s nejdelší tradicí na českém trhu, kde působí již přes 192 let, avšak současný název a právní formu získala až v roce 1992. Za tuto dobu si vybuodovala velmi silné postavení a je největší bankou z hlediska počtu klientů, kterých zde obsluhuje přes 4,67 milionů. Její činnost je orientována zejména na drobné klienty, malé a střední firmy, velké korporace a v neposlední řadě i města a obce. Na domácím trhu je nejdostupnější bankou pro drobné klienty díky nejrozsáhlejší síti poboček, bankomatů a také platbomatů. Dále zaujímá přední pozici na trhu klientských hypotečních úvěrů, spotřebitelských úvěrů, v oblasti životních pojištění i v distribuci podílových fondů. („Výroční zpráva 2017 Česká spořitelna, a. s.", 2018)

Obchodní firma:	Česká spořitelna, a. s.
Sídlo:	Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 14000
Datum vzniku a zápisu:	30. prosince 1991
Identifikační číslo:	452 44 782
Právní forma:	Akciová společnost
Akcie:	140 788 787 ks akcie na jméno v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 100,- Kč 11 211 213 ks prioritní akcie na jméno v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 100,- Kč
Základní kapitál:	15 200 000 000,- Kč, splaceno 100%

(„Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky", b.r.-b)

4. 3. 2 Československá obchodní banka, a. s.

Československá obchodní banka, zkráceně ČSOB, působí na českém trhu od roku 1964, kdy byla založena státem jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací na československém trhu. V současné době je univerzální bankou a jejím jediným akcionářem je belgická KBC Bank, která je součástí mezinárodní skupiny KBC Group. Ke konci roku 2017 poskytovala skupina ČSOB služby pro 3, 686 klientů. („Výroční zpráva 2017 Československá obchodní banka, a. s.", 2018)

Obchodní firma:	Československá obchodní banka, a. s.
Sídlo:	Praha 5, Radlická 333/150, PSČ 15057
Datum vzniku a zápisu:	21. prosince 1964
Identifikační číslo:	000 01 350
Právní forma:	Akciová společnost
Akcie:	292 750 002 ks kmenové akcie na majitele v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 20,- Kč
Základní kapitál:	5 855 000 040,- Kč, splaceno 100%

(„Veřejný rejstřík a Sběrka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky", b.r.-c)

4. 3. 3 UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

UniCredit Bank je nejmladší z konkurenčních společností. Vznikla integrací společností HVB Bank a Živnostenské banky. Od prosince 2013 poskytuje své služby pod jednotným názvem jak v České republice tak na Slovensku. Jedná se o rychle se rozvíjející společnost, silnou zejména v oblasti financování komerčních nemovitostí, strukturovaného a syndikovaného financování, korporátního financování, exportního financování a akvizičního financování. UniCredit bank je součástí skupiny UniCredit, která se na základě výsledků zátěžových zkoušek a kontroly kvality aktiv řadí k jedněm z nejodolnějších bank v Evropě. („O bance", b.r.)

Obchodní firma:	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
Sídlo:	Praha 4 - Michle, Želetavská 1525/1, PSČ 14092
Datum vzniku a zápisu:	1. ledna 1996
Identifikační číslo:	649 48 242
Právní forma:	Akciová společnost
Akcie:	100 ks akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 16 320 000,- Kč

200 ks akcie na jméno ve jmenovité hodnotě
13 375 000,- Kč

436 500 ks kmenové akcie na jméno v zakni-
hované podobě ve jmenovité hodnotě 10
000,- Kč

10 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité
hodnotě 7 771 600,- Kč

106 563 ks akcie na jméno v zaknihované
podobě ve jmenovité hodnotě 46,- Kč

Základní kapitál: 8 754 617 898,- Kč, splaceno 100%

(„Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky“, b.r.-d)

4. 4 Finanční analýza účetních výkazů

Tato část finanční analýzy je zaměřena na analýzu nekonsolidovaných údajů z rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Data jsou analyzována v rozmezí pěti let horizontálně i vertikálně a významné položky jsou dále porovnávány se srovnatelnými údaji vybraných konkurenčních bank a s údaji za celý bankovní sektor.

4. 4. 1 Horizontální a vertikální analýza rozvahových aktiv

Struktura aktiv v rozvaze Komerční banky, a. s. ve sledovaných pěti letech je tvořena následujícími položkami:

Tabulka 6: Horizontální a vertikální analýza aktiv k 31. 12. v letech 2013 – 2017

Aktiva (v mil. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017
Hotovost a účty u centrálních bank	43 831	152 229	116 257	103 993	32 523
Relativní změna v %	/	247,31%	-23,63%	-10,55%	-68,73%
Podíl na celkových aktivech v %	5,66%	17,64%	13,91%	11,98%	3,44%
Finanční aktiva v reálné hodnotě vy- kázané do zisku nebo ztráty	38 118	43 867	29 889	30 482	19 369
Relativní změna v %	/	15,08%	-31,86%	1,98%	-36,46%
Podíl na celkových aktivech v %	4,93%	5,08%	3,58%	3,51%	2,05%
Zajišťovací deriváty s kladnou reál- nou hodnotou	18 235	28 453	23 066	21 614	13 017
Relativní změna v %	/	56,04%	-18,93%	-6,29%	-39,78%
Podíl na celkových aktivech v %	2,36%	3,30%	2,76%	2,49%	1,38%
Realizovatelná finanční aktiva	93 555	34 552	32 700	31 411	23 677
Relativní změna v %	/	-63,07%	-5,36%	-3,94%	-24,62%

Podíl na celkových aktivech v %	12,09%	4,00%	3,91%	3,62%	2,50%
Aktiva držena k prodeji	6	0	360	587	127
Relativní změna v %	/	-100,00%	/	63,06%	-78,36%
Podíl na celkových aktivech v %	0,00%	0,00%	0,04%	0,07%	0,01%
Pohledávky za bankami	119 661	54 238	54 589	57 983	232 279
Relativní změna v %	/	-54,67%	0,65%	6,22%	300,60%
Podíl na celkových aktivech v %	15,46%	6,29%	6,53%	6,68%	24,55%
Úvěry a pohledávky za klienty	423 295	449 180	484 474	527 143	535 321
Relativní změna v %	/	6,12%	7,86%	8,81%	1,55%
Podíl na celkových aktivech v %	54,70%	52,06%	57,98%	60,73%	56,58%
Finanční investice držené do splatnosti	194	62 114	61 003	62 425	56 936
Relativní změna v %	/	31917,53%	-1,79%	2,33%	-8,79%
Podíl na celkových aktivech v %	0,03%	7,20%	7,30%	7,19%	6,02%
Daň z příjmů	0	130	303	0	0
Relativní změna v %	/	/	133,08%	-100,00%	/
Podíl na celkových aktivech v %	0,00%	0,02%	0,04%	0,00%	0,00%
Odložená daňová pohledávka	6	61	33	31	18
Relativní změna v %	/	916,67%	-45,90%	-6,06%	-41,94%
Podíl na celkových aktivech v %	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	2 173	2 741	2 804	3 012	3 923
Relativní změna v %	/	26,14%	2,30%	7,42%	30,25%
Podíl na celkových aktivech v %	0,28%	0,32%	0,34%	0,35%	0,41%
Majetkové účasti	26 220	26 717	22 177	21 292	19 928
Relativní změna v %	/	1,90%	-16,99%	-3,99%	-6,41%
Podíl na celkových aktivech v %	3,39%	3,10%	2,65%	2,45%	2,11%
Nehmotný majetek	3 363	3 337	3 427	3 428	4 189
Relativní změna v %	/	-0,77%	2,70%	0,03%	22,20%
Podíl na celkových aktivech v %	0,43%	0,39%	0,41%	0,39%	0,44%
Hmotný majetek	5 235	5 147	4 444	4 664	4 765
Relativní změna v %	/	-1,68%	-13,66%	4,95%	2,17%
Podíl na celkových aktivech v %	0,68%	0,60%	0,53%	0,54%	0,50%
Aktiva celkem	773 892	862 766	835 526	868 065	946 072
Relativní změna v %	/	11,48%	-3,16%	3,89%	8,99%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv Komerční banky, a. s

Tabulka výše obsahuje přehled rozvahových položek aktiv, sestavený Komerční bankou a. s. v letech 2013 – 2017 podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). Jednotlivé položky jsou dále rozebrány horizontálně z hlediska jejich vývoje v čase, který reprezentuje řádek „Relativní změna v %“, přičemž se změna váže vždy k předchozímu roku. Vertikální analýza v řádku „Podíl na celkových aktivech v %“ pak

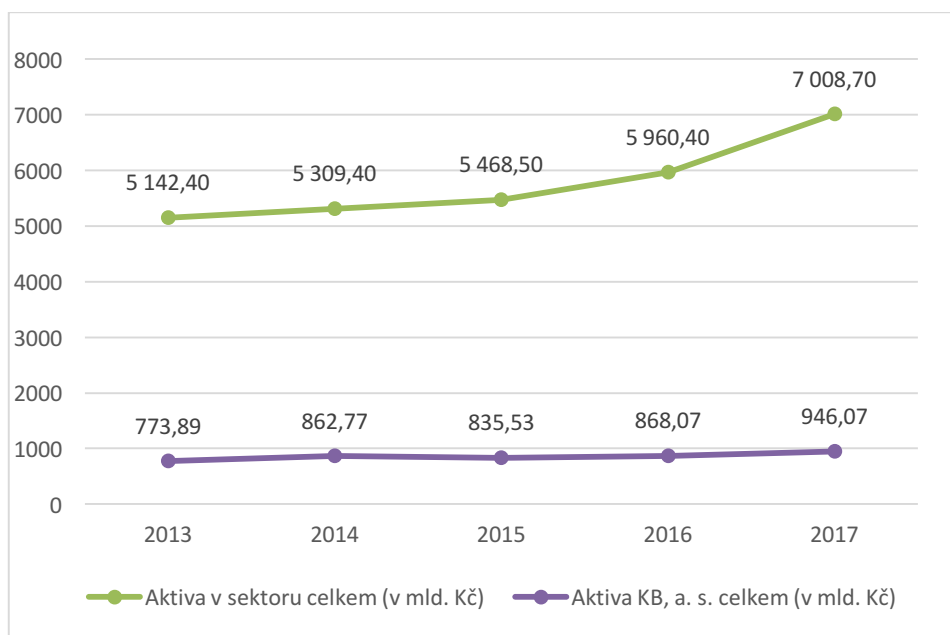
analyzuje jednotlivé položky z hlediska jejich procentuálního zastoupení na celkových aktivech.

V následující části jsou dále podrobněji rozebrány položky celkových aktiv, tvořících bilanční sumu banky, dále hotovost a účty u centrálních bank, úvěry a pohledávky, finanční aktiva a ostatní aktiva.

4. 4. 1. 1 Bilanční suma

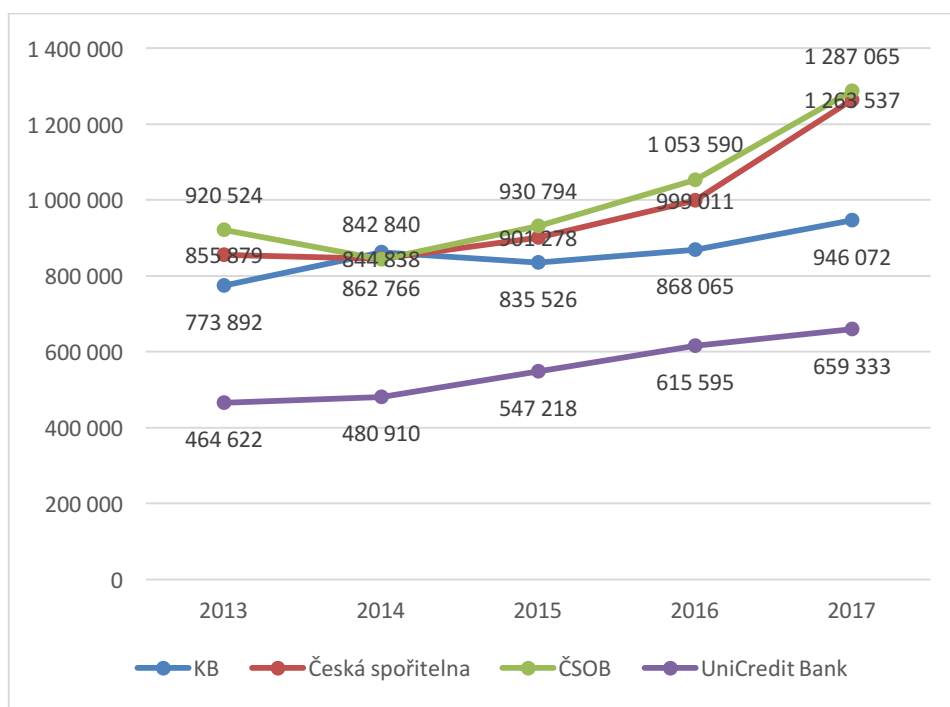
Ve sledovaných letech, s výjimkou roku 2015, je patrné zvyšování celkového stavu bilanční sumy v rozvaze Komerční banky. Růst celkových aktiv za předchozích pět let představoval v průměru 5,3 % ročně, což je méně než průměrný růst v sektoru, kdy bilanční suma celého sektoru v tomto období rostla průměrně o 8,21 %. Vyšší přírůstek celkových aktiv v sektoru lze přisuzovat zejména ekonomickému růstu i zvyšování počtu bankovních subjektů na trhu v daných pěti letech. Porovnání celkového stavu aktiv Komerční banky, a. s. s aktivy v bankovním sektoru je znázorněno grafem č. 4.

Graf 4: Vývoj bilanční sumy KB a. s. a bankovního sektoru v letech 2013 - 2017 (v mld. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv KB, a. s. a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Graf 5: Vývoj bilanční sumy konkurenčních bank v mil. Kč

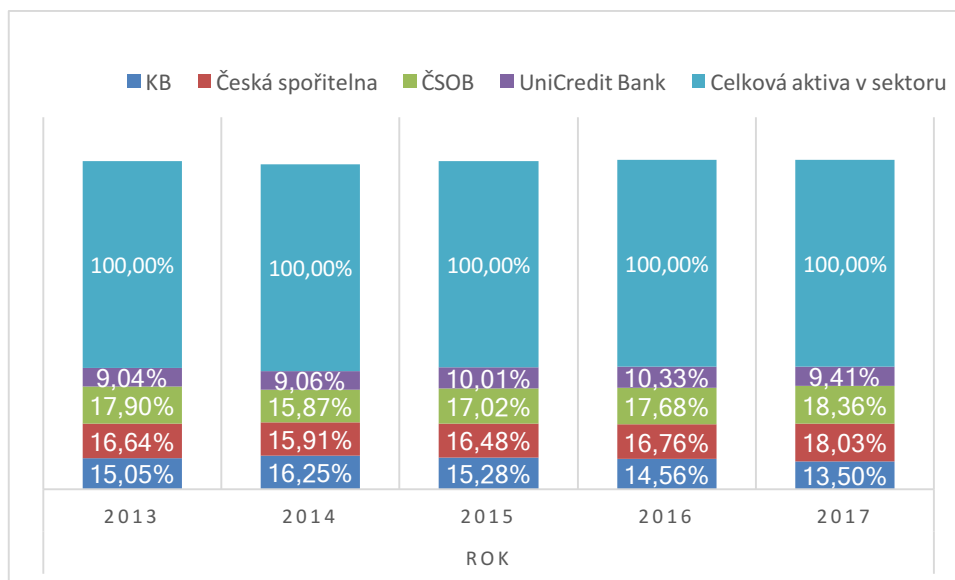

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Při porovnání bilanční sumy Komerční banky s konkurencí na trhu, lze říci, že u všech sledovaných bank se projevuje růstový trend, zejména pak v posledním roce, kdy meziroční zvýšení této sumy v celém sektoru odpovídalo 17,6 %, k čemuž přispělo i zvýšení objemu aktiv zejména velkých bank jako jsou ČSOB a Česká spořitelna, jejichž aktiva rostly o více než 22 %, u České spořitelny, dokonce až o 26,48 %. V roce 2017 také strukturu a objem bilance bankovního sektoru, kromě výrazného ekonomického růstu ovlivnilo i ukončení kurzového závazku ČNB, kterému předcházela značný nárůst jejich devizových rezerv a očekávání ukončení kurzového závazku vedlo i ke značnému přílivu vkladů od nerezidentských úvěrových institucí a vysokému nárůstu úvěrů a pohledávek bank na tuzemském trhu vůči centrální bance.

Nižší tempo růstu bilanční sumy Komerční banky, a. s. oproti bilanční sumě bankovního sektoru se odráží i v poklesu podílu na celkových aktivech na trhu, kdy na počátku sledovaného období činila celková aktiva banky 15,05 % aktiv celého sektoru a na konci tohoto období jen 13,5 %, což vypovídá o celkovém snížení o 1,55 p. b. v porovnání s počátečním sledovaným rokem. Tato situace je graficky zobrazena na grafu č. 6.

Graf 6: Vývoj podílu bilanční sumy bank na celkové bilanční sumě v sektoru v letech 2013 – 2017 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Na základě grafu č. 6 lze za největší banky na trhu z hlediska velikosti bilanční sumy označit ČSOB a Českou spořitelnu, které si udržují relativně stabilní podíl na celkové sumě v sektoru. Ve sledovaných pěti letech vlastnily 4 největší banky v průměru 58,63 % všech aktiv v bankovním sektoru.

4. 4. 1. 2 Hotovost a účty u centrálních bank

Dle poslední metodiky ČNB implementované v roce 2014 zahrnuje rozvahový účet „Hotovost a účty u centrálních bank“ pokladni hotovost, hotovost u centrálních bank a vklady na viděnou u úvěrových institucí. Tuto část aktiv lze charakterizovat jako položku s nejvyšší likviditou, do které se promítá i výše povinných minimálních rezerv a dobrovolných rezerv. Povinné minimální rezervy je banka zavázána tvořit ve velikosti 2 % z objemu primárních závazků banky vůči nebankovním subjektům do splatnosti 2 let a jsou u ČNB úročeny repo sazbou. Avšak dle ČNB (b.r.) role povinných minimálních rezerv v českých podmínkách ustupuje, zejména kvůli výraznému přebytku likvidity a slouží zejména jako rezerva prostředků pro snazší průběh mezibankovního platebního styku.

Pravdivost výše zmíněného výroku potvrzuje i velikost hotovosti a účtů u centrálních bank Komerční banky, kdy v roce 2017, ve kterém se tato položka podílela na cel-

kových aktivech nejméně ze všech sledovaných let, a to pouze 3 %, neměla banka nejmenší problém stanovené výše povinných minimálních rezerv dosáhnout. Z celkové částky pak v roce 2017 tvořilo povinné minimální rezervy 50,5 %, což odpovídá 16 412 milionům Kč.

Vývoj peněžních prostředků na celkových aktivech jednotlivých bank v porovnání se situací v bankovním sektoru je znázorněn následující tabulkou, která je pro lepší přehlednost doplněna grafem č. 7

Tabulka 7: Podíl pokladní hotovosti a účtů u centrálních bank na bilanční sumě bank v letech 2013 – 2015 (v %)

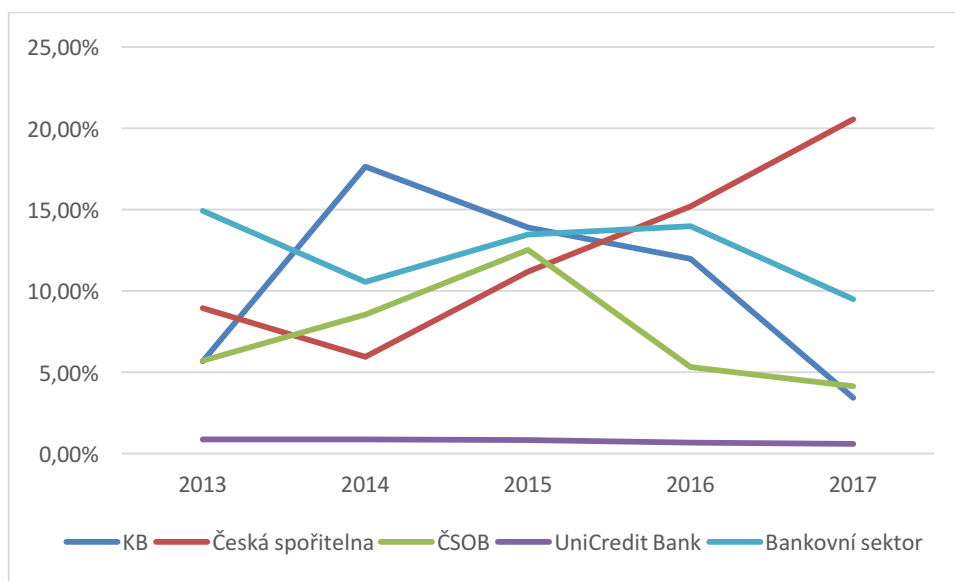
	2013	2014	2015	2016	2017
KB	5,66%	17,64%	13,91%	11,98%	3,44%
Česká spořitelna	8,93%	5,94%	11,19%	15,20%	20,56%
ČSOB	5,72%	8,55%	12,53%	5,31%	4,13%
UniCredit Bank	0,85%	0,86%	0,81%	0,68%	0,61%
Bankovní sektor	14,92%	10,54%	13,46%	13,98%	9,49%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Komerční banka držela v posledních pěti letech podíl hotovosti v průměru na úrovni 10,53 % a pouze ve dvou letech u ní byl podíl této položky vyšší, než odpovídalo podílu v celém sektoru. Ve sledovaném období nelze vývoj podílu pokladní hotovosti a účtů u centrálních bank na bilanční sumě považovat ani za klesající, ani za rostoucí, ani u jedné ze sledovaných bank, avšak v posledních dvou letech lze u všech bank, kromě České spořitelny pozorovat její pokles. Oproti tomuto snížení se u Komerční banky projevovalo zvyšování pohledávek za bankami a byl tak zachován růstový trend celkových aktiv.

Od sledovaných bank se nejvíce odlišuje Unicredit Bank, která za celé období udržuje úroveň těchto likvidních aktiv pod 1 %, což může být na jedné straně spojeno s vyšším rizikem, ale na druhé straně i s vyšší možností využít volných finančních prostředků k investicím.

Graf 7: Podíl pokladní hotovosti a účtů u centrálních bank na bilanční sumě bank v letech 2013 – 2015 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

4. 4. 1. 3 Finanční nástroje v aktivech banky

Další významnou položkou z hlediska podílu na celkových aktivech banky jsou finanční nástroje. Komerční banka, a. s. rozděluje finanční nástroje do všech čtyř kategorií, tedy na finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty, dále klasifikovaná buď jako určená k obchodování, nebo ostatní, realizovatelná finanční aktiva, finanční investice držené do splatnosti a úvěry a jiné pohledávky, kterým vzhledem k jejich významu v rozvaze bude věnována samostatná kapitola.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty jsou aktiva, která jsou pořízena za účelem obchodování, tzn. jsou nakoupena a v krátkém časovém období prodána za účelem zisku. Jedná se zejména o krátkodobé cenné papíry a dluhopisy.

Tabulka 8: Vývoj finančních aktiv v reálné hodnotě vykázané do výsledku hospodaření v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Absolutní hodnota	38 118	43 867	29 889	30 482	19 369
	Relativní změna v %	/	15,08%	-31,86%	1,98%	-36,46%

	Podíl na celkových aktivech v %	4,93%	5,08%	3,58%	3,51%	2,05%
Česká spořitelna	Absolutní hodnota	4 101	679	354	394	360
	Relativní změna v %	/	-83,44%	-47,86%	11,30%	-8,63%
	Podíl na celkových aktivech v %	0,48%	0,08%	0,04%	0,04%	0,03%
ČSOB	Absolutní hodnota	8 543	6 677	3 491	3 485	3 376
	Relativní změna v %	/	-21,84%	-47,72%	-0,17%	-3,13%
	Podíl na celkových aktivech v %	0,93%	0,79%	0,38%	0,33%	0,26%
UniCredit Bank	Absolutní hodnota	15 474	12 992	9 578	9 035	8 120
	Relativní změna v %	/	-16,04%	-26,28%	-5,67%	-10,13%
	Podíl na celkových aktivech v %	3,33%	2,70%	1,75%	1,47%	1,23%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Realizovatelná finanční aktiva jsou tvořena např. podíly ve společnostech, které nejsou majetkovými účastmi, tedy banka zde nemá podstatný či rozhodující vliv.

Tabulka 9: Vývoj realizovatelných finančních aktiv v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Absolutní hodnota	93 555	34 552	32 700	31 411	23 677
	Relativní změna v %	/	-63,07%	-5,36%	-3,94%	-24,62%
	Podíl na celkových aktivech v %	12,09%	4,00%	3,91%	3,62%	2,50%
Česká spořitelna	Absolutní hodnota	61 158	99 033	77 796	80 979	55 007
	Relativní změna v %	/	61,93%	-21,44%	4,09%	-32,07%
	Podíl na celkových aktivech v %	7,15%	11,72%	8,63%	8,11%	4,35%

ČSOB	Absolutní hodnota	69 581	69 928	74 389	73 067	54 624
	Relativní změna v %	/	0,50%	6,38%	-1,78%	-25,24%
	Podíl na celkových aktivech v %	7,56%	8,30%	7,99%	6,94%	4,24%
UniCredit Bank	Absolutní hodnota	74 535	88 345	82 649	80 192	47 522
	Relativní změna v %	/	18,53%	-6,45%	-2,97%	-40,74%
	Podíl na celkových aktivech v %	16,04%	18,37%	15,10%	13,03%	7,21%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Finanční investice držené do splatnosti jsou aktiva, která mají pevně stanovenou dobu splatnosti a splátek a banka má v úmyslu držet tato aktiva do doby jejich splatnosti. Nejprve jsou zařazena v reálné hodnotě a následně vykazována v zůstatkové ceně. Jedná se zejména o dluhopisy a směnky.

Tabulka 10: Vývoj finančních investic držených do splatnosti v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Absolutní hodnota	194	62 114	61 003	62 425	56 936
	Relativní změna v %	/	31917,5 3%	-1,79%	2,33%	-8,79%
	Podíl na celkových aktivech v %	0,03%	7,20%	7,30%	7,19%	6,02%
Česká spořitelna	Absolutní hodnota	134 380	141 326	151 682	159 874	156 309
	Relativní změna v %	/	5,17%	7,33%	5,40%	-2,23%
	Podíl na celkových aktivech v %	15,70%	16,73%	16,83%	16,00%	12,37%
ČSOB	Absolutní hodnota	145 467	144 576	136 432	132 679	115 621
	Relativní změna v %	/	-0,61%	-5,63%	-2,75%	-12,86%
	Podíl na celkových aktivech v %	15,80%	17,15%	14,66%	12,59%	8,98%

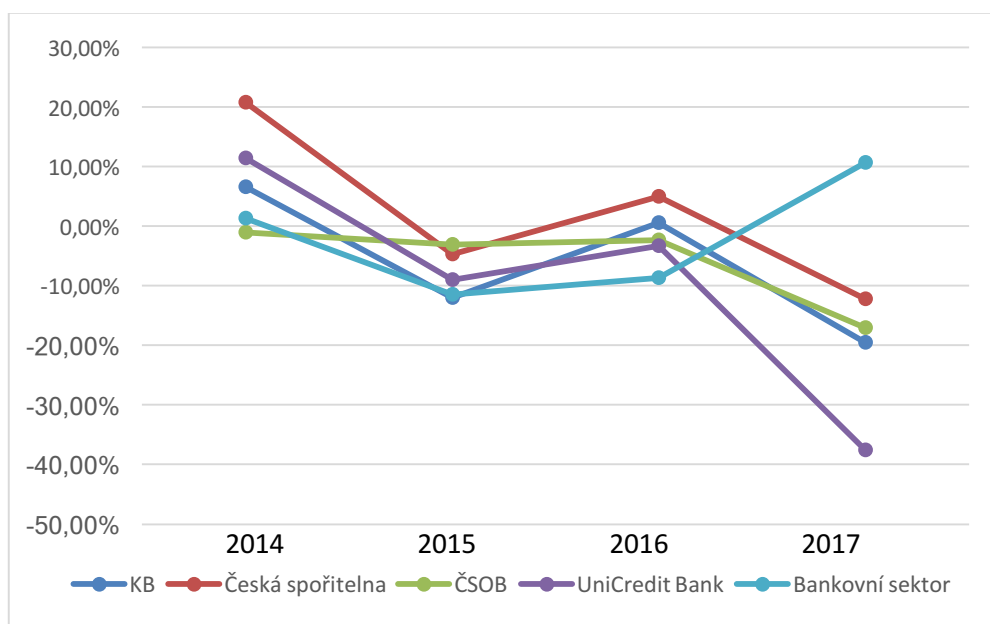
UniCredit Bank	Absolutní hodnota	1 128	191	186	186	175
	Relativní změna v %	/	-83,07%	-2,62%	0,00%	-5,91%
	Podíl na celkových aktivech v %	0,24%	0,04%	0,03%	0,03%	0,03%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Pro porovnatelnost s bankovním sektorem bylo nutné výše analyzované finanční nástroje, kromě úvěrů a pohledávek, analyzovaných samostatně, sečíst a porovnávat je v agregované podobě, viz tabulka č. 11, ale ani to se neobešlo bez drobných komplikací. V letech 2013 – 2016 totiž ČNB vykazovala strukturu aktiv v bankovním sektoru zhruba ve stejné podobě jako výše sledované banky, avšak v roce 2017 došlo ke změně metodiky, kdy byla realizovatelná finanční aktiva označena jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do OCI a místo části „Finanční investice držené do splatnosti“ začala ČNB vykazovat položku „Dluhové cenné papíry (v naběhlé hodnotě)“, které ovšem ponížily hodnotu úvěrů a jiných pohledávek v rozvaze a zároveň nekorespondují s předchozí vykazovanou položkou finančních investic (převyšují ji o část přejatou z úvěrů a pohledávek). V roce 2015 činily finanční investice držené do splatnosti 433,6 mld. Kč a úvěry a pohledávky 3 494,1 mld. Kč, dle nové metodiky v nejnovější zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem, byly vykázané úvěry a pohledávky ve výši 3 277,9 mld. Kč a dluhové cenné papíry ve výši 649,8 mld. Kč. To znamená, že úvěry a pohledávky byly sníženy o 216,2 mld. Kč a zároveň o tutu částku byla zvýšena dříve vykazovaná hodnota finančních investic držených do splatnosti. V roce 2016, tento rozdíl činil 244,4 mld. Kč, tudíž se dá předpokládat, že i v roce 2017 by byla dle dřívější metodiky výše úvěrů a pohledávek vyšší o podobnou částku, avšak chybí dostupné údaje pro ověření této hypotézy.

Co se týká tempa růstu souhrnných finančních nástrojů, znázorněného v grafu č. 8, má u všech sledovaných bank obdobný vývoj a klesající tendenci. Odlišně se vyvíjí pouze křivka bankovního sektoru, avšak tato odchylka je zřejmě způsobena situací popsanou v předchozím odstavci.

Graf 8: Tempo růstu finančních nástrojů v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

V číselném vyjádření je výše a procentuální tempo růstu finančních nástrojů následující:

Tabulka 11: Vývoj souhrnných finančních nástrojů bank v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	131 867	140 533	123 592	124 318	99 982
tempo růstu	/	6,57%	-12,05%	0,59%	-19,58%
Česká spořitelna	199 639	241 038	229 832	241 247	211 676
tempo růstu	/	20,74%	-4,65%	4,97%	-12,26%
ČSOB	223 591	221 181	214 312	209 231	173 621
tempo růstu	/	-1,08%	-3,11%	-2,37%	-17,02%
UniCredit Bank	91 137	101 528	92 413	89 413	55 817
tempo růstu	/	11,40%	-8,98%	-3,25%	-37,57%
Bankovní sektor	1 124 400	1 139 100	1 008 200	921 000	1 019 800
tempo růstu	/	1,31%	-11,49%	-8,65%	10,73%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

4. 4. 1. 4 Úvěry a pohledávky

Úvěry a pohledávky jsou položkou s nejvyšším podílem na celkových aktivech, do které jsou zahrnuty pohledávky za bankami a úvěry a pohledávky za klienty. U některých bank jsou pohledávky za bankami a úvěry a pohledávky za klienty vykazovány v rozvaze individuálně, avšak pro vzájemnou porovnatelnost s bankovním sektorem jsou tyto položky analyzovány souhrnně, přičemž i zde platí upozornění na změnu metodiky v roce 2017 popsané v předchozí kapitole, ze kterého lze vyvodit, že souhrnná výše úvěrů a pohledávek bankovního sektoru je v tomto roce pravděpodobně ponížena o určitou část dluhových cenných papírů.

Jak již bylo zmíněno, jedná se o nejvýznamnější složku aktiv, která tvoří u všech porovnávaných bank více než 50 % celkového objemu aktiv a její podíl na bilanční sumě neustále roste, viz tabulky č. 12 a č. 13.

Tabulka 12: Výše úvěrů a pohledávek bank v letech 2013 – 2017 (v mil. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	542 956	503 418	539 063	585 126	767 600
Tempo růstu	/	-7,28%	7,08%	8,55%	31,19%
Česká spořitelna	505 591	502 758	529 035	560 182	754 351
Tempo růstu	/	-0,56%	5,23%	5,89%	34,66%
ČSOB	384 623	435 231	501 668	698 740	974 013
Tempo růstu	/	13,16%	15,26%	39,28%	39,40%
UniCredit Bank	361 405	360 861	435 664	507 147	584 548
Tempo růstu	/	-0,15%	20,73%	16,41%	15,26%
Bankovní sektor	3 050 300	3 379 500	3 494 100	3 990 900	5 092 300
Tempo růstu	/	10,79%	3,39%	14,22%	27,60%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Nejvyšší tempo růstu pohledávek se projevuje u ČSOB, u které tato položka rostla průměrně o 26,78 % ročně, přičemž průměrné tempo růstu sektoru činilo 14 %. ČSOB je posléze následována UniCredit Bank s 13,06 procentním růstem a Českou spořitelnou s průměrným růstem 11,3 %. Nejnižší průměrný růst dané položky aktiv zaznamenala Komerční banka a to pouze 9,88 %. Ze sledovaných let se jeví jako nejzajímavější rok 2017, kdy u všech bank, vyjma ČSOB, kde tato situace nastala už v předchozím roce, došlo k prudkému nárůstu výše poskytnutých úvěrů a pohledávek za bankami. K tomuto výsledku přispěla situace na trhu v roce 2017, kdy se projevil výrazný růst ekonomiky a zvyšovala se i domácí poptávka a mzdy. Oproti roku 2016, kdy úrokové sazby dosahovaly

rekordního minima, přistoupila ČNB v průběhu roku 2017 ke zvyšování úrokových sazeb – repo sazby až na 0,5 % a lombardní sazby na 1 %, což se projevilo nárůstem pohledávek vůči ČNB, ale i navýšením nákladů na financování bank na finančním trhu a pozvolnému zvyšování úroků z podnikových úvěrů a úvěrů na bydlení u většiny bank včetně KB. Tento vývoj vedl u Komerční banky v roce 2017 k nárůstu pohledávek za bankami o 300,6 % oproti předchozímu roku a k růstu klientských úvěrů a pohledávek pouze o 1,55 %, který je téměř minimální zvláště s přihlédnutím k roku 2016, kdy tato položka rostla o 8,81 %. S přihlédnutím k nové úpravě položky úvěrů a pohledávek ve Zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem za rok 2017, lze pro lepší porovnatelnost posledního roku s předchozími předpokládat vyšší částku této položky odhadem o 230,3 mld. Kč (vypočteno průměrem snížení z roku 2015 a 2016, které jsou přepočteny podle nové metodiky v poslední Zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem za rok 2017). Pokud by se připočetl tento odhad, činil by růst v posledním roce 33,37 % a průměrný růst by se zvýšil na 15,44 %, což by více korespondovalo s výsledky sledovaných bank v tomto roce.

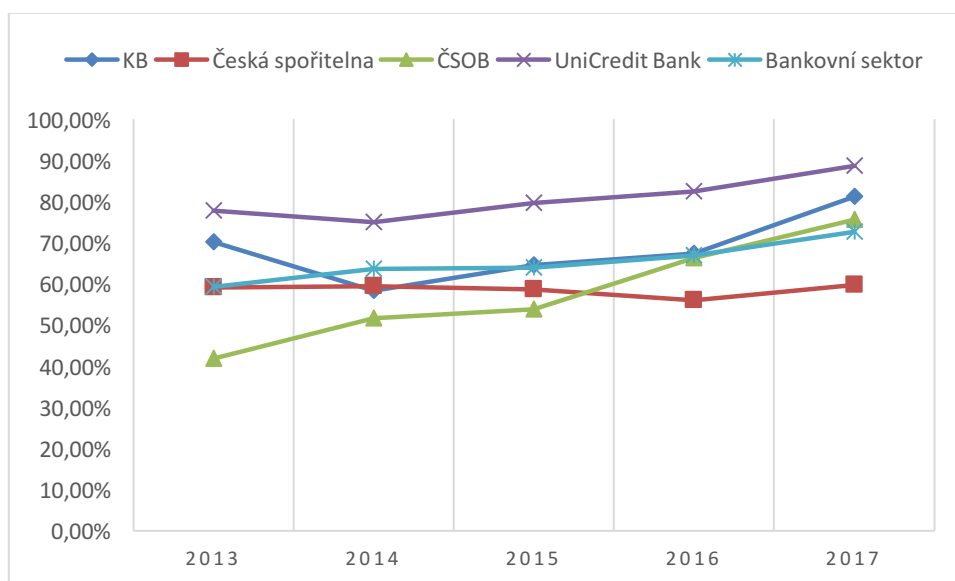
Tabulka 13: Graf 8: Podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech banky v %

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	70,16%	58,35%	64,52%	67,41%	81,14%
Česká spořitelna	59,07%	59,51%	58,70%	56,07%	59,70%
ČSOB	41,78%	51,64%	53,90%	66,32%	75,68%
UniCredit Bank	77,78%	75,04%	79,61%	82,38%	88,66%
Bankovní sektor	59,32%	63,65%	63,90%	66,96%	72,66%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

V grafickém vyjádření vypadá podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech banky následovně:

Graf 9: Podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech banky v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Stejně jako při porovnávání položky hotovosti na celkových aktivech i v tomto grafu je zřejmý odlišný vývoj u UniCredit Bank, která má nejvyšší podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech ze všech porovnávaných bank a je i relativně vysoko nad průměrem bankovního sektoru. V roce 2017 dosáhl podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech UniCredit Bank dokonce 88,66 %. Výrazně vyšší podíl této položky u UniCredit Bank lze vysvětlit větším množstvím volných finančních prostředků, které banka nedrží jako hotovost, ale investuje je např. ve formě úvěrů.

Celý bankovní sektor pak drží podíl úvěrů a pohledávek v průměru na úrovni 65,30 %, což odpovídá tradičnímu modelu bankovního zprostředkování. I zde lze odhadovat vyšší podíl, pokud by nedošlo ke změně zařazení části aktiv popisované výše. Pokud by byla připočtena dříve odhadovaná částka 230,3 mld. Kč, činil by v posledním roce podíl úvěrů a pohledávek bankovního sektoru na celkových aktivech 75,94 % a průměrná úroveň by se zvýšila na 65,95 %. Komerční banka se v rámci této položky nachází kromě roku 2014 vždy nad průměrem bankovního sektoru, opět v souladu se svým hlavním zaměřením na přijímání vkladů a poskytování úvěrů. V posledním roce navýšila podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech dokonce na 81,14 %, což by mohlo poukazovat na vyšší riziko z koncentrace popsané v kapitole 2. 3. 1 Ukazatele struktury bilance, avšak pokud by byla tato položka rozdělena, tvořily by z ní pohledávky za bankami 24,55 % a úvěry a pohledávky za klienty 56,58 %, tudíž je zde riziko zanedbatelné.

Z hlediska vysokého významu úvěřů a pohledávek a to zejména vůči klientům v rozvaze KB, které tvoří v průměru 56,41 % oproti bankovním pohledávkám s průměrným podílem 11,9 % je nezbytné sledovat i kvalitu této položky. Česká národní banka rozlišuje klientské pohledávky na pohledávky bez selhání a se selháním. Pohledávky bez selhání lze dále kategorizovat na standardní a sledované pohledávky a pohledávky se selháním jsou členěny na nestandardní, pochybné a ztrátové pohledávky. Do těchto kategorií je povinna rozčleňovat své pohledávky i Komerční banka a její podíl pohledávek je demonstrován v tabulce č. 14.

Tabulka 14: Vývoj podílu pohledávek za klienty na celkových pohledávkách dle druhu pohledávky v %

		2013	2014	2015	2016	2017
Standardní	KB	93,38%	93,70%	94,95%	95,60%	96,19%
	Bankovní sektor	89,46%	90,09%	91,38%	92,60%	93,99%
Sledované	KB	1,68%	1,69%	1,47%	1,21%	1,09%
	Bankovní sektor	4,47%	3,60%	2,67%	2,48%	1,99%
Nestandardní	KB	1,31%	1,27%	1,19%	0,85%	0,65%
	Bankovní sektor	1,61%	1,87%	2,19%	1,49%	1,19%
Pochybné	KB	0,38%	0,27%	0,37%	0,36%	0,35%
	Bankovní sektor	0,87%	0,69%	0,46%	0,74%	0,34%
Ztrátové	KB	3,25%	3,06%	2,01%	1,98%	1,72%
	Bankovní sektor	3,60%	3,75%	3,29%	2,70%	2,48%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv Komerční banky a. s. a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Standardní pohledávky o jejichž úplném splacení není pochyb a žádná ze splátek jistiny není po splatnosti déle než 30 dní tvoří u Komerční banky většinu všech klientských pohledávek a podíl této kategorie neustále roste, což platí i o průměru celého bankovního sektoru, oproti kterému má však Komerční banka ve všech sledovaných letech znatelně lepší výsledky. Sledované pohledávky do splatnosti 90 dní nepřesahují u KB více než dvě procenta a mají klesající tendenci ve prospěch standardních pohledávek, u této kategorie pohledávek se naopak Komerční banka nachází pod průměrem sektoru, což ovšem nemusí být hodnoceno jako negativum vzhledem k výši předchozích pohledávek. Nestandardní pohledávky, u kterých je pravděpodobné alespoň částečné splacení a splátky jistiny nebo příslušenství nejsou více než 180 dní po splatnosti a pochybné pohledávky do splatnosti 360 dní se podílí velmi nízkým procentem na celém portfoliu a projevuje se zde opět tendence o snižování jejich podílů na celkových pohledávkách. Druhou

nejvyšší část klientských pohledávek tvoří ztrátové pohledávky, které jsou déle než 360 dní po splatnosti. Výši této položky se banka každoročně snaží snižovat a opět koresponduje s vývojem v sektoru. K relativně příznivému vývoji klientských pohledávek přispěl do určité míry i vysoký ekonomický růst zejména v posledních letech.

4. 4. 1. 5 Ostatní rozvahová aktiva

Do této kapitoly jsou zařazena aktiva, která jsou zastoupena nízkým poměrem na celkových aktivech oproti ostatním. Jedná se o zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou, jejichž podíl u KB na celkových aktivech, má klesající tendenci jak v absolutních, tak v relativních hodnotách, stejný trend vykazuje i bankovní sektor a porovnávané banky, kromě UniCredit Bank, kde tato položka kolísá.

Dalšími podrobněji neanalyzovanými částkami aktiv jsou aktiva držená k prodeji, daňové pohledávky, náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva, které se ve sledovaném období nepodílí na celkové bilanci ani z 1 %. Vyšší podíl na bankovní bilanci Komerční banky, zastávají majetkové účasti, jejichž podíl na celkové částce opět za posledních 5 let klesá a v posledním roce činil 2,11 %. Posledními položkami jsou nehmotný a hmotný majetek, jejichž jednotlivé podíly se pohybují okolo 0,5 % s lehčí převahou hmotného majetku nad nehmotným.

4. 4. 2 Horizontální a vertikální analýza rozvahových pasiv

Struktura pasiv v rozvaze Komerční banky, a. s. ve sledovaných pěti letech je tvořena následujícími položkami:

Tabulka 15: Horizontální a vertikální analýza pasiv k 31. 12. v letech 2013 – 2017

Pasiva (v mil. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017
Závazky vůči centrálním bankám	1	2	1	1	1
Relativní změna v %	/	100,00%	-50,00%	0,00%	0,00%
Podíl na celkových pasivech v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	18 543	25 417	20 185	18 940	19 834
Relativní změna v %	/	37,07%	-20,58%	-6,17%	4,72%
Podíl na celkových pasivech v %	2,40%	2,95%	2,42%	2,18%	2,10%
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	11 248	13 592	10 002	9 373	10 189
Relativní změna v %	/	20,84%	-26,41%	-6,29%	8,71%
Podíl na celkových pasivech v %	1,45%	1,58%	1,20%	1,08%	1,08%
Závazky vůči bankám	45 946	54 779	46 079	43 282	69 600
Relativní změna v %	/	19,22%	-15,88%	-6,07%	60,81%

Podíl na celkových pasivech v %	5,94%	6,35%	5,51%	4,99%	7,36%
Závazky vůči klientům	552 253	601 412	603 640	638 410	702 053
Relativní změna v %	/	8,90%	0,37%	5,76%	9,97%
Podíl na celkových pasivech v %	71,36%	69,71%	72,25%	73,54%	74,21%
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek	0	0	0	0	-1 206
Emitované cenné papíry	48 145	55 321	43 717	45 755	35 338
Relativní změna v %	/	14,90%	-20,98%	4,66%	-22,77%
Podíl na celkových pasivech v %	6,22%	6,41%	5,23%	5,27%	3,74%
Daň z příjmů	708	65	0	357	254
Relativní změna v %	/	-90,82%	-100,00%	/	-28,85%
Podíl na celkových pasivech v %	0,09%	0,01%	0,00%	0,04%	0,03%
Odložený daňový závazek	2 703	4 552	3 886	3 065	265
Relativní změna v %	/	68,41%	-14,63%	-21,13%	-91,35%
Podíl na celkových pasivech v %	0,35%	0,53%	0,47%	0,35%	0,03%
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	9 513	10 657	13 564	14 149	16 682
Relativní změna v %	/	12,03%	27,28%	4,31%	17,90%
Podíl na celkových pasivech v %	1,23%	1,24%	1,62%	1,63%	1,76%
Rezervy	1 130	1 335	1 149	1 701	1 898
Relativní změna v %	/	18,14%	-13,93%	48,04%	11,58%
Podíl na celkových pasivech v %	0,15%	0,15%	0,14%	0,20%	0,20%
Podřízený dluh	0	0	0	0	2 560
Podíl na celkových pasivech v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,27%
Závazky celkem	690 190	767 132	742 223	775 033	857 468
Relativní změna v %	/	11,15%	-3,25%	4,42%	10,64%
Podíl na celkových pasivech v %	89,18%	88,92%	88,83%	89,28%	90,63%
Základní kapitál	19 005	19 005	19 005	19 005	19 005
Podíl na celkových pasivech v %	2,46%	2,20%	2,27%	2,19%	2,01%
Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běž- ného období	64 697	76 629	74 298	74 027	69 599
Relativní změna v %	/	18,44%	-3,04%	-0,36%	-5,98%
Podíl na celkových pasivech v %	8,36%	8,88%	8,89%	8,53%	7,36%
Vlastní kapitál celkem	83 702	95 634	93 303	93 032	88 604
Relativní změna v %	/	14,26%	-2,44%	-0,29%	-4,76%
Podíl na celkových pasivech v %	10,82%	11,08%	11,17%	10,72%	9,37%
Závazky a vlastní kapitál celkem	773 892	862 766	835 526	868 065	946 072
Relativní změna v %	/	11,48%	-3,16%	3,89%	8,99%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv Komerční banky a. s.

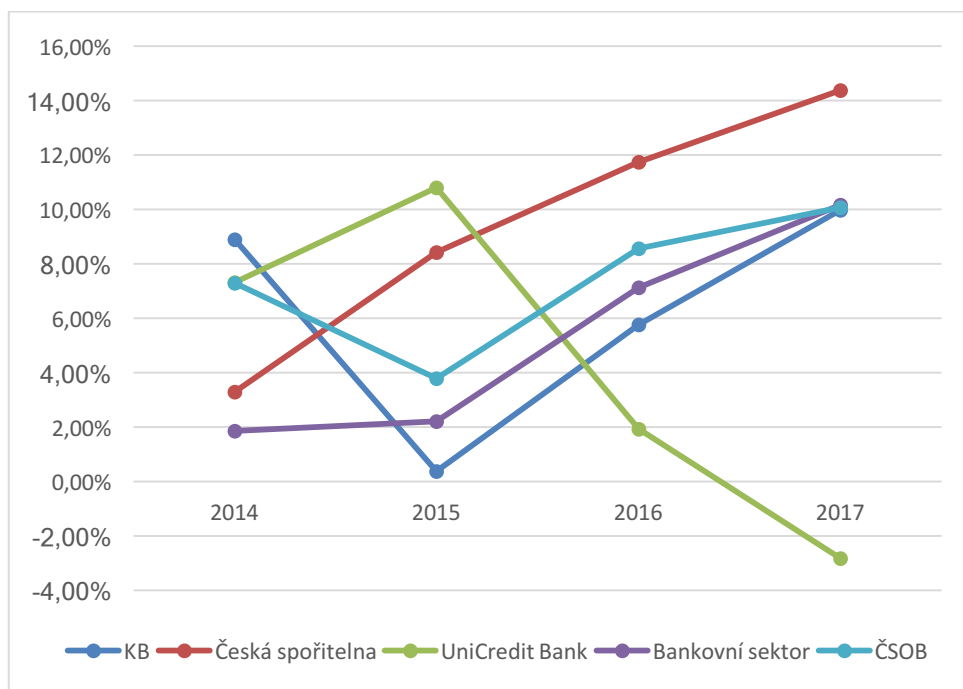
Pasiva, neboli zdroje financování jsou v rozvaze rozdělena na cizí a vlastní zdroje financování. Struktura pasiv banky se vyznačuje vysokým podílem cizích zdrojů financování, zejména za účelem maximalizace zisku.

V následujících kapitolách jsou stejně jako při rozboru aktiv podrobněji analyzovány nejvýznamnější položky a porovnány s konkurenčními bankami a vývojem v bankovním sektoru.

4. 4. 2. 1 Závazky vůči klientům

Závazky vůči klientům tvoří největší část cizího kapitálu bank. Do této položky patří běžné účty, úsporné vklady, termínované vklady, přijaté úvěry od klientů a ostatní závazky klientům. U Komerční banky z vyjmenovaných druhů vkladů dle výše závazků dominují běžné účty a dle skupin klientů má banka nejvíce závazků vůči fyzickým osobám – nepodnikatelům a soukromým společnostem.

Graf 10: Tempo růstu závazků vůči klientům v %

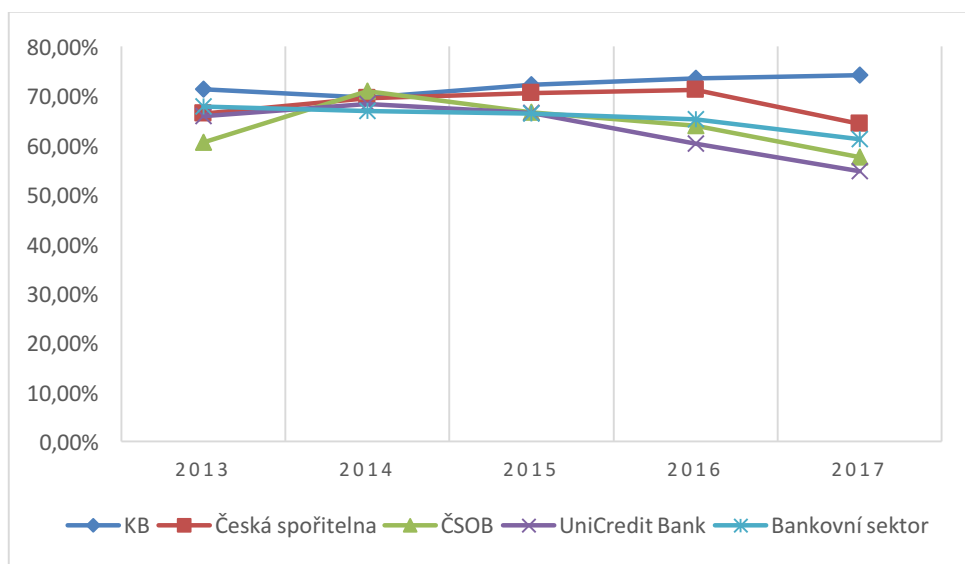

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Graf č. 10 zobrazuje vývoj závazků vůči klientům v sektoru a v bilanci jednotlivých bank. Co se týká tempa růstu závazků vůči klientům nelze poukázat na jednotný vývoj u všech porovnávaných subjektů. Růst závazků vůči klientům vykazuje za celé období pouze Česká spořitelna a to v průměru o 9,46 % ročně. Komerční banka pak spolu

s ČSOB do značné míry kopírují křivku bankovního sektoru, KB s průměrným růstem 6,25 % a ČSOB 7,43 % oproti průměru sektoru, který činil 5,34 %. Nejvíce se od sledovaných subjektů odlišuje křivka UniCredit Bank, u které v zaznamenaných letech, s výjimkou posledního roku absolutní částka klientských závazků roste, ale posledních dvou letech tempo růstu výrazně pokleslo.

Graf 11: Podíl závazků vůči klientům na celkových pasivech v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Z tohoto grafu je patrné, že podíl závazků vůči klientům na celkových pasivech u všech bank je více než nadpoloviční. Průměrný podíl této položky ve sledovaných letech v sektoru je 65,56 %. Pod průměrem se drží pouze UniCredit bank s 63,18 % a ČSOB s 63,98 %. Komerční banka naopak průměrnou hranici převyšuje o 6,66 p. b.

Pro lepší přehlednost jsou předchozí dva grafy shrnuty do následující tabulky.

Tabulka 16: Vývoj závazků vůči klientům v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Závazky vůči klientům	552 253	601 412	603 640	638 410	702 053
	Relativní změna v %	/	8,90%	0,37%	5,76%	9,97%
	Podíl na celkových pasivech v %	71,36%	69,71%	72,25%	73,54%	74,21%
Česká spořitelna	Závazky vůči klientům	568 470	587 234	636 694	711 400	813 731

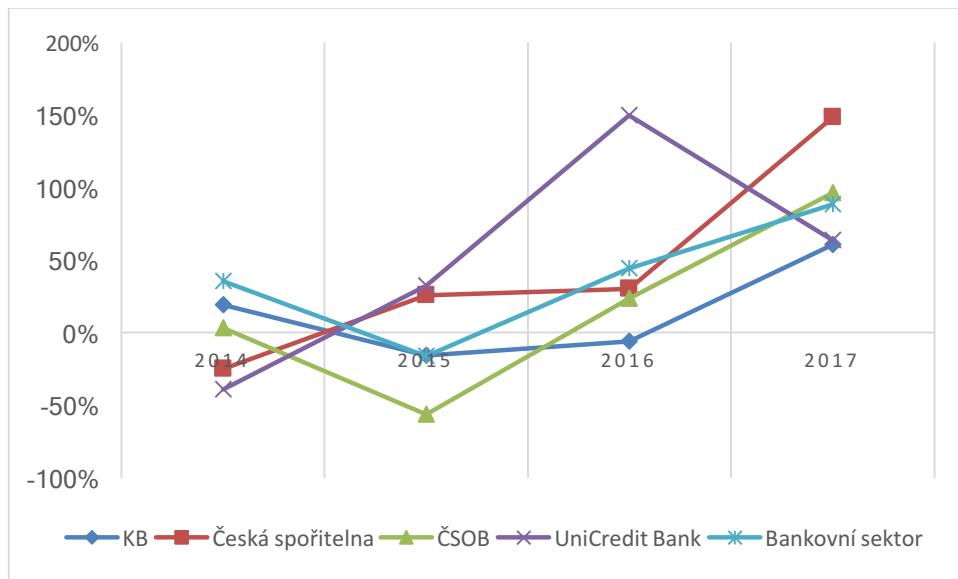
	Relativní změna v %	/	3,30%	8,42%	11,73%	14,38%
	Podíl na celkových pasivech v %	66,42%	69,51%	70,64%	71,21%	64,40%
ČSOB	Závazky vůči klientům	557 546	598 276	620 918	674 079	742 008
	Relativní změna v %	/	7,31%	3,78%	8,56%	10,08%
	Podíl na celkových pasivech v %	60,57%	70,98%	66,71%	63,98%	57,65%
UniCredit Bank	Závazky vůči klientům	306 298	328 712	364 243	371 304	360 839
	Relativní změna v %	/	7,32%	10,81%	1,94%	-2,82%
	Podíl na celkových pasivech v %	65,92%	68,35%	66,56%	60,32%	54,73%
Bankovní sektor	Závazky vůči klientům	3 490 200	3 554 900	3 634 000	3 892 900	4 288 500
	Relativní změna v %	/	1,85%	2,23%	7,12%	10,16%
	Podíl na celkových pasivech v %	67,87%	66,95%	66,45%	65,31%	61,19%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

4. 4. 2. 2 Závazky vůči bankám

Závazky vůči bankám představují poskytnuté vklady a přijaté úvěry od úvěrových institucí. Jedná se zejména o běžné účty a jednodenní vklady, termínové vklady a repo operace. Komerční banka člení tuto položku na běžné účty a závazky vůči bankám, které převažují. Zvláště pak oproti ostatním porovnávaným subjektům vykazuje závazky vůči centrálním bankám, které byly pro lepší porovnatelnost s konkurenčními bankami připočteny k závazkům vůči bankám a jejich hodnota činila ve všech sledovaných letech jeden milion Kč, kromě roku 2014, kdy se zvýšila na dva miliony Kč.

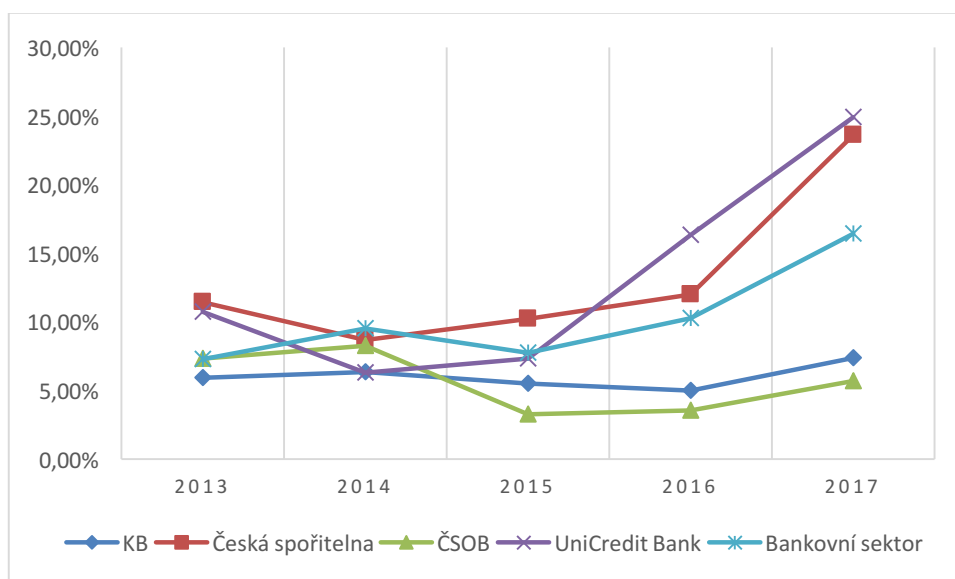
Graf 12: Tempo růstu závazků vůči bankám v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Tempo růstu závazků vůči bankám je stejně tak jako u závazků vůči klientům u jednotlivých bankovních subjektů odlišné. Bankovní sektor roste v průměru o 37,92 %. Pod tímto průměrem zůstávají pouze Komerční banka s tempem růstu 14,52 % a ČSOB s 16,63 %. Nejvýraznější křivku růstu zaznamenala UniCredit Bank a to zejména díky vysokému nárůstu závazků vůči bankám v roce 2016. V tomto roce se banka výrazně navýšila položka termínovaných vkladů a repo operací, zejména proto, že využívá měnového nástroje Evropské centrální banky TLTRO II („Targeted Long-term Refinancing Operation“), ze kterého hodlá refinancovat převážně korporátní úvěry na Slovensku, přijatá částka je vykazována v položce „Vklady centrálních bank“ a její splatnost je v červnu 2020.

Graf 13: Podíl závazků vůči bankám na celkových pasivech v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Oproti závazkům vůči klientům tvoří podíl závazků vůči bankám podstatně nižší podíl na celkových pasivech, který ovšem v posledních dvou letech zaznamenal výrazný nárůst. Nejvyšší podíl závazků vůči bankám na celkových pasivech vykazuje Unicredit Bank, což je zapříčiněno zejména přijetím úvěru v rámci TLTRO ve výši 440 mil. Eur od Evropské centrální banky. Těsně za Unicredit Bank je pak Česká spořitelna, jakožto největší banka na trhu z hlediska počtu klientů. Komerční banka spolu s ČSOB má v posledních letech podíl této položky na celkových pasivech nejnižší. U Komerční banky je průměrný podíl závazků vůči bankám 6,03 % a u ČSOB 5,62 %, přičemž průměr bankovního trhu nabývá hodnot okolo 10 %.

Podrobnější údaje o vývoji této položky jsou zachyceny v následující tabulce.

Tabulka 17: Vývoj závazků vůči bankám v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Závazky vůči bankám	45 947	54 781	46 080	43 283	69 601
	Relativní změna v %	/	19,23%	-15,88%	-6,07%	60,80%
	Podíl na celkových pasivech v %	5,94%	6,35%	5,52%	4,99%	7,36%
Česká spořitelna	Závazky vůči bankám	97 830	73 397	92 313	120 019	298 413

	Relativní změna v %	/	-24,97%	25,77%	30,01%	148,64 %
	Podíl na celkových pasivech v %	11,43%	8,69%	10,24%	12,01%	23,62%
ČSOB	Závazky vůči bankám	67 357	69 601	30 303	37 410	73 394
	Relativní změna oproti předchozímu roku v %	/	3,33%	-56,46%	23,45%	96,19%
	Podíl na celkových aktivech v %	7,32%	8,26%	3,26%	3,55%	5,70%
UniCredit Bank	Závazky vůči bankám	49 798	30 358	40 237	100 473	164 404
	Relativní změna v %	/	-39,04%	32,54%	149,70 %	63,63%
	Podíl na celkových pasivech v %	10,72%	6,31%	7,35%	16,32%	24,93%
Bankovní sektor	Závazky vůči bankám	373 700	505 800	423 900	611 300	1 151 100
	Relativní změna v %	/	35,35%	-16,19%	44,21%	88,30%
	Podíl na celkových pasivech v %	7,27%	9,53%	7,75%	10,26%	16,42%

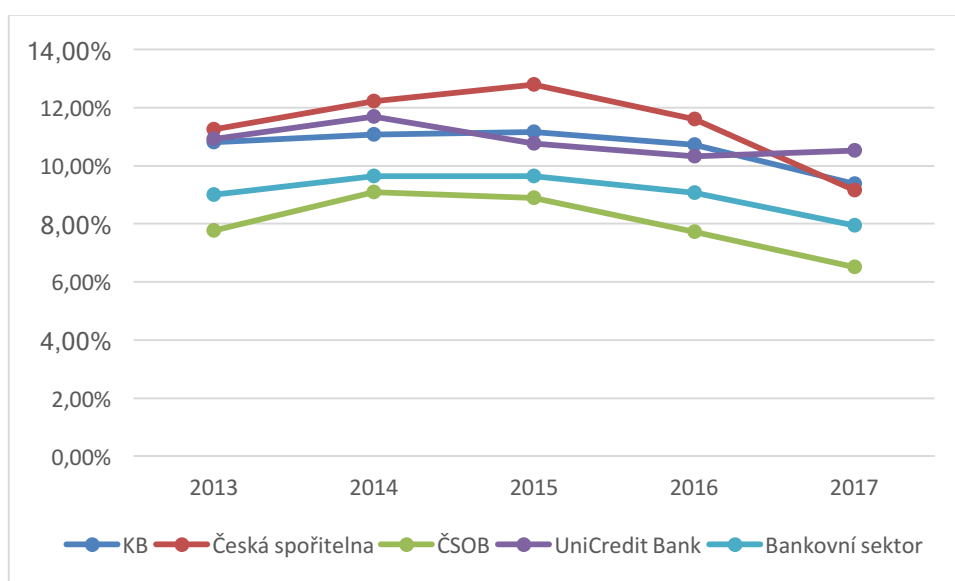
Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

4. 4. 2. 3 Vlastní kapitál

Vlastní kapitál je tvořen základním kapitálem, emisním áziem, fondy, nerozděleným ziskem, oceňovacími rozdíly a ziskem běžného období.

Jak již bylo zmíněno v úvodní kapitole, podíl vlastního kapitálu oproti cizím zdrojům financování je v bankovním sektoru velmi nízký, protože je pro banky relativně dražší a s klesajícím podílem vlastního kapitálu na celkových pasivech mohou banky dosahovat vyšších zisků. Avšak dostatečná výše vlastního kapitálu je pro banky nezbytná už jen proto, že jednou z podmínek pro udělení bankovní licence je minimální výše základního jmění 500 milionů. Dalším důvodem pro držení dostatečné výše vlastního kapitálu je krytí ztrát, na které nestačí rezervy např. v případě vzniku nedobytných pohledávek, či poklesu tržní hodnoty aktiv.

Graf 14: Podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích financování v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Podíl vlastního kapitálu v bankovním sektoru na celkových pasivech se ve všech letech pohybuje okolo hodnoty 9 % a v posledním roce klesá na 7,4 %. Pod tuto hodnotu se z vybraných bank dostává pouze ČSOB, u níž tvoří vlastní kapitál v průměru necelých 8 %. Nejvyšší podíl vlastního kapitálu má Česká spořitelna a to o 2,34 p. b. více než je průměr v sektoru. V posledních letech se projevuje tendence bank podíl této položky snižovat, zmíněnému trendu se vymyká pouze UniCredit Bank, u které se v posledním roce vlastní kapitál zvýšil na podíl 10,53 %, což bylo nejvíce ze všech porovnávaných bank.

Podrobný vývoj vlastního kapitálu je zachycen v tabulce č. 18

Tabulka 18: Vývoj vlastního kapitálu v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Vlastní kapitál	83 702	95 634	93 303	93 032	88 604
	Relativní změna v %	/	14,26%	-2,44%	-0,29%	-4,76%
	Podíl na celkových pasivech v %	10,82%	11,08%	11,17%	10,72%	9,37%
Česká spořitelna	Vlastní kapitál	96 201	103 311	115 336	115 952	115 616
	Relativní změna v %	/	7,39%	11,64%	0,53%	-0,29%
	Podíl na celkových pasivech v %	11,24%	12,23%	12,80%	11,61%	9,15%
ČSOB	Vlastní kapitál	71 433	76 614	82 709	81 347	83 780

	Relativní změna oproti předchozímu roku v %	/	7,25%	7,96%	-1,65%	2,99%
	Podíl na celkových aktivech v %	7,76%	9,09%	8,89%	7,72%	6,51%
UniCredit Bank	Vlastní kapitál	50 747	56 239	58 881	63 535	69 442
	Relativní změna v %	/	10,82%	4,70%	7,90%	9,30%
	Podíl na celkových pasivech v %	10,92%	11,69%	10,76%	10,32%	10,53%
Bankovní sektor	Vlastní kapitál	462 700	512 300	527 100	540 800	556 500
	Relativní změna v %	/	10,72%	2,89%	2,60%	2,90%
	Podíl na celkových pasivech v %	9,00%	9,65%	9,64%	9,07%	7,94%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

4. 4. 2. 4 Ostatní rozvahová pasiva

Do této kapitoly jsou zařazena pasiva, která se podílejí velmi nízkou částkou na celkové bilanční sumě. Jedná se o finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo do ztráty, kam patří závazky z krátkých prodejů cenných papírů a záporné reálné hodnoty derivátů k obchodování, jejichž podíl na celkových závazcích a vlastním kapitálu osciluje okolo 2% s klesajícím trendem. Jsou zde zařazeny i zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou s podílem okolo 1 %, položka „Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek“, která se vyskytla pouze v posledním roce a to se zápornou hodnotou, emitované cenné papíry, zahrnující převážně hypoteční zástavní listy, které vydává Komerční banka za účelem získání finančních prostředků na refinancování hypotečních úvěrů a v menším poměru i depozitní směnky. Dále jsou zde položky daně z příjmů a odloženého daňového závazku, rezervy ze smluvních závazků, určené zejména na existující smluvní potenciální závazky, právní spory, samopojištění a rezervy na plán odměn při odchodu do důchodu, další položkou jsou rezervy na ostatní úvěrové závazky, pokrývající kreditní rizika z vydaných úvěrových závazků a podřízený dluh, který je součástí regulatorního Tier 2 kapitálu a banka jej přijala v roce 2017 v nominální výši 100 mil. EUR (2 554 mil. Kč) od mateřské společnosti Société Générale S. A., za  clem posil n  kapitálových rezerv. Tyto jmenovan  položky se nepodílejí na celkových pasivech ani do v yše 1 %. Poslední položkou cizích zdrojů jsou „V ydaje a výnosy p r st ch období a ostatní závazky“, jejichž absolutní hodnota i podíl v rozvaze rostou ke 2 %.

Položky základního kapitálu, emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací po-
díly a zisk běžného období jsou analyzovány souhrnně v předchozí kapitole jako celkový
vlastní kapitál.

Základní kapitál Komerční banky činí 19 005 mil. Kč a je rozdělen na 190 049
260 kusů kmenových akcií, vydaných ve formě zaknihovaných cenných papírů na maji-
tele o nominální hodnotě 100 Kč. Akcie jsou obchodovány na Burze cenných papírů
Praha, a. s. a RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a. s. a jejich převoditelnost není
omezena. Jedinou osobou s kvalifikovanou účastí v bance k 31. 12. 2017 a zároveň ma-
teřskou společností je společnost Société Générale S. A., která se podílí na základním
kapitálu z 60,35 %, podíl ostatních osob nepřevyšuje 4,5 %. Základní kapitál v absolutní
hodnotě se za sledované období nijak nezměnil, avšak díky růstu jiných položek jeho
podíl na celkových pasivech, stejně jako podíl celkového vlastního kapitálu klesá.

Položka „Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného
období“ má rovněž za poslední roky klesající tendenci jak v absolutní hodnotě, tak v po-
dílu na bilanční sumě.

4. 4. 3 Analýza výkazu zisku a ztráty

Struktura výkazu zisku a ztráty Komerční banky, a. s. ve sledovaných pěti letech
je tvořena následujícími položkami:

Tabulka 19: Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty k 31. 12. v letech
2013 – 2017

Výkaz zisku a ztráty (v mil. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017
Výnosy z úroků a podobné výnosy	26 799	25 979	24 703	23 186	23 189
Relativní změna v %	/	-3,06%	-4,91%	-6,14%	0,01%
Podíl na celkových provozních výnosech v %	92,56%	93,58%	87,81%	75,75%	79,37%
Náklady na úroky a podobné náklady	-9 761	-8 706	-7 368	-5 337	-5 584
Relativní změna v %	/	-10,81%	-15,37%	-27,57%	4,63%
Podíl na celkových provozních výnosech v %	-33,71%	-31,36%	-26,19%	-17,44%	-19,11%
Výnosy z dividend	1 885	1 602	1 698	2 722	1 912
Relativní změna v %	/	-15,01%	5,99%	60,31%	-29,76%
Podíl na celkových provozních výnosech v %	6,51%	5,77%	6,04%	8,89%	6,54%
Čisté úrokové a podobné výnosy	18 923	18 875	19 033	20 571	19 517
Relativní změna v %	/	-0,25%	0,84%	8,08%	-5,12%
Podíl na celkových provozních výnosech v %	65,36%	67,99%	67,65%	67,21%	66,80%

Čistý výnos z poplatků a provizí	6 672	6 370	6 275	5 979	5 853
Relativní změna oproti předchozímu roku v %	/	-4,53%	/	-4,72%	-2,11%
Podíl na celkových provozních výnosech v %	23,05%	22,95%	22,30%	19,53%	20,03%
Čistý zisk/(ztráta) z finančních operací	3 200	2 363	2 665	3 833	3 570
Relativní změna v %	/	-26,16%	12,78%	43,83%	-6,86%
Podíl na celkových provozních výnosech v %	11,05%	8,51%	9,47%	12,52%	12,22%
Ostatní výnosy	157	154	160	225	276
Relativní změna v %	/	-1,91%	3,90%	40,63%	22,67%
Podíl na celkových provozních výnosech v %	0,54%	0,55%	0,57%	0,74%	0,94%
Čisté provozní výnosy	28 952	27 762	28 133	30 608	29 216
Relativní změna v %	/	-4,11%	1,34%	8,80%	-4,55%
Personální náklady	-6 018	-6 037	-6 085	-6 261	-6 495
Relativní změna v %	/	0,32%	0,80%	2,89%	3,74%
Podíl na celkových provozních nákladech v %	51,04%	50,98%	49,67%	49,26%	50,04%
Všeobecné provozní náklady	-4 185	-4 238	-4 153	-4 920	-4 859
Relativní změna v %	/	1,27%	-2,01%	18,47%	-1,24%
Podíl na celkových provozních nákladech v %	35,50%	35,78%	33,90%	38,71%	37,44%
Odpisy, amortizace a znehodnocení majetku	-1 587	-1 568	-2 013	-1 529	-1 709
Relativní změna v %	/	-1,20%	28,38%	-24,04%	11,77%
Podíl na celkových provozních nákladech v %	13,46%	13,24%	16,43%	12,03%	13,17%
Čistý zisk z ostatních aktiv					84
Podíl na celkových provozních nákladech v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,65%
Provozní náklady	-11 790	-11 843	-12 251	-12 710	-12 979
Relativní změna v %	/	0,45%	3,45%	3,75%	2,12%
Zisk před tvorbou rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika, ziskem z majetkových účastí a zdaněním	17 162	15 919	15 882	17 898	16 237
Relativní změna v %	/	-7,24%	-0,23%	12,69%	-9,28%
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům a pohledávkám	-1 546	-1 027	-1 327	-1 884	281
Relativní změna v %	/	-33,57%	29,21%	41,97%	-114,92%
Tvorba rezerv a opravných položek k ostatním rizikům	-7	-25	230	26	5
Relativní změna v %	/	257,14%	1020,00%	-88,70%	-80,77%
Tvorba rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika	-1 553	-1 052	-1 097	-1 858	286
Relativní změna v %	/	-32,26%	4,28%	69,37%	-115,39%
Zisk/ztráta z majetkových účastí	0	355	0	588	1 198

Relativní změna v %	/	/	-100,00%	/	103,74%
Zisk před zdaněním	15 609	15 222	14 785	16 628	17 721
Relativní změna oproti předchozímu roku v %	/	-2,48%	-2,87%	12,47%	6,57%
Daň z příjmů	-2 486	-2 426	-2 361	-2 509	-2 807
Relativní změna v %	/	-2,41%	-2,68%	6,27%	11,88%
Podíl na zisku před zdaněním v %	-15,93%	-15,94%	-15,97%	-15,09%	-15,84%
ZISK ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	13 123	12 796	12 424	14 119	14 914
Relativní změna v %	/	-2,49%	-2,91%	13,64%	5,63%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv Komerční banky a. s.

Výkaz zisku a ztráty je tvořen položkami provozních výnosů, provozních nákladů, tvorby rezerv a opravných položek a výsledné částky zisku za účetní období. Ve výročních zprávách Komerční banky, je tento výkaz doplněn výkazem o úplném výsledku, který poskytuje dodatečné informace o finanční výkonnosti banky za dané účetní období.

V následujících kapitolách jsou podrobněji analyzovány výše popsané položky výkazu zisku a ztráty v porovnání s ostatními bankami a bankovním sektorem.

4. 4. 3. 1 Provozní výnosy

Provozní výnosy Komerční banky zahrnují čisté výnosy z úroků a výnosy z dividend, čistý výnos z poplatků a provizí, čistý zisk z finančních operací a ostatní výnosy.

Na celkových provozních výnosech se největší částkou podílí čisté úrokové a podobné výnosy a to ve výši 67 % ve všech sledovaných letech. V této položce jsou v průměru z 60,25 % zastoupeny výnosy z úroků a podobné výnosy, které jsou očištěny o náklady na úroky a podobné náklady a zbývajících 6,75 % tvoří výnosy z dividend. Čisté výnosy z úroků jsou pak tvořeny zejména z poskytnutých úvěrů a jiných pohledávek, zajišťovacích finančních derivátů, dividend, portfolia realizovatelných finančních investic držených do splatnosti a ostatních.

Druhou nejvýznamnější položkou je čistý výnos z poplatků a provizí, podílející se na čistých provozních výnosech v průměru 21,57 %. Tento výnos zahrnuje výnosové poplatky z transakcí, ze specializovaných služeb, z úvěrů, z křížového prodeje, z depozitních produktů a v nejmenším zastoupení i ostatní výnosové poplatky. Všechny tyto položky jsou pak očištěny o odpovídající položky nákladů.

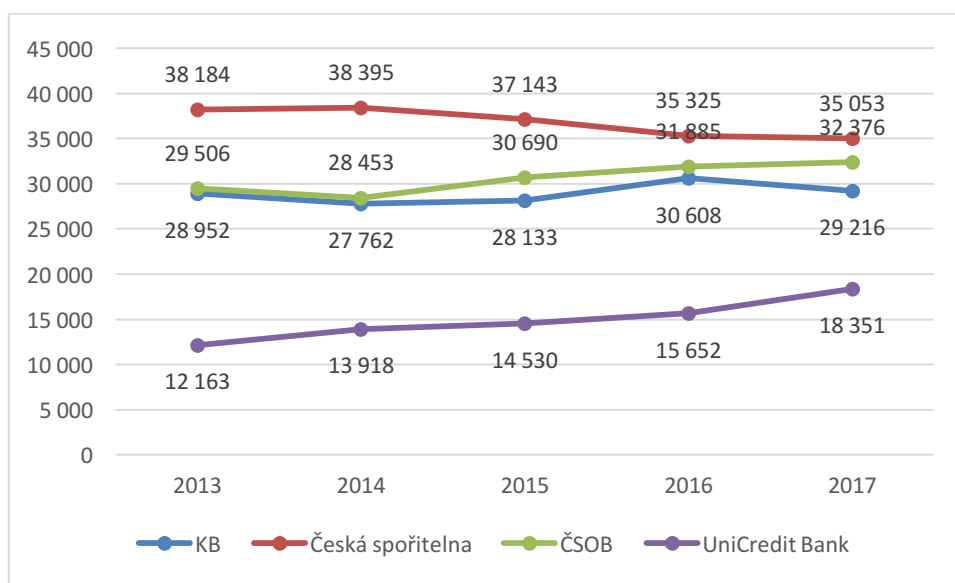
V průměru z 10,76 % se na čistých provozních výnosech podílí čistý zisk/(ztráta) z finančních operací. V této položce roste v posledních letech význam zejména čistého

realizovaného a nerealizovaného zisku/(ztráty) z devizových operací a čistého realizovaného kurzového zisku/(ztráty) z plateb. Dále sem patří čisté realizované a nerealizované položky zisku/(ztráty) z cenných papírů k obchodování, realizovatelných cenných papírů, z derivátů na cenné papíry, z úrokových derivátů a z obchodování s komoditními deriváty.

Nejméně zastoupenou položku pak tvoří ostatní výnosy, které za sledovanou časovou řadu nepřesáhly 1% podíl na čistých provozních výnosech. Nejvýznamnějšími částkami této položky jsou za celé období výnosy z poskytnutých služeb finanční skupině KB a společností skupiny Sociétés Générale a výnosy z pronájmu majetku.

Vývoj celkových provozních výnosů Komerční banky v porovnání s ostatními bankami v čase je zachycen v grafu č. 15 a je doplněn tabulkou č. 20, kde se odráží i tempo růstu výnosů ve zmíněných letech. Od porovnání s bankovním sektorem bylo abstrahováno kvůli nedostatku informací pro sestavení této položky.

Graf 15: Vývoj čistých provozních výnosů bank v absolutní hodnotě v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

V grafickém vyjádření je zřetelný růst výnosů zejména u ČSOB a UniCredit Bank. U ČSOB došlo v posledních letech zejména ke zvýšení čistého výnosu z poplatků a provizí a ostatních výnosů a k poklesu čistých úrokových a podobných výnosů a naopak u UniCredit Bank rostly čisté úrokové a podobné výnosy. U České spořitelny pak dochází v posledních třech letech k poklesu čistých výnosů až na 35 053 milionů Kč, což stále představuje nejvyšší výnos oproti ostatním bankám. Ve struktuře čistých provozních výnosů klesají u České spořitelny zejména čisté výnosy z poplatků a provizí a čistý zisk z finančních operací. U Komerční banky se růst čistých provozních výnosů zastavil v roce

2016 a v následujícím roce poklesl o 4,55 %. Na rozdíl od České spořitelny se na tomto poklesu podílel pokles většiny složek výnosů, kromě ostatních výnosů.

Nejvyšší tempo růstu čistých provozních výnosů, znázorněné v tabulce č. 20 znamenala UniCredit Bank, které rostly výnosy v průměru o 10,95 %, dále ČSOB s 2,43% růstem, Komerční banka s 0,37 % a u České spořitelny provozní výnosy klesaly v průměru o 2,09 %.

Tabulka 20: Čisté provozní výnosy bank v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Čisté provozní výnosy	28 952	27 762	28 133	30 608	29 216
	Relativní změna v %	/	-4,11%	1,34%	8,80%	-4,55%
Česká spořitelna	Čisté provozní výnosy	38 184	38 395	37 143	35 325	35 053
	Relativní změna v %	/	0,55%	-3,26%	-4,89%	-0,77%
ČSOB	Čisté provozní výnosy	29 506	28 453	30 690	31 885	32 376
	Relativní změna v %	/	-3,57%	7,86%	3,89%	1,54%
UniCredit Bank	Čisté provozní výnosy	12 163	13 918	14 530	15 652	18 351
	Relativní změna v %	/	14,43%	4,40%	7,72%	17,24%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

4. 4. 3. 2 Provozní náklady

Provozní náklady Komerční banky jsou tvořeny personálními náklady, všeobecnými provozními náklady, odpisy, amortizací a znehodnocením majetku a v posledním porovnávaném roce i položkou čistého zisku z ostatních aktiv, o kterou byly sníženy náklady na znehodnocení majetku.

Nejvyšší náklad představují pro Komerční banku její zaměstnanci. Personální náklady v posledních pěti letech činily 50,2 % celkových provozních nákladů a jsou rozděleny na dvě části, první je tvořena mzdami, platy a odměnami a druhá složka zahrnuje sociální náklady, ve kterých jsou obsaženy i náklady na penzijní připojištění zaměstnanců placené bankou a náklady ve formě příspěvků na kapitálové životní pojištění zaměstnanců. V roce 2017 byl průměrný přepočtený počet zaměstnanců během roku 7 551 a průměrné roční náklady na jednoho zaměstnance, dle přepočteného počtu, dosahovaly výše 860 151 Kč. Zajímavé je i porovnání zaměstnaneckých nákladů ostatních konkurenčních bank, demonstrováné v tabulce č. 21, zachycující údaje za poslední sledovaný

rok, s ohledem na to, že se v jednotlivých letech lišil počet zaměstnanců meziročně pouze o desítky do plusových hodnot. Personální náklady měly rovněž rostoucí tendenci, která se odrážela v celkových provozních nákladech u všech bank ve sledovaném období. Počet zaměstnanců je ve zmíněné tabulce uváděn ve vztahu k průměrnému přepočtenému počtu zaměstnanců ke konci účetního období.

Tabulka 21: Průměrné roční náklady na zaměstnance v roce 2017 v Kč

	Náklady na zaměstnance v Kč	Počet zaměstnanců k 31.12. 2017	Průměrné roční náklady na 1 zaměstnance v Kč
KB	6 495 000 000	7 551	860 151
Česká spořitelna	8 569 000 000	9 549	897 371
ČSOB	6 651 000 000	7 150	930 210
UniCredit Bank	3 105 000 000	2 946	1 053 971

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Z tohoto porovnání lze soudit, že KB vyplácela v roce 2017 svým zaměstnancům nejnižší průměrné mzdy oproti sledované konkurenci. Druhé nejnižší průměrné roční náklady na zaměstnance zaznamenala v tomto roce Česká spořitelna, která je bankou s největším počtem poboček a od toho se odvíjejícího počtu zaměstnanců. Nejvyšší průměrné mzdy vyplácí UniCredit Bank, přestože má ze všech sledovaných bank náklady na zaměstnance v absolutní hodnotě nejmenší.

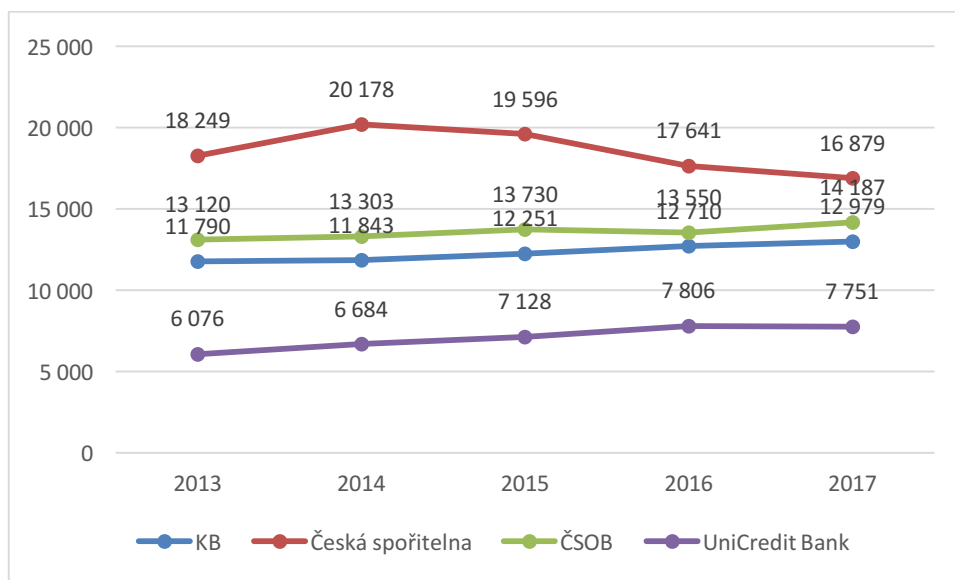
Druhou složkou s vysokým zastoupením na provozních nákladech jsou všeobecné provozní náklady, podílející se na celkové sumě provozních nákladů v průměru 36,27 %. Zde jsou zahrnuty např. náklady spojené s provozem budov, IT podporou, náklady na rezoluční fond a podobné fondy, náklady na marketing a reprezentaci, náklady na externí poradenství a další.

Poslední část provozních nákladů, kromě čistého zisku z ostatních aktiv, který je vysvětlen v úvodu kapitoly, tvoří odpisy, amortizace a znehodnocení majetku se zbývajícím průměrným podílem zhruba 13 %.

Po sečtení výše popsaných nákladových položek lze vyčíslit celkové provozní náklady, jejichž vývoj je znázorněn v grafu č. 16 a doplněn tabulkou č. 22. Stejně jako

v předchozí kapitole u provozních výnosů, nelze dle zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem zcela jednoznačně určit výši veškerých nákladů, tudíž jsou i čisté provozní náklady porovnávány pouze mezi bankami.

Graf 16: Vývoj čistých provozních nákladů bank v absolutní hodnotě v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Nejvyšší provozní náklady, stejně jako výnosy tvoří Česká spořitelna. Zatímco její personální náklady rostly, dařilo se České spořitelně snižovat ostatní nákladové položky a průměrný pokles provozní nákladů činil 1,65 %. U ostatních sledovaných bank celkové čisté provozní náklady převážně rostou. Průměrné tempo růstu nákladů ČSOB činilo 2 %, u Komerční banky 2,44 % a u Unicredit Bank vzrostly provozní náklady o 6,36 %, což je však u této banky stále o 4,59 p. b. méně než tempo růstu průměrných výnosů. Na celkovém růstu provozních nákladů se u bank podílela zejména položka personálních nákladů.

Tabulka 22: Čisté provozní náklady bank v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Provozní náklady	11 790	11 843	12 251	12 710	12 979
	Relativní změna v %	/	0,45%	3,45%	3,75%	2,12%
Česká spořitelna	Provozní náklady	18 249	20 178	19 596	17 641	16 879
	Relativní změna v %	/	10,57%	-2,88%	-9,98%	-4,32%
ČSOB	Provozní náklady	13 120	13 303	13 730	13 550	14 187
	Relativní změna v %	/	1,39%	3,21%	-1,31%	4,70%
UniCredit Bank	Provozní náklady	6 076	6 684	7 128	7 806	7 751
	Relativní změna v %	/	10,01%	6,64%	9,51%	-0,70%

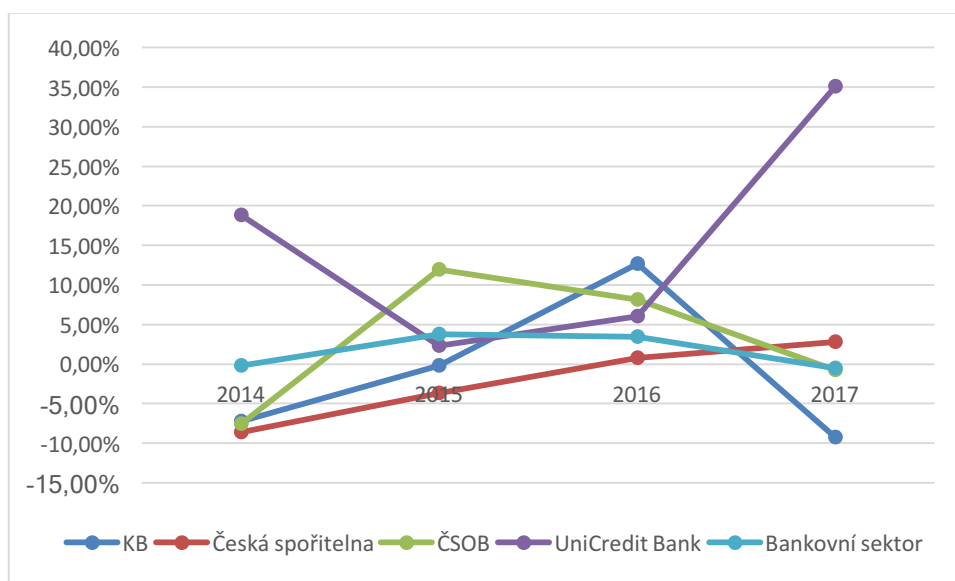
Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

4. 4. 3. 3 Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření lze z hlediska struktury výkazu zisku a ztráty rozdělit na hospodářský výsledek z provozní a finanční činnosti a čistý hospodářský výsledek.

Provozní hospodářský výsledek je u porovnávaných bank velmi odlišný, zatímco u Komerční banky téměř ve všech sledovaných letech, kromě roku 2016 klesal, u UniCredit Bank zaznamenal za posledních pět let naopak velké navýšení. Na hodnotách této položky výkazu zisku a ztráty Komerční banky mělo vliv zejména nízké průměrné tempo růstu provozních výnosů pouze 0,37 % a provozní náklady, které rostly ve všech sledovaných letech v průměru o 2,44 %. Na růstu provozních nákladů se nejvíce podílely personální náklady a všeobecné provozní náklady. Struktura jednotlivých nákladových a výnosových položek je pak blíže popsána v předchozích kapitolách. Nejvyšší průměrné tempo růstu provozního výsledku hospodaření ve sledovaných letech zaznamenává UniCredit Bank s 15,57 %, následovaná ČSOB s 2,93 %, přičemž sektor rostl v průměru o 1,62 %. Provozní výsledek Komerční banky v daném období klesá průměrně o 1,02 %. Nejvyšší průměrný pokles zaznamenala Česká spořitelna a to o 2,19 %.

Graf 17: Tempo růstu provozního výsledku hospodaření v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

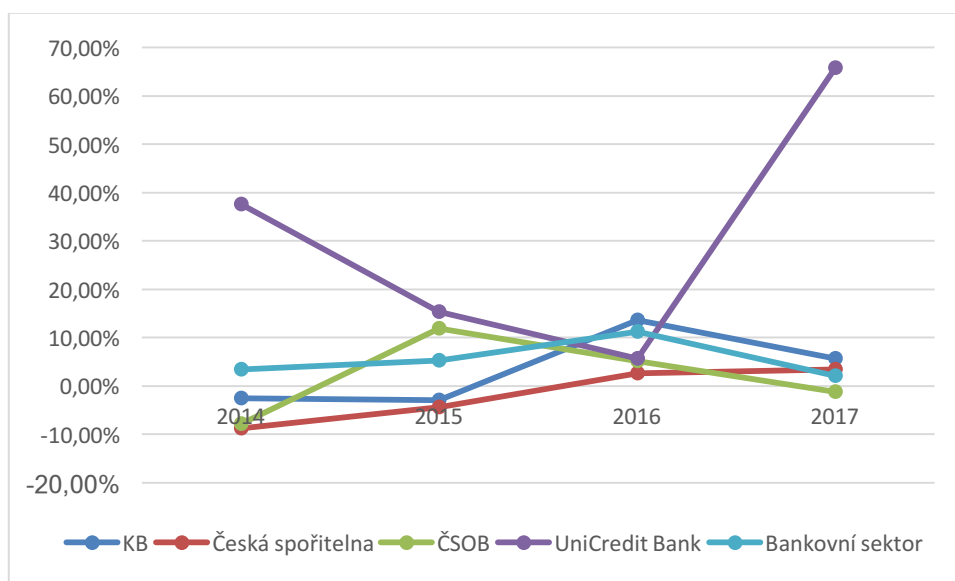
Tabulka 23: Provozní výsledek hospodaření v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB		17 162	15 919	15 882	17 898	16 237
	Změna v %	/	-7,24%	-0,23%	12,69%	-9,28%
Česká spořitelna		19 935	18 217	17 547	17 684	18 174
	Změna v %	/	-8,62%	-3,68%	0,78%	2,77%
ČSOB		16 386	15 150	16 960	18 335	18 189
	Změna v %	/	-7,54%	11,95%	8,11%	-0,80%
UniCredit Bank		6 087	7 234	7 402	7 846	10 600
	Změna v %	/	18,84%	2,32%	6,00%	35,10%
Bankovní sektor		168200	167900	174200	180200	179200
	Změna v %	/	-0,18%	3,75%	3,44%	-0,55%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Vývoj čistého zisku Komerční banky je oproti provoznímu výsledku hospodaření značně odlišný. Banka svůj provozní výsledek upravuje o tvorbu rezerv a opravných položek k úvěrům a pohledávkám, tvorbu rezerv a opravných položek k ostatním rizikům, které souhrnně tvoří rezervy a opravné položky na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika. Dále je provozní výsledek upravován o zisk, popřípadě ztrátu z majetkových účastí. Po této úpravě je zisk snížen o daň z příjmů a získána hodnota čistého zisku, jehož tempo růstu je zaznamenáno v grafu č. 18. Vývoj v absolutní hodnotě je doplněn tabulkou č. 24.

Graf 18: Tempo růstu čistého výsledku hospodaření v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Tabulka 24: Vývoj čistého zisku v mil. Kč

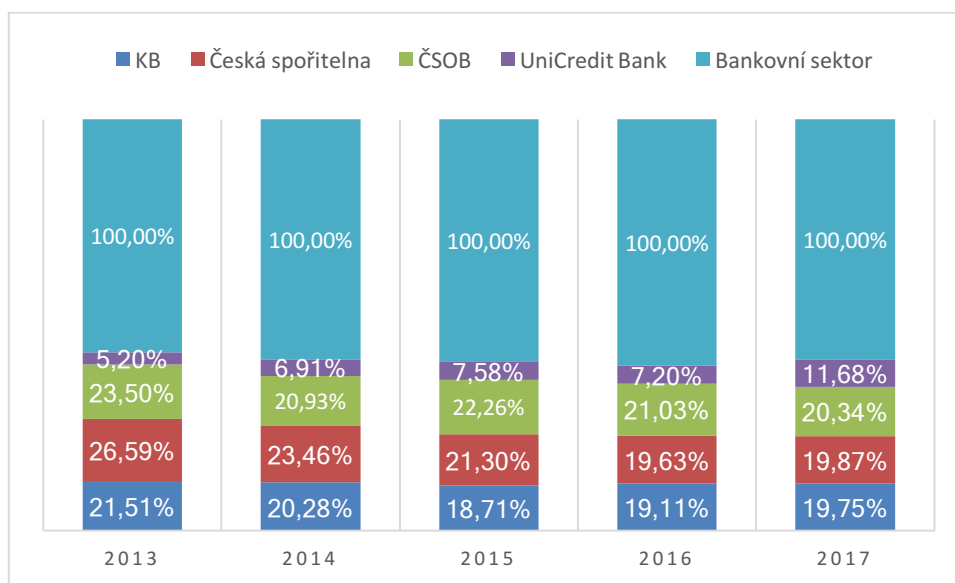
		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Čistý zisk	13 123	12 796	12 424	14 119	14 914
	Relativní změna v %	/	-2,49%	-2,91%	13,64%	5,63%
Česká spořitelna	Čistý zisk	16 220	14 801	14 144	14 508	15 002
	Relativní změna v %	/	-8,75%	-4,44%	2,57%	3,41%
ČSOB	Čistý zisk	14 334	13 208	14 781	15 544	15 356
	Relativní změna v %	/	-7,86%	11,91%	5,16%	-1,21%
UniCredit Bank	Čistý zisk	3 170	4 361	5 033	5 319	8 821
	Relativní změna v %	/	37,57%	15,41%	5,68%	65,84%
Bankovní sektor	Čistý zisk	61 000	63 100	66 400	73 900	75 500
	Relativní změna v %	/	3,44%	5,23%	11,30%	2,17%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Při porovnání trendu růstu či poklesu čistého zisku oproti provoznímu zisku u Komerční banky se nejvíce odlišuje poslední rok 2017, kdy provozní zisk zaznamenal pokles o 9,28 %. a naopak čistý zisk vzrostl o 5,63 %. Tato situace byla způsobena zejména nižší tvorbou rezerv oproti předchozímu roku a výrazným zvýšením položky

zisku z majetkových účastí, který byl způsoben prodejem dceřiné společnosti banky NP 33, s. r. o., která byla jediným vlastníkem jedné z budov centrály. Cílem tohoto kroku bylo snížit počet budov centrály do méně lokalit. Ke zvýšení položky zisku z majetkových účastí došlo i v předchozím roce, kdy banka prodala 80 % svého podílu ve společnosti Cataps, s. r. o. a zbývající podíl byl reklasifikován jako aktiva držena k prodeji. Vývoj čistého zisku u České spořitelny je obdobný jako u Komerční banky, přestože zisk České spořitelny je vyšší, avšak v posledních letech se KB daří tento rozdíl úspěšně snižovat. Nejvyššího čistého zisku v posledních třech letech dosahuje ČSOB, které se daří zvyšovat své provozní výnosy, přestože v posledním roce zaznamenala i vyšší nárůst nákladů zejména u položky odpisů a znehodnocení majetku. Naopak nejmenší čistý zisk v absolutní hodnotě tvoří UniCredit Bank, avšak s nejvyšším průměrným tempem růstu, které je téměř o 26 p. b. vyšší než průměrné tempo růstu čistého zisku v celém bankovním sektoru. V grafickém vyjádření je podíl čistého zisku jednotlivých bank na celkovém čistém zisku v sektoru znázorněn grafem č. 19.

Graf 19: Podíl čistého zisku jednotlivých bank na čistém zisku sektoru v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Z tohoto grafu je patrný vysoký podíl čistého zisku České spořitelny a ČSOB, který však klesá ve prospěch ostatních bank. UniCredit Bank svůj podíl čistého zisku v sektoru spíše navyšuje a totéž platí o Komerční bance které v prvních třech letech podíl čistého zisku klesal a od roku 2016 se začíná opět pozvolna zvyšovat.

4. 5 Analýza poměrových ukazatelů

Tato kapitola je věnována analýze významných poměrových ukazatelů, popsaných v teoretické části práce v kapitole 2. 3. Je zaměřena zejména na analýzu rentability, likvidity, produktivity a nákladovosti a na posouzení kapitálové přiměřenosti banky. Ostatní ukazatele, které je možné využít při finanční analýze banky, zejména ukazatele struktury bilance byly parciálně využity při analýze rozvahových položek a výkazu zisku a ztráty.

4. 5. 1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou jedním ze základních ukazatelů, kterými lze posuzovat efektivnost hospodaření banky. Rentabilita, neboli výnosnost vyjadřuje schopnost banky dosahovat zisku prostřednictvím vložených zdrojů.

Mezi dva nejběžněji používané ukazatele rentability patří výnosnost aktiv (ROA) a výnosnost kapitálu (ROE), které budou dále analyzovány. Přestože banky ve výročních zprávách uvádějí průměrné hodnoty těchto ukazatelů pro porovnatelnost s bankovním sektorem byly ukazatele rentability počítány dle následujících vzorců:

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}}$$

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál.}}$$

4. 5. 1. 1 Rentabilita aktiv (ROA)

Ukazatel rentability aktiv vyjadřuje efektivnost využití bankovních aktiv k vytváření zisku, jinými slovy ukazuje, jak velký čistý zisk připadá na jednotku aktiv. Dle Zieglera (1997), kterého ve své publikaci cituje Hrdý (2005) jsou doporučená vyhodnocení hodnoty ROA shrnuty v tabulce č. 24. Přestože jsou krajní hodnoty v citované tabulce duplikované a není zcela jednoznačné, do jakého hodnocení návratnosti aktiv banku zařadit v případě dosažení jedné z těchto zmiňovaných hodnot, obecně se považuje za dobrou úroveň rentability pokud ukazatel ROA dosáhne alespoň 1 %.

Tabulka 25: Posouzení hodnoty návratnosti aktiv

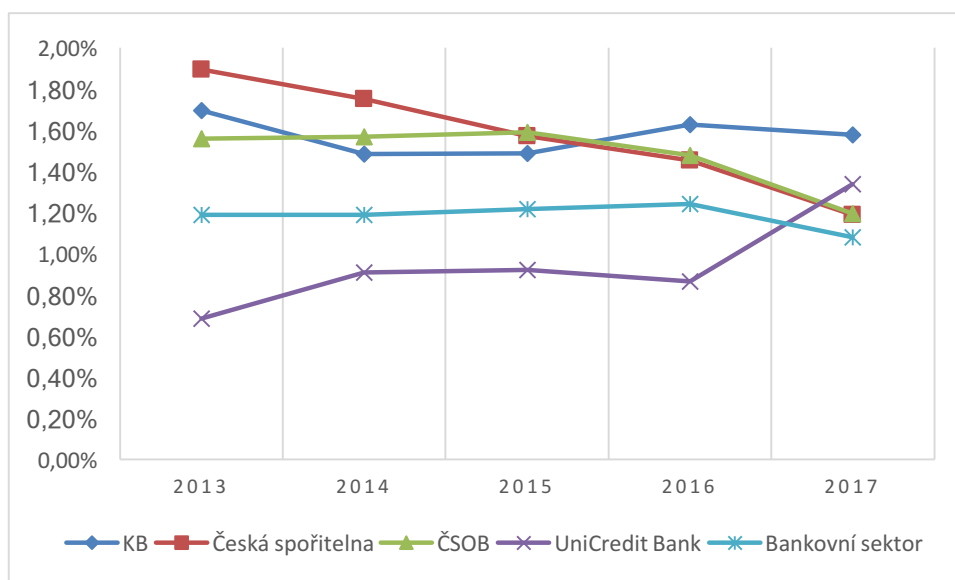
Hodnoty ROA	Návratnost aktiv
Menší než 0,75	Slabá

0,75 – 1,00	Pod standardem
1,00 – 1,25	dobrá
1,25 – 1,75	Velmi dobrá
Větší než 1,75	Excelentní

Zdroj: vlastní zpracování dle Hrdého (2005)

Hodnota ROA Komerční banky v porovnání s ostatními bankami a ROA celého bankovního sektoru, vypočtená jako poměr čistého zisku ku celkovým aktivům je znázorněna v následujícím grafu, doplněném tabulkou č. 26.

Graf 20: Vývoj ROA ve sledovaných letech v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Z tohoto grafu je zřejmé, že ROA celého bankovního sektoru je na dobré či velmi dobré úrovni. Pod průměrem rentability aktiv bankovního sektoru se za celé období nacházela pouze UniCredit bank, zejména díky nižšímu vytvořenému zisku, který však v posledních letech výrazně narůstal a v posledním sledovaném roce již banka překročila sektorovou hodnotu tohoto ukazatele. Podobný trend ve vývoji ROA v posledních třech letech zaznamenaly ČSOB a Česká spořitelna, zatímco však ROA ČSOB v prvních třech letech rostla, u České spořitelny má tato rentabilita klesající tendenci za celé sledované období, čemuž přispívá vysoký podíl růstu držených aktiv, který sice svědčí o stabilitě banky avšak snižuje hodnotu ukazatele ROA. Ukazatel rentability aktiv u Komerční

banky dosahuje ve všech pěti letech velmi dobré úrovně a přesto, že v posledním roce poklesl je jeho hodnota v tomto roce stále nejvyšší oproti sektoru a všem porovnávaným bankám.

Při porovnávání průměrné hodnoty ukazatele ROA v daných pěti letech si vede Komerční banka spolu s Českou spořitelnou nejlépe s průměrem 1,57 %. Druhou nejrentabilnější bankou dle tohoto ukazatele je ČSOB a poslední UniCredit Bank s nejnižší průměrnou rentabilitou aktiv 0,94 % i oproti bankovnímu sektoru, který vykazoval hodnotu 1,18 %. Oproti prvnímu porovnávanému roku 2013 však UniCredit Bank dokázala zvýšit svou rentabilitu o téměř 0,7 p. b., což jí z banky se slabou rentabilitou řadí v roce 2017 mezi jednu z nejrentabilnějších dle ukazatele ROA.

Tabulka 26: Vývoj ROA ve sledovaných letech v %

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	1,70%	1,48%	1,49%	1,63%	1,58%
Česká spořitelna	1,90%	1,75%	1,57%	1,45%	1,19%
ČSOB	1,56%	1,57%	1,59%	1,48%	1,19%
UniCredit Bank	0,68%	0,91%	0,92%	0,86%	1,34%
Bankovní sektor	1,19%	1,19%	1,21%	1,24%	1,08%

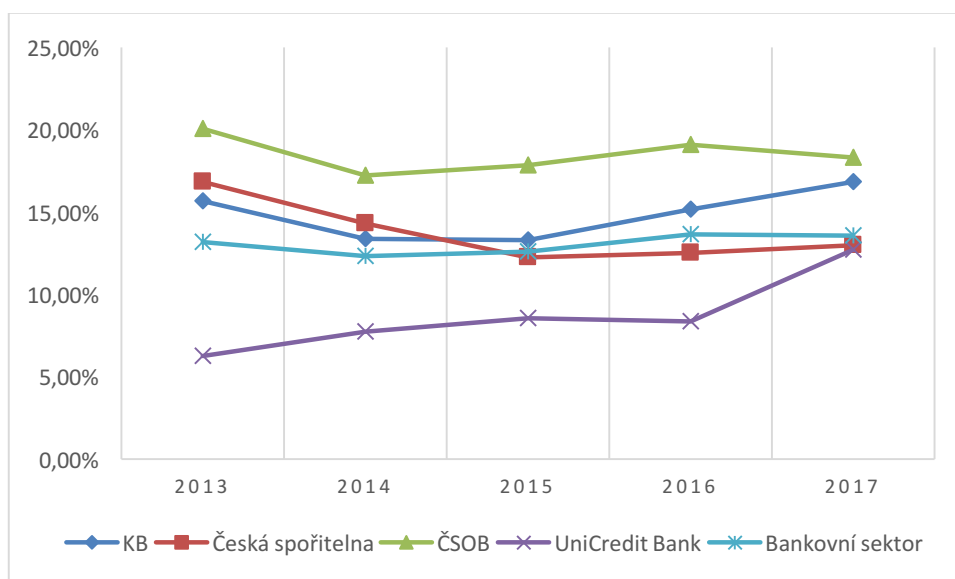
Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

4. 5. 1. 2 Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel rentability vlastního kapitálu slouží zejména akcionářům k porovnání jak efektivně byl zhodnocen jimi vložený kapitál. Výpočet ROE je v této práci stanoven jako podíl čistého zisku ku vlastnímu kapitálu a stejně jako u ukazatele rentability aktiv lze říci, že je žádoucí co nejvyšší hodnota tohoto ukazatele.

Při analýze rentability vlastního kapitálu je možné využít i tzv. kapitálový multiplikátor (leverage ratio), který udává jaké množství aktiv je kryto jednotkou kapitálu. Ukazatel ROE je pak vypočítán jako kapitálový multiplikátor vynásobený hodnotou ROA. (Hrdý, 2005)

Graf 21: Vývoj ROE ve sledovaných letech v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Nejvyšší rentabilitu vlastního kapitálu ve sledovaných letech vykazují z porovnávaných bank ČSOB, u které je položka vlastního kapitálu v průměru nejnižší. Naopak nejnižší hodnoty ROE zaznamenává UniCredit Bank v průměru s 8,72 %, ovšem opět se značným růstem tohoto ukazatele. U komerční banky v průběhu pěti let dochází k poklesu vlastního kapitálu a převážnému růstu čistého zisku, čemuž odpovídá i pozitivní vývoj tohoto ukazatele.

Průměrná ROE ve všech letech v sektoru činila 13,07 %. Tuto hodnotu se podařilo přesáhnout, kromě již zmíněné UniCredit Bank, i všem ostatním bankám. Česká spořitelna vykázala průměrnou hodnotu ROE 13,79 %, Komerční banka 14,88 % a ČSOB dosáhla hodnoty 18,52 %.

Tabulka 27: Vývoj ROE ve sledovaných letech v %

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	15,68%	13,38%	13,32%	15,18%	16,83%
Česká spořitelna	16,86%	14,33%	12,26%	12,51%	12,98%
ČSOB	20,07%	17,24%	17,87%	19,11%	18,33%
UniCredit Bank	6,25%	7,75%	8,55%	8,37%	12,70%
Bankovní sektor	13,18%	12,32%	12,60%	13,66%	13,57%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

4. 5. 2 Ukazatele likvidity

Likvidita představuje schopnost banky dostát svým splatným závazkům. Z tohoto hlediska je pro banku důležité držet dostatečný objem hotovosti, zůstatků na nostro účtech a v neposlední řadě dodržovat stanovenou výši zůstatků na účtu povinných minimálních rezerv. Řízení bankovní likvidity je poměrně významný a složitý proces, pro který si každá banka vytváří svůj systém samostatných limitů, které sleduje tak, aby byla zajištěna likvidní situace jak za běžných podmínek, tak při krizových situacích.

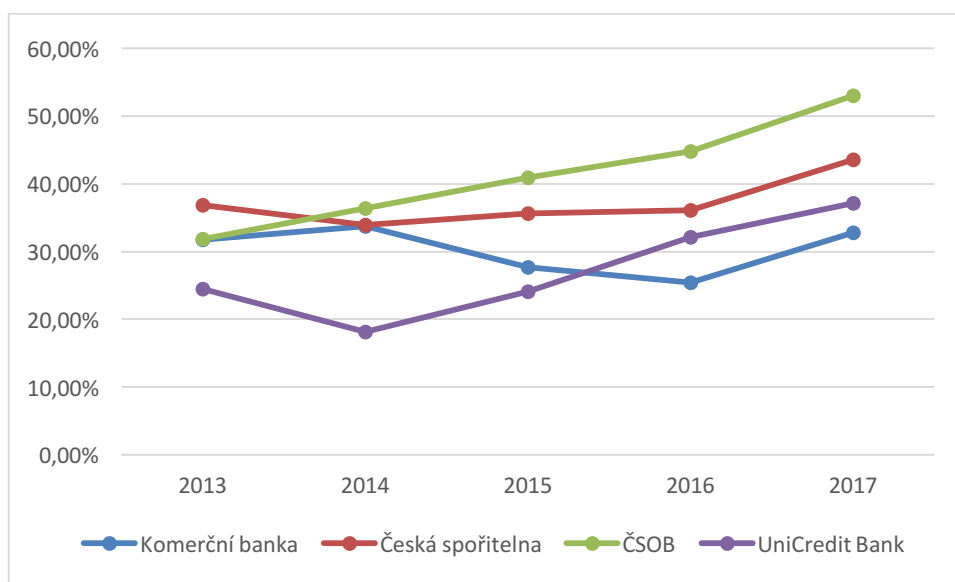
Jak již bylo zmíněno v teoretické části diplomové práce, pravidla likvidity jsou v současnosti upravena v rámci regulace Basel III prostřednictvím dvou ukazatelů Liquidity Coverage Ratio (LCR) a Net Stable Funding Ratio (NSFR). LCR se vztahuje ke krátkodobému horizontu, kdy je nezbytné, aby likvidní aktiva převyšovala nestabilní zdroje vážené pravděpodobností jejich čerpání do 30 dnů. NSFR pak vymezuje poměr mezi nelikvidními aktivy a stabilními zdroji do 1 roku, které musí tato aktiva převyšovat. Komerční banka pro výpočet své likvidity používá interně složitější formu těchto ukazatelů a ve svých výročních zprávách konstatuje dlouhodobě výrazně vyšší hodnoty ukazatelů LCR a NSFR než požadovaných 100 %.

4. 5. 2. 1 Poměrové ukazatele likvidity

Vzhledem k rozdílně vykazované struktuře jednotlivých ukazatelů u likvidních položek za posledních pět let u porovnávaných bank, byly pro potřeby této práce k posouzení likvidity stanoveny ukazatele likvidity dopočitatelné z rozvahových položek. Likvidita je vyjádřena pomocí podílu rychle likvidních aktiv ku celkovým aktivům a pomocí poměru mezi rychle likvidními aktivy a vklady klientů. Za rychle likvidní aktiva (RLA) je dle ČNB (b.r.-b) považována pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám, běžné účty u jiných bank a termínové vklady do 24 hod. u jiných bank, státní bezkupónové dluhopisy a bezkupónové dluhopisy emisních bank a státní kupónové dluhopisy (bez poskytnutých v repo obchodech). Do těchto položek není podle slovníku ČNB zahrnuta výše povinných minimálních rezerv, která je však v následujících ukazatelích započítána zejména s ohledem na fakt, že přestože jsou banky povinny udržovat danou výši povinných minimálních rezerv, v případě nedostatku likvidity mohou finanční prostředky z povinných minimálních rezerv čerpat. Z důvodu nutnosti dopočtu částky rychle likvidních aktiv z podrobnějšího, avšak ne zcela jednotného (např. u pokladní ho-

tovosti chybí u všech bank kromě České spořitelny údaje o částkách na loro účtech) popisu bilančních položek z příloh k individuální účetní závěrce jednotlivých bank, jsou výsledky následujících ukazatelů spíše orientační.

Graf 22: Podíl rychle likvidních aktiv ku celkovým aktivům v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Tabulka 28: RLA/celková aktiva v %

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	31,78%	33,69%	27,67%	25,38%	32,79%
Česká spořitelna	36,84%	33,94%	35,64%	36,11%	43,59%
ČSOB	31,84%	36,41%	40,95%	44,77%	52,99%
UniCredit Bank	24,43%	18,14%	24,14%	32,17%	37,10%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Z grafu č. 22, který je doplněn tabulkou č. 28, je v posledních letech patrný značný růst podílu rychle likvidních aktiv na celkových aktivech bank, s výjimkou Komerční banky. Nejvyšších hodnot tohoto ukazatele dosahuje za sledované období ČSOB s průměrnou hodnotou 41,39 %, následovaná Českou spořitelnou s 37,22 %. Komerční banka pak udržuje v průměru 30,27 % svých aktiv v takové podobě, aby mohly být pohotově přeměněny na hotovost a použity ke krytí nenadálých závazků. U UniCredit Bank je pak tento poměr v hodnotě 27,2 % nejnižší. Zatímco u ostatních bank hodnota ukazatele relativně stabilně roste, Komerční banka zaznamenala značné výkyvy v roce 2015 a 2016, kdy poměr RLA klesal. K tomuto poklesu přispělo snížení pohledávek za bankami, pokles dluhopisů v reálné hodnotě, vykázaných do zisku nebo ztráty a v nejvyšší míře pokles

výše hotovosti a účtů u centrálních bank, který byl v roce 2015 doprovázený i poklesem celkových aktiv.

Tabulka 29: RLA/vklady klientů v %

	2013	2014	2015	2016	2017
Komerční banka	44,54%	48,33%	38,30%	34,52%	44,19%
Česká spořitelna	55,47%	48,82%	50,46%	50,71%	67,68%
ČSOB	52,57%	51,30%	61,39%	69,97%	91,91%
UniCredit Bank	37,06%	26,54%	36,27%	53,33%	67,79%

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Na základě porovnávání rychle likvidních aktiv ku vkladům klientům, je možné označit Komerční banku jako subjekt s nejnižší průměrnou hodnotou tohoto ukazatele oproti ostatním porovnávaným bankám, což jí vystavuje vyššímu riziku, pokud by se zvýšila poptávka klientů po svých vkladech. V posledním roce však hodnota tohoto ukazatele likvidity u Komerční banky, stejně jako u ostatních výrazně narostla.

Nižší hodnota ukazatelů likvidity Komerční banky je na jedné straně spojena s vyšším rizikem nedostatku likvidity, ale na straně druhé i s vyšší výnosností aktiv, kterou potvrzuje tabulka č. 26.

4. 5. 2. 2 Likviditní gap

Dalším ze způsobů k posouzení likvidní situace banky je její vyjádření pomocí tzv. likviditního gapu, nicméně i tento ukazatel je značně statický a omezený pouze na aktiva, u kterých je patrná zbytková splatnost, což neplatí např. u vkladů na běžných účtech.

Tabulka 30: Rozdělení položek bilance KB, a. s. v roce 2017 dle zbytkové splatnosti v mil. Kč

	Na požádání do 7 dnů	Do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Aktiva	130 595	163 080	61 821	202 301	284 707	103 568	946 072
Závazky a vlastní kapitál	731 661	21 320	14 473	27 720	33 963	116 935	946 072
Čisté riziko likvidity	- 601 066	141 760	47 348	174 581	250 744	-13 367	0
Kumulativní čisté	- 601 066	- 459 306	- 411 958	- 237 377	13 367	0	0

riziko likvi- dity							
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Zdroj: vlastní zpracování na základě Výroční zprávy Komerční banky, a. s. 2017 (2018)

Z této tabulky je patrné, že záporné čisté riziko likvidity, kdy převyšují závazky a vlastní kapitál aktiva, je pouze u položek, které jsou splatné na požádání do 7 dnů, ostatní položky bilance vykazují čisté riziko likvidity kladné. V kumulativní podobě je čisté riziko likvidity záporné a to i v případě započtení kumulativního čistého rizika likvidity podrozvahy.

4. 5. 3 Ukazatele produktivity a nákladovosti

Ukazatele produktivity jsou založeny na poměru různých položek ku průměrnému přepočtenému stavu zaměstnanců na konci účetního období.

S ohledem na fakt, že porovnávanými bankami jsou největší banky na českém bankovním trhu, odpovídá tomu i počet jejich zaměstnanců, který je znázorněn v tabulce č. 31.

Tabulka 31: Průměrný přepočtený stav zaměstnanců k 31. 12. odpovídajícího roku

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	7 706	7 624	7 538	7 549	7 551
Česká spořitelna	9 369	9 448	9 473	9 270	9 549
ČSOB	6 253	6 424	7 099	7 071	7 150
UniCredit Bank	3 071	2 941	2 952	2 993	2 946

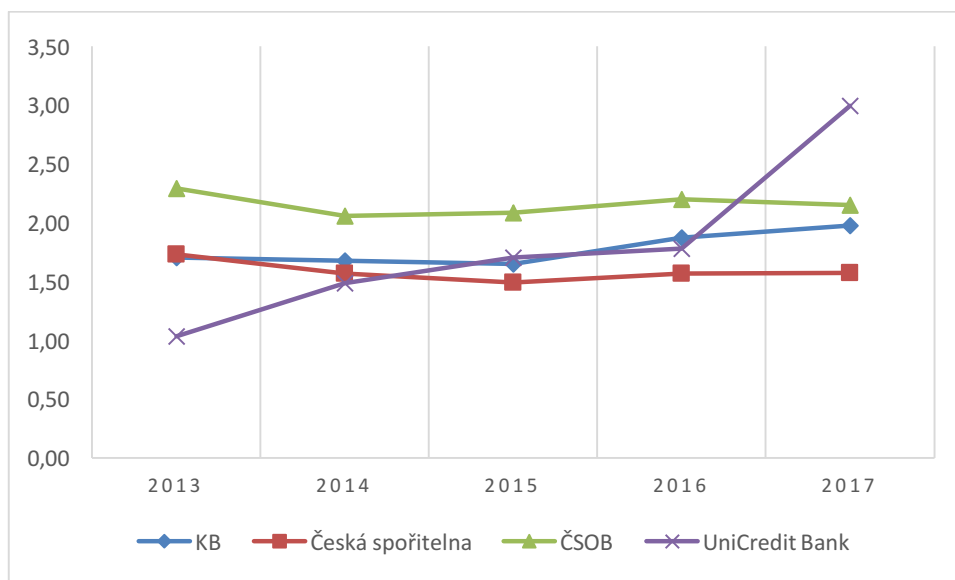
Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

V daném časovém rozmezí vykazují jednotlivé banky relativně stabilní počet zaměstnanců. Nejvyšší počet pracovních míst vytváří Česká spořitelna, jejíž počet zaměstnanců dosáhl v roce 2027 až na 9 549. U Komerční banky spolu s ČSOB je počet zaměstnanců na podobné úrovni, i když Komerční banka zaměstnává v průměru ve sledovaných letech o 794 pracovníků více. Jedinou bankou, která má výrazně nižší počet zaměstnanců oproti ostatním je UniCredit Bank, které počet zaměstnanců až do roku 2016 převážně rostl. U UniCredit Bank se také nejvíce odlišuje počet zaměstnanců v roce 2013, kdy došlo ke sloučení české a slovenské části banky a UniCredit Bank ve své výroční zprávě udává celkový počet zaměstnanců jako součet počtu zaměstnanců slovenské pobočky a součet průměrného počtu zaměstnanců české centrály k 31. 12. 2013.

4. 5. 3. 1 Celková produktivita

Celková produktivita je měřena poměrem čistého zisku ku průměrnému přepočtenému počtu zaměstnanců a vyjadřuje kolik čistého zisku připadá na jednoho zaměstnance banky, viz následující graf a tabulka č. 32.

Graf 23: Vývoj celkové produktivity v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Tabulka 32: Celková produktivita v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	1,70	1,68	1,65	1,87	1,98
Česká spořitelna	1,73	1,57	1,49	1,57	1,57
ČSOB	2,29	2,06	2,08	2,20	2,15
UniCredit Bank	1,06	1,48	1,70	1,78	2,99

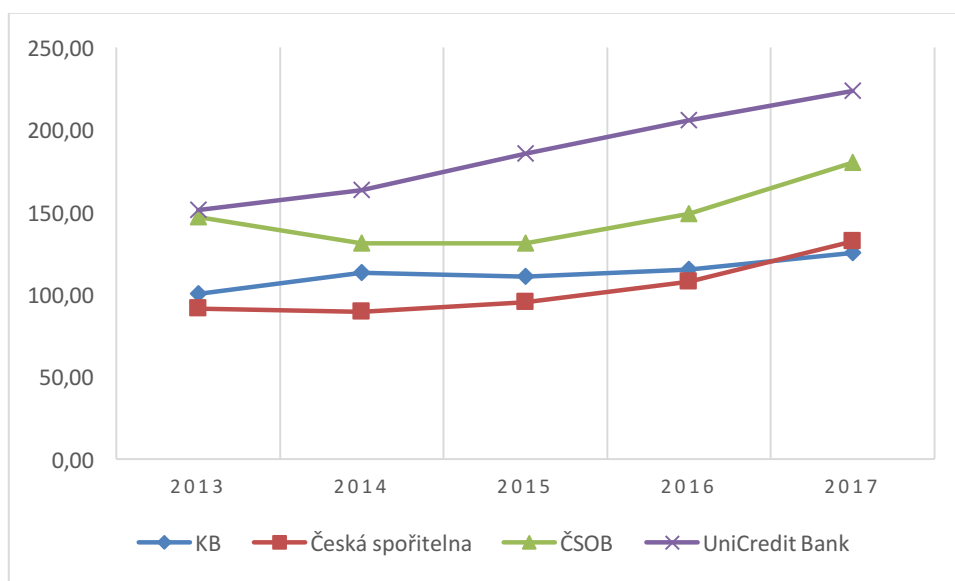
Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Jednoznačný růstový trend produktivity se z porovnávaných bank projevuje pouze u UniCredit Bank, které produktivita v porovnání s rokem 2013, z části ovlivněným již zmiňovanou fúzí, vzrostla o více než dvojnásobek, přestože ve výši průměrné produktivity jí předstihuje ČSOB, těsně následována Komerční bankou. Česká spořitelna si vzhledem k vysokému počtu zaměstnanců udržuje sice nejnižší, ale relativně stabilní výši své produktivity.

4. 5. 3. 2 Produktivita aktiv

Jako další z ukazatelů produktivity lze využít produktivitu aktiv, vyjádřenou poměrem aktiv ku průměrnému přepočtenému počtu zaměstnanců v příslušném roce, viz graf č. 24, doplněný tabulkou č. 33.

Graf 24: Vývoj produktivity aktiv v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Tabulka 33: Produktivita aktiv v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	100,43	113,16	110,84	114,99	125,29
Česká spořitelna	91,35	89,42	95,14	107,77	132,32
ČSOB	147,21	131,20	131,12	149,00	180,01
UniCredit Bank	151,29	163,52	185,37	205,68	223,81

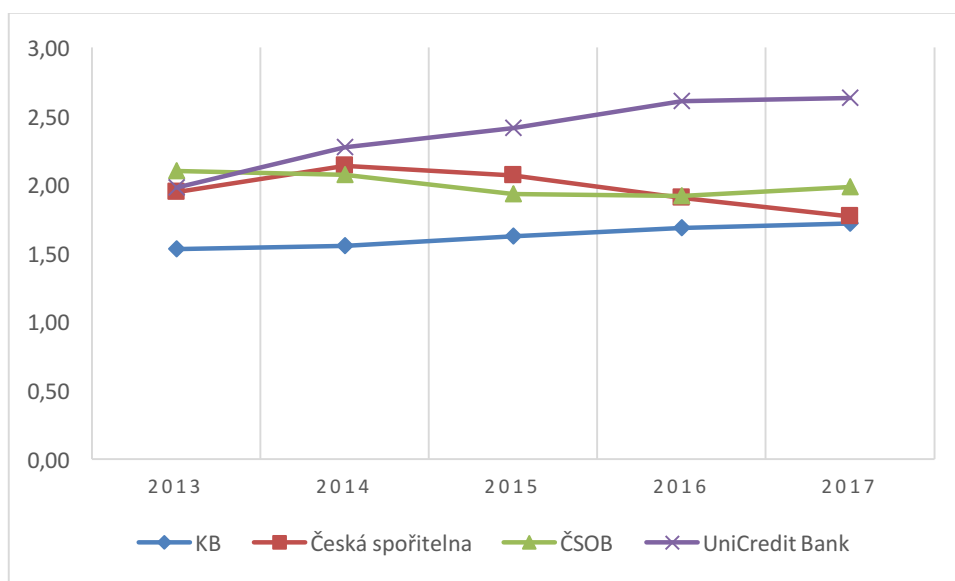
Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

V posledních letech zaznamenávají růst produktivity aktiv všechny sledované banky. Nejnižším růst zaznamenává Česká spořitelna, které se v roce 2017 podařilo překonat i předposlední Komerční banku. Naopak vyšší produktivitu aktiv na jednoho zaměstnance vykazují menší z porovnávaných bank, tedy UniCredit Bank a ČSOB.

4. 5. 3. 3 Celková nákladovost

Vývoj ukazatel celkové nákladovosti, který je vyjádřený poměrem celkových nákladů ku průměrnému přepočtenému počtu zaměstnanců, zobrazuje následující graf, spolu s tabulkou č. 34.

Graf 25: Vývoj celkové nákladovosti bank v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Tabulka 34: Celková nákladovost v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	1,53	1,55	1,63	1,68	1,72
Česká spořitelna	1,95	2,14	2,07	1,90	1,77
ČSOB	2,10	2,07	1,93	1,92	1,98
UniCredit Bank	1,98	2,27	2,41	2,61	2,63

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank

Na základě výše uvedených údajů o celkové nákladovosti, je vidět, že nejvyšší náklady připadají na jednoho zaměstnance u UniCredit Bank, což je způsobeno i znatelně nižším počtem zaměstnanců oproti ostatním bankám. Druhou nejvyšší hodnotu ukazatele nákladovosti má ČSOB a třetí nejnižší Česká spořitelna, které se daří nákladovost postupně snižovat. Komerční banka ve všech sledovaných letech vykazuje nejnižší celkovou nákladovost i přesto, že i u ní mají hodnoty tohoto ukazatele rostoucí tendenci.

4. 5. 4 Ukazatele kapitálové přiměřenosti

Jak již bylo zmíněno v praktické části práce, kapitálová přiměřenost, neboli podíl kapitálu ku rizikově váženým aktivům, je jedním z hlavních nástrojů Basel III. Pro banky znamená povinnost udržovat alespoň minimální výši kapitálových požadavků s ohledem na svá rizika, spojená zejména s objemem rizikových aktiv. Minimální hodnota tohoto ukazatele je podle vyhlášky a opatření ČNB 8 % a od roku 2019 se zvyšuje o konzervační

polštář (conservation buffer) ve výši 2,5 % a o proticyklický polštář (countercyclical buffer), opět ve výši 2,5 %, viz schéma č. 6.

Souhrnně se tedy celkový kapitálový požadavek, kterým musí banka disponovat, aby byla schopna pokrýt svá rizika skládá z kapitálového minima 8 %, vypočteného z rizikových expozic, možného požadavku z mikroobezřetnostních, nebo makroobezřetnostních důvodů dle druhého Pilíře a z požadavku dle sazeb kapitálových rezerv, přičemž ČNB využívá tři druhy kapitálových rezerv – bezpečnostní, proticyklickou a rezervu ke krytí systémového rizika. („ČNB", b.r.-c)

Kapitálový požadavek lze dále rozčlenit na kapitálový požadavek A (k úvěrovému riziku bankovního portfolia) a kapitálový požadavek B (k úvěrovému riziku obchodního portfolia, k úrokovému riziku, akciovému riziku, měnovému riziku a ke komoditnímu riziku). Kapitálový požadavek B se vztahuje zejména k obchodnímu portfoliu a rizika jsou stanovena vlastním vnitřním modelem, avšak podle zásad stanovených regulátorem. („ČNB", b.r.-d)

Minimální 8% kapitálový požadavek Komerční banky se skládá z následujících dílčích kapitálových požadavků, viz tabulka č. 35.

Tabulka 35: Výše minimálních kapitálových požadavků KB, a. s. v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017
Kapitálové požadavky celkem	27 756	29 619	31 824	30 986
Požadavky pro kreditní riziko při použití standardního přístupu v IRB	2 723	2 617	3 047	2 995
Pro kreditní riziko při použití IRB	20 643	22 453	24 225	23 016
Požadavky k pozičnímu riziku	1 440	1 461	1 505	1 896
Pro velké expozice přesahující limity				
Požadavky k měnovému riziku				
Požadavky k vypořádacímu riziku				
Požadavky ke komoditnímu riziku	33	186	121	93
Požadavky k operačnímu riziku	2 917	2 902	2 926	2 986

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv Komerční banky, a. s.

Z této tabulky je patrné, že banka je povinná tvořit nejvyšší zásobu kapitálu zejména k pokrytí úvěrového rizika. Bez ohledu na to, zda je úvěrové riziko počítáno v rámci jednoduššího standardního přístupu, či pokročilým přístupem IRB (dle vlastního interního měření s ohledem na zásady regulátora) jsou nejvyšší kapitálové požadavky k úvěrovému riziku vůči podnikovým expozicím, následované retailovými expozicemi a

expozicemi vůči institucím. Druhou nevyšší položku kapitálových požadavků činí požadavky k operačnímu riziku a o něco nižší jsou pak požadavky k pozičnímu riziku. Nejnižší kapitálové požadavky jsou potřeba ke komoditnímu riziku banky a ostatním rizikům, které nevyžadují, žádnou kapitálovou zásobu.

Celková výše minimálních kapitálových požadavků Komerční banky má ve sledovaných letech spíše rostoucí tendenci s výjimkou posledního roku, kdy došlo k poklesu o necelých 850 milionů Kč, z důvodu snížení celkových rizikových expozic z 397 796 mil. na 387 330 mil. Kč.

Co se týká celkové výše regulatorního kapitálu, který slouží ke krytí kapitálových požadavků, za posledních pět let je u něho patrný značný nárůst, jak u jednotlivých bank, tak v celém bankovním sektoru. Celkový kapitál porovnávaných bank je tvořen především kvalitním kapitálem Tier 1, zatímco Tier 2 zahrnující zejména podřízený dluh není v celkové výši kapitálu nijak významně zastoupen, přestože jeho podíl u sledovaných bank převážně roste, viz následující tabulka.

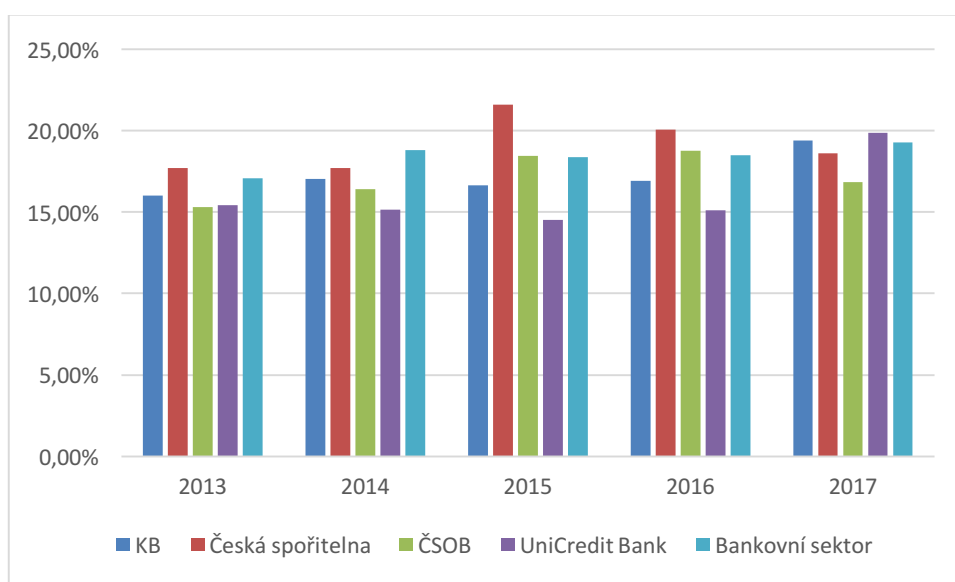
Tabulka 36: Vývoj regulatorního kapitálu bank a bankovního sektoru v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
KB	Tier 1	54 944	59 151	61 665	67 263	72 622
	Tier 2	0	0	0	0	2 559
	Kapitál	54 944	59 151	61 665	67 263	75 181
Česká spořitelna	Tier 1	73 613	75 289	95 627	94 203	96 460
	Tier 2	2 040	217	502	3 014	3 236
	Kapitál	75 653	75 506	96 129	97 217	99 696
ČSOB	Tier 1	48 241	53 856	59 665	63 583	62 116
	Tier 2	683	511	500	533	0
	Kapitál	48 924	54 367	60 165	64 116	62 116
UniCredit Bank	Tier 1	45 260	47 024	50 343	54 243	62 499
	Tier 2	1 316	1 012	1 767	1 820	1 584
	Kapitál	46 576	48 036	52 110	56 063	64 083
Bankovní sektor	Tier 1	356 300	386 800	410 100	427 700	457 700
	Tier 2	11 900	10 200	10 500	13 000	14 000
	Kapitál	368 200	397 000	420 600	440 700	471 700

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Výpočet regulatorního kapitálu Komerční banky, lze demonstrovat na základě posledních dostupných dat dále popsáním způsobem. Výše celkového regulatorního kapitálu vychází z celkového vlastního kapitálu, který je snížen zejména o nepoužitelný zisk, ostatní nehmotná aktiva po odečtení daně, nedostatek v krytí očekávaných ztrát úpravami o úvěrové riziko, rezervní fond na zajištění peněžních toků a o ostatní přechodné úpravy. Po odečtení těchto položek získává banka Tier 1 kapitál, který je celý tvořen kmenovým Tier 1 (CET1) kapitálem a po přičtení podřízeného dluhu, který tvoří celkový Tier 2 kapitál pouze v roce 2017, pak získává celkový regulatorní kapitál jehož poměr ku rizikovým expozicím je znázorněn v následujícím grafu, doplněném tabulkou.

Graf 26: Vývoj kapitálové přiměřenosti bank a bankovního sektoru v %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Tabulka 37: Kapitálová přiměřenost v %

	2013	2014	2015	2016	2017
KB	16,01%	17,05%	16,66%	16,91%	19,41%
Česká spořitelna	17,73%	17,73%	21,60%	20,07%	18,61%
ČSOB	15,32%	16,41%	18,48%	18,78%	16,85%
UniCredit Bank	15,44%	15,15%	14,53%	15,10%	19,89%
Bankovní sektor	17,10%	18,80%	18,40%	18,50%	19,30%

Zdroj: Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv bank a zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Ukazatel kapitálové přiměřenosti se u všech porovnávaných bank vyvíjí obdobným způsobem. V průměru nejvyšších hodnot dosahuje Česká spořitelna která je spolu

s ČSOB a Komerční bankou povinna udržovat nejvyšší kapitálovou rezervu, díky 3% sazbě ČNB ke krytí systémového rizika od poslední revize v roce 2017. UniCredit Bank je od tohoto roku povinna udržovat sazbu kapitálové rezervy ke krytí systémového rizika na úrovni 2 % oproti předchozímu 1 % z roku 2014, což u ní v posledním analyzovaném roce způsobilo nárůst kapitálové přiměřenosti o 4,79 procentních bodů.

Přestože od roku 2014 a v průběhu následujících let začaly platit přísnější kapitálové podmínky dle metodiky Basel III, neprojevil se u porovnávaných bank nijak výrazný nárůst kapitálové přiměřenosti, především proto, že banky již před zavedením nových pravidel držely velké množství kapitálu a tuto rezervu si udržují ve všech pěti letech.

Komerční banka je bez obtíží schopna držet, dle maximálních požadavků na kapitálovou přiměřenost, viz tabulka č. 4, kromě minimálního kapitálového požadavku ve výši 8 % regulatorního kapitálu i bezpečnostní rezervu 2,5 % (CET1), proticyklickou rezervu opět ve výši 2,5% (CET1) a rezervu G-SIB, jakožto systémově významná banka ve výši 3 % (CET1). V praxi to znamená, že Komerční banka a nejen ona, je již v posledních pěti letech schopna dodržovat nejpřísnější požadavky na kapitálovou přiměřenost dle Basel III., k jejichž plné implementaci je nutné přistoupit až v roce 2019.

5. Závěr

Cílem diplomové práce bylo provést finanční analýzu Komerční banky, a. s. v dostatečném časovém horizontu, zjistit její kapitálovou přiměřenost a v případě nalezení nedostatků navrhnout opatření, vedoucí ke zlepšení situace. Pro naplnění tohoto cíle byla zpracována horizontální a vertikální analýza rozvahových položek, výkazu zisku a ztráty a v závěru práce byla finanční situace banky posouzena na základě vybraných poměrových ukazatelů. Výsledky všech dílčích analýz byly pro vyšší relevanci dány do souvztažnosti s výsledky tří konkurenčních bank a celého bankovního sektoru.

Z hlediska struktury rozvahy vykazuje Komerční banka ve všech porovnávaných letech průměrný růst bilanční sumy o 5,3 % ročně, což je lehce pod průměrem bankovního sektoru. Aktiva Komerční banky jsou tvořena zejména úvěry a pohledávkami za klienty a pohledávkami za bankami, které dohromady v posledním analyzovaném roce činí až 81,14 % celkových aktiv. Celková suma úvěrů a pohledávek vykazuje rostoucí tendenci, přičemž v roce 2017 narostla dokonce o 31,19 %. Nejvyšší podíl na celkových pasivech banky v tomto roce tvořily závazky vůči klientům ve výši 74,21 % a závazky vůči bankám ve výši 7,36 %, i tyto položky pak mají rostoucí tendenci. Závazky vůči klientům rostou v průměru o 6,25 % a závazky vůči bankám v průměru o 14,52 %. Vlastní kapitál banky se ve sledovaných letech na celkových zdrojích financování podílí v průměru z 10,63 %, což je jedna z vyšších hodnot v rámci porovnávaných subjektů a nadprůměrná hodnota v porovnání s celým bankovním sektorem, který se z hlediska své specifčnosti vyznačuje obecně nižším podílem tohoto druhu kapitálu.

Co se týká výkazu zisku a ztrát Komerční banky, zde tvoří nejvyšší položku výnosů čisté úrokové a podobné výnosy v průměrné výši 67 % z nichž je 6,75 % výnosů plynoucích z dividend. Čisté provozní výnosy rostou průměrně o 0,37 % a v posledním roce zaznamenaly pokles ve výši 4,55 %. Naopak čisté provozní náklady ve sledovaných letech rostou poměrně stabilně okolo 2,44 % ve všech letech. Nejvyšší nákladovou položkou, tvořící přibližně polovinu celkových nákladů, jsou pro banku personální náklady, z těchto nákladů vykazuje Komerční banka oproti ostatním porovnávaným bankám nejvyšší náklady na zaměstnance. Provozní výsledek hospodaření pak v daných pěti letech spíše mírně klesá. Po upravení provozního výsledku o tvorbu rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika, dále o zisk/ztrátu z majetkových účastí a v poslední fázi i o daň z příjmů, je bankou vykazována rostoucí hodnota čistého zisku.

Na základě analýzy poměrových ukazatelů lze považovat Komerční banku za jednu z bank s nadprůměrnou rentabilitou aktiv ve výši 1,57 %, kterou se vyrovnává České spořitelně a převyšuje průměr bankovního sektoru o 0,39 p. b. To řadí Komerční banku mezi banky s velmi dobrou návratností aktiv. Obdobně je na tom Komerční banka i s ukazatelem rentability vlastního kapitálu, kdy vyšší rentabilitu vykazuje pouze ČSOB. Při posuzování likvidity, je třeba brát na zřetel omezené vypovídací hodnoty z hlediska dopočitatelnosti tohoto ukazatele z bilance banky. Pokud by nebyla brána na zřetel velmi uspokojivá výše ukazatelů LCR a NSFR, kterou banka vykazuje ve svých posledních výročních zprávách, a likvidita by byla posuzována pouze podle ukazatelů dopočitatelných z rozvahy, jsou výsledky ukazatelů likvidity Komerční banky ze všech porovnávaných bank nejnižší. Avšak vzhledem k volbě nejpřísnějšího ukazatele likvidity, založeném na poměru rychle likvidních aktiv, neklesá hodnota likvidity Komerční banky pod 32 %, což je ve stanoveném limitu pro ukazatel okamžité likvidity. Nižší úroveň likvidity také koresponduje s vyšší výnosností aktiv. Z hlediska produktivity připadají na jednoho zaměstnance (z průměrného přepočteného počtu zaměstnanců k poslednímu dni účetní závěrky) téměř 2 miliony čistého zisku, což je druhý nejnižší výsledek, na který má vliv i fakt, že Komerční banka má z porovnávaných subjektů druhý nejvyšší počet zaměstnanců. Z pohledu nákladovosti na zaměstnance se Komerční bance daří optimalizovat výši tohoto ukazatele nejlépe a na jednoho zaměstnance připadá ročně okolo 1,7 mil. nákladů. Minimální výši kapitálových požadavků dodržuje banka rovněž na výborné úrovni a s dostatečně vysokou rezervou, což vyjadřuje ukazatel kapitálové přiměřenosti, který je při porovnání v daných letech jedním z nejvyšších.

Souhrnně je možno Komerční banku, a. s. zhodnotit jako důvěryhodnou banku se stabilní pozicí na českém trhu. I přesto, že se v posledních letech projevují mírně klesající hodnoty některých ukazatelů však nelze říci, že by byly u Komerční banky zaznamenány významnější problémy týkající se její finanční situace. Z pohledu finanční analýzy je jako prostor možný pro zlepšení vnímáno tempo růstu bilanční sumy, které zaostává za růstem bankovního sektoru, což by šlo řešit např. zvýšením úrokových výnosů. Dále by se banka měla zaměřit na optimalizaci rostoucích provozních nákladů, a to zejména snahou o snižování všeobecných provozních nákladů. Vzhledem k predikcím postupného zbrzdění ekonomického růstu v následujících letech a silícímu konkurenčnímu tlaku na bankovním trhu, lze doporučit zaměření banky především na budování stabilní klientské základny, která by přispěla i ke zvýšení jejího úvěrového portfolia.

I. Summary and keywords

The main aim of the diploma thesis is to perform a financial analysis of Komerční banka, a. s. in sufficient time, to find out its capital adequacy and, in case of deficiencies, to propose measures that would lead to improvement of the situation. To meet this objective, horizontal and vertical balance sheet items, profit and loss account were prepared. In conclusion, the financial situation of the bank was assessed on the basis of selected ratio indicators. The results of all partial analyzes were correlated with the results of three competing banks and the entire banking sector for higher relevance.

In terms of the balance sheet structure, Komerční banka's average balance sheet total growth is 5.3 percentage points a year in all comparisons, which is slightly below the banking sector's average. Komerční banka's assets consist mainly of loans and advances to customers and receivables from banks, which together account for 81.14% of total assets in the last analyzed year. The total amount of loans and receivables is growing, with a year-on-year increase of 31.19 percentage points. The largest share in the Bank's total liabilities this year was 74.21% and 7.36%, respectively. even these items tend to grow. Amounts owed to customers increase by an average of 6, 25 percentage points and liabilities to banks an average of 14.52 percentage points The Bank's share of the total funding sources in the monitored years accounts for an average of 10, 63%, which is one of the higher values within compared to the whole banking sector, which in general has a lower share of this type of capital in terms of its specificity.

Regarding Komerční banka's profit and loss account, net interest and similar income accounted for 67% of the revenue from dividends. Net operating income grew by 0.37 pp on average and dropped by 4.55% in the last year. By contrast, net operating costs in the reviewed years are growing at a relatively stable level of around 2.44 pp in all years. The highest cost item, which accounts for about half of the total costs, is the personnel costs for the Bank, compared to the other banks compared to the lowest costs for employees. Operating profit then falls slightly in the five years. After adjusting the operating result for the creation of provisions for loan losses, investments and other risks, as well as profit/loss from equity investments and, in the final stage, income tax, the Bank reports a rising net profit.

Based on the analysis of the ratio indicators, Komerční banka can be considered as one of the banks with an above-average return on assets of 1.57%, which is equal to

Česká spořitelna and exceeds the banking sector average by 0.39%. This places Komerční banka among the banks with a very good return on assets. Similarly, Komerční banka is also showing the return on equity, with only ČSOB showing higher profitability. When assessing liquidity, it is necessary to take into account the limited informative value in terms of imputability of this indicator from the bank's balance sheet. If the Bank's satisfactory LCR and NSFR indicators are not taken into account in its most recent annual reports, and the liquidity would be assessed only on the basis of balance sheet indicators, the results of Komerční banka's liquidity indicators are the lowest among all the banks compared. However, given the choice of the strictest liquidity ratio based on the ratio of fast liquid assets, Komerční banka's liquidity value does not fall below 32%, which is within the set limit for immediate liquidity. Lower liquidity levels also correspond to higher asset returns. In terms of productivity, almost 2 million net profits per employee (from the average recalculated number of employees as of the last day of the financial statements), which is the second lowest result, also related the fact that Komerční banka has the second highest number of employees. From the point of view of employee costs, Komerční banka is successfully optimizing the amount of this indicator and accounts for approximately 1.7 million costs per year per employee. The Bank also observes the minimum amount of capital requirements at an excellent level and with a sufficiently high reserve, which is expressed in the capital adequacy ratio, which is one of the highest in the years compared.

In summary, Komerční banka can be evaluated as a credible bank with a stable position on the Czech market. Despite the slightly decreasing values of some indicators in recent years, however, it cannot be said that there were significant problems with Komerční banka concerning its financial situation. From the point of view of financial analysis, the growth rate of the balance sheet total, which lags behind the growth of the banking sector, can be perceived as an area for improvement, which could be addressed, for example, by increasing interest income. In addition, the Bank should focus on optimizing rising operating costs, in particular by seeking to reduce general operating costs. Given the predictions of a gradual slowdown in economic growth in the upcoming years and growing competitive pressure on the banking market, it is advisable for the Bank to focus primarily on building a stable client base that would also contribute to increasing its loan portfolio.

Keywords

Financial analysis, bank, horizontal and vertical analysis, capital adequacy ratio, ratio indicators

II. Seznam použité literatury a zdrojů

Seznam tištěné literatury:

- Blaha, Z. S., & Jindřichovská, I. (2006). *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. Praha: Management Press.
- Brealey, R. A., Myers, S. C., Allen, F., Golik, V., Mužík, Z., & Stiebitzová, L. (2014). *Teorie a praxe firemních financí*. Brno: BizBooks.
- Dvořák, P. (2005). *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde.
- Gibson, C. H. (2012). *Financial reporting and analysis* (13th Ed). Mason, OH: Cengage Learning.
- Grünwald, R., & Holečková, J. (2007). *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress.
- Hrdý, M. (2005). *Oceňování finančních institucí*. Praha: Grada.
- Jakúbek, P., & Guzoňová, V. (2013). *Daňovníctvo I*. Dubnica nad Váhom: Dubnický technologický inštitút.
- Kalabis, Z. (2012). *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks.
- Kašparovská, V. (2006). *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. V Praze: C.H. Beck.
- Kovář, F., & Hrazdilová Bočková, K. (2016). *Konkurenceschopný podnik: Ekonomika konkurenceschopného podniku*. Martin Koláček - E-knihy jedou.
- Lee, A. C., Lee, J. C., & Lee, C. F. (2009). *Financial analysis, planning & forecasting: theory and application* (2nd ed). New Jersey: World Scientific.
- Medved', J. & kol. (2012). *Banky - Teória a prax*. Sprint dva.
- Mejstřík, M., Pečená, M., Teplý, P., & Univerzita Karlova. (2014). *Bankovníctví v teorii a praxi = Banking in theory and practice*. Praha: Karolinum.
- Metcalf, R. W., & Titard, P. L. (1976). *Principles of accounting*. Philadelphia: Saunders.
- Myer, J. N. (1969). *Financial Statement Analysis*. Engelwood Cliffs, N. J.: Prentice Hall.
- Polouček, S. (2006). *Bankovníctví*. V Praze: C.H. Beck.

Ptatscheková, J., & Dittrichová, J. (2013). *Dvacet let české koruny: na pozadí vývoje obchodního bankovníctví v České republice*. Praha: Grada.

Rao, P. M. (2011). *Financial Statement Analysis and Reporting*. New Delhi: PHI Learning Private Limited.

Rejnuš, O., & Fio banka. (2014). *Finanční trhy*. Praha: Grada.

Revenda, Z. (2011). *Centrální bankovníctví*. Praha: Management Press.

Revenda, Z. (2014). *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press.

Růčková, P. (2015). *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*.

Růčková, P., & Roubíčková, M. (2012). *Finanční management*. Praha: Grada.

Synek, M., & Kislingerová, E. (2010). *Podniková ekonomika*. Praha: C.H. Beck.

Vávrová, E. (2014). *Finanční řízení komerčních pojišťoven*. Praha: Grada.

Seznam elektronických zdrojů:

Bankovní regulace - Trendy a dopady. (2015, květen). Získáno z https://www.czech-ba.cz/sites/default/files/cba_banking_regulation_trends_and_impacts_karel_kabelik.pdf

Basel Committee on Banking Supervision. (2011). *Basel III: a global regulatory framework for more resilient banks and banking systems*. Získáno z <http://www.bis.org/publ/bcbs189.htm>

Basel III: international regulatory framework for banks. (2017, prosinec 7). Získáno 25. červenec 2018, z <https://www.bis.org/bcbs/basel3.htm>

Český bankovní systém. (2008, listopad 12). Získáno 4. únor 2018, z Finance, bankovníctví website: <http://finance-bankovnictvi.studentske.cz/2008/11/5-esk-bankovni-systm.html>

ČNB. (2017, červen 13). Získáno 7. srpen 2018, z https://www.cnb.cz/cs/faq/jak_jsou_na_tom_banky.html

ČNB. (b.r.-a). Získáno 18. březen 2019, z https://www.cnb.cz/cs/menova_politika/mp_nastroje/index.html#pmr

ČNB. (b.r.-b). Získáno 7. duben 2019, z <https://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/r.html>

ČNB. (b.r.-c). Získáno 2. duben 2019, z https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/blog_cnb/prispevky/malovana_20180207.html

ČNB. (b.r.-d). Získáno 1. duben 2019, z <https://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/k.html>

Finance, M. of. (2012, květen 11). Meld. St. 24 (2011–2012) [Stortingsmelding]. Získáno 19. srpen 2018, z Government.no website: <https://www.regjeringen.no/en/dokumenter/meld.-st.-24-20112012/id681352/>

Hobza, V., Hobza, V., Schwartzhoffová, E., Univerzita Palackého v Olomouci, & Fakulta tělesné kultury. (2016). *Manažerská ekonomika: kapitoly k finanční analýze : výkladový text, příklady a případové studie*. Získáno z <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&scope=site&db=nlebk&db=nlabk&AN=1440568>

IBM Knowledge Center - Basel III summary. (b.r.). Získáno 18. březen 2018, z https://www.ibm.com/support/knowledgecenter/en/SSN364_8.8.0/com.ibm.ima.tut/tut/bas_imp/bas3_sum.html

Komerční banka, a. s. - Fakta a výsledky, základní informace. (b.r.). Získáno 29. červenec 2018, z <https://www.kb.cz/cs/o-bance/vse-o-kb/fakta-a-vysledky#skupina-kb-sg>

MAKROEKONOMICKÁ PROGNOZA ČBA: Ekonomický výhled je příznivý, hlásí bankéři. Obzor však potemněl brexitovými mračny | Czech-ba. (b.r.). Získáno 7. srpen 2018, z <https://www.czech-ba.cz/cs/makroekonomicka-prognoza-cba-ekonomicky-vyhled-je-priznivy-hlasi-bankeri-obzor-vsak-potemnel-brexitovymi-mracny>

O bance. (b.r.). Získáno 23. únor 2019, z unicreditbank.cz website: <https://www.unicreditbank.cz/cs/o-bance/banka/o-bance.html>

Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky. (b.r.-a). Získáno 29. červenec 2018, z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=68415&typ=PLATNY>

Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky. (b.r.-b). Získáno 23. únor 2019, z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=711786&typ=PLATNY>

Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky. (b.r.-c). Získáno 23. únor 2019, z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=56666&typ=PLATNY>

Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky. (b.r.-d). Získáno 23. únor 2019, z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=47976&typ=PLATNY>

Vyhláška č. 300/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 346/2013 Sb., o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, ve znění vyhlášky č. 216/2014 Sb.

Vyhláška č. 346/2013 Sb. o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance.

Výroční zprávy Česká spořitelna, a. s. (2018). Získáno z <https://www.csas.cz/cs/dokumenty-ke-stazeni#/query/v%25C3%25BDro%25C4%258Dn%25C3%25AD%2520zpr%25C3%25A1va>

Výroční zprávy ČSOB, a. s. (2018). Získáno z <https://www.csob.cz/portal/csob/povinne-uvarejnovane-informace>

Výroční zprávy Komerční banka, a. s. (2018). Získáno z <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocni-a-pololetni-zpravy>

Výroční zprávy UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. (2018). Získáno z <https://www.unicreditbank.cz/cs/o-bance/vysledky/vyrocni-zpravy.html>

Zpráva o finanční stabilitě 2017/2018. (b.r.). Získáno z https://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2017-2018/fs_2017-2018_kapitola_3.pdf

Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem 2013 - 2017. (2018). Získáno z https://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/

III. Seznam tabulek

Tabulka 1: Znázornění struktury bankovní bilance	15
Tabulka 2: Znázornění struktury podrozvahových položek	16
Tabulka 3: Znázornění struktury výkazu zisků a ztrát.....	16
Tabulka 4: Minimální kapitálové požadavky dle Basel III vyjádřené procentuálně jako podíl druhu kapitálu ku rizikově váženým aktivům	25
Tabulka 5: Standardy pákového poměru a likvidity	27
Tabulka 6: Horizontální a vertikální analýza aktiv k 31. 12. v letech 2013 – 2017	40
Tabulka 7: Podíl pokladní hotovosti a účtů u centrálních bank na bilanční sumě bank v letech 2013 – 2015 (v %).....	45
Tabulka 8: Vývoj finančních aktiv v reálné hodnotě vykázané do výsledku hospodaření v mil. Kč.....	46
Tabulka 9: Vývoj realizovatelných finančních aktiv v mil. Kč	47
Tabulka 10: Vývoj finančních investic držených do splatnosti v mil. Kč	48
Tabulka 11: Vývoj souhrnných finančních nástrojů bank v mil. Kč	50
Tabulka 12: Výše úvěrů a pohledávek bank v letech 2013 – 2017 (v mil. Kč).....	51
Tabulka 13: Graf 8: Podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech banky v %	52
Tabulka 14: Vývoj podílu pohledávek za klienty na celkových pohledávkách dle druhu pohledávky v %.....	54
Tabulka 15: Horizontální a vertikální analýza pasiv k 31. 12. v letech 2013 – 2017.....	55
Tabulka 16: Vývoj závazků vůči klientům v mil. Kč	58
Tabulka 17: Vývoj závazků vůči bankám v mil. Kč.....	61
Tabulka 18: Vývoj vlastního kapitálu v mil. Kč.....	63
Tabulka 19: Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty k 31. 12. v letech 2013 – 2017.....	65
Tabulka 20: Čisté provozní výnosy bank v mil. Kč.....	69
Tabulka 21: Průměrné roční náklady na zaměstnance v roce 2017 v Kč	70

Tabulka 22: Čisté provozní náklady bank v mil. Kč	72
Tabulka 23: Provozní výsledek hospodaření v mil. Kč	73
Tabulka 24: Vývoj čistého zisku v mil. Kč.....	74
Tabulka 25: Posouzení hodnoty návratnosti aktiv	76
Tabulka 26: Vývoj ROA ve sledovaných letech v %	78
Tabulka 27: Vývoj ROE ve sledovaných letech v %.....	79
Tabulka 28: RLA/celková aktiva v %.....	81
Tabulka 29: RLA/vklady klientů v %.....	82
Tabulka 30: Rozdělení položek bilance KB, a. s. v roce 2017 dle zbytkové splatnosti v mil. Kč.....	82
Tabulka 31: Průměrný přepočtený stav zaměstnanců k 31. 12. odpovídajícího roku	83
Tabulka 32: Celková produktivita v mil. Kč	84
Tabulka 33: Produktivita aktiv v mil. Kč.....	85
Tabulka 34: Celková nákladovost v mil. Kč.....	86
Tabulka 35: Výše minimálních kapitálových požadavků KB, a. s. v mil. Kč	87
Tabulka 36: Vývoj regulatorního kapitálu bank a bankovního sektoru v mil. Kč.....	88
Tabulka 37: Kapitálová přiměřenost v %	89

IV. Seznam grafů

Graf 1: Rozložení bankovních subjektů na českém bankovním trhu v % podílu k 31. 12. 2017.....	29
Graf 2: Koncentrace bankovního sektoru k 31. 12. 2017 v %.....	31
Graf 3: Dopad alternativních scénářů na kapitálovou přiměřenost bankovního sektoru (v %)	32
Graf 4: Vývoj bilanční sumy KB a. s. a bankovního sektoru v letech 2013 - 2017 (v mld. Kč)	42
Graf 5: Vývoj bilanční sumy konkurenčních bank v mil. Kč.....	43
Graf 6: Vývoj podílu bilanční sumy bank na celkové bilanční sumě v sektoru v letech 2013 – 2017 (v %)	44
Graf 7: Podíl pokladni hotovosti a účtů u centrálních bank na bilanční sumě bank v letech 2013 – 2015 (v %)	46
Graf 8: Tempo růstu finančních nástrojů v %.....	50
Graf 9: Podíl úvěrů a pohledávek na celkových aktivech banky v %	53
Graf 10: Tempo růstu závazků vůči klientům v %	57
Graf 11: Podíl závazků vůči klientům na celkových pasivech v %.....	58
Graf 12: Tempo růstu závazků vůči bankám v %.....	60
Graf 13: Podíl závazků vůči bankám na celkových pasivech v %	61
Graf 14: Podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích financování v %.....	63
Graf 15: Vývoj čistých provozních výnosů bank v absolutní hodnotě v mil. Kč.....	68
Graf 16: Vývoj čistých provozních nákladů bank v absolutní hodnotě v mil. Kč.....	71
Graf 17: Tempo růstu provozního výsledku hospodaření v %	73
Graf 18: Tempo růstu čistého výsledku hospodaření v %	74
Graf 19: Podíl čistého zisku jednotlivých bank na čistém zisku sektoru v %	75
Graf 20: Vývoj ROA ve sledovaných letech v %.....	77
Graf 21: Vývoj ROE ve sledovaných letech v %	79

Graf 22: Podíl rychle likvidních aktiv ku celkovým aktivům v %	81
Graf 23: Vývoj celkové produktivity v mil. Kč	84
Graf 24: Vývoj produktivity aktiv v mil. Kč	85
Graf 25: Vývoj celkové nákladovosti bank v mil. Kč	86
Graf 26: Vývoj kapitálové přiměřenosti bank a bankovního sektoru v %.....	89